

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»**

Консолідована звітність Банківської групи

*За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
разом зі звітом незалежних аудиторів*

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
РІЧНА КОНСОЛІДОВАНА ЗВІТНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ ЗА 2020 рік

Зміст

Консолідована звітність

Звіт незалежних аудиторів

Консолідований звіт про фінансовий стан	1
Консолідований звіт про фінансові результати	2
Консолідований звіт про сукупний дохід	3
Консолідований звіт про рух грошових коштів	4
Консолідований звіт про зміни власного капіталу	5

Примітки до консолідованої звітності Банківської групи

1. Основна діяльність	6
2. Економічне середовище, в якому Банківська група здійснює діяльність	6
3. Основа підготовки інформації	7
4. Основні принципи облікової політики	8
5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики	21
6. Грошові кошти та їх еквіваленти	23
7. Кошти в інших банках	25
8. Цінні папери	27
9. Кредити клієнтам	29
10. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи	40
11. Право користування активами	42
12. Інші активи	42
13. Заборгованість перед Національним банком України	43
14. Заборгованість перед іншими банками	43
15. Кошти клієнтів	44
16. Зобов'язання з оренди	44
17. Інші зобов'язання	45
18. Похідні фінансові інструменти	46
19. Акціонерний капітал та резерви	47
20. Процентні доходи та витрати	48
21. Комісійні доходи та витрати	49
22. Інші доходи	49
23. Операційні витрати	50
24. Податок на прибуток	50
25. Управління ризиками	52
26. Розкриття справедливої вартості	65
27. Умовні та інші зобов'язання	68
28. Фінансові активи, передані у забезпечення	70
29. Операції зі зв'язаними сторонами	71
30. Зміни в зобов'язаннях, що відносяться до фінансової діяльності	73
31. Інформація про дотримання вимог щодо достатності регулятивного капіталу та економічних нормативів Банківської групи	74
32. Події після дати балансу	75

Звіт незалежних аудиторів

Акціонерам Акціонерного товариства «Перший Український Міжнародний Банк»

Думка із застереженням

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності банківської групи у складі Акціонерного товариства «Перший Український Міжнародний Банк» (далі – «Банк») та компаній під спільним контролем (далі - «Банківська Група»), що складається із консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2020 р., консолідованого звіту про фінансові результати, консолідованих звітів про сукупний дохід, про зміни власного капіталу та про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток, включаючи стислий виклад суттєвих облікових політик та іншу пояснювальну інформацію.

На нашу думку, за винятком можливого впливу на порівняльні показники за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, питання, описаного у першому параграфі розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, консолідована фінансова звітність Банківської Групи, що додається, підготовлена в усіх суттєвих аспектах відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України №254 від 20 червня 2012 року, зі змінами та доповненнями.

Основа для думки із застереженням

Станом на 31 грудня 2018 р. до цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, було включено акції на суму 111,510 тисяч гривень, які знаходились у власності ТДВ «СК «Іллічівська» на суму 109,253 тисяч гривень та у власності інших страхових компаній – членів Банківської Групи на суму 2,257 тисяч гривень. Як зазначено в примітці 1, протягом 2019 року відбулося вибуття ТДВ «СК «Іллічівська» з Банківської Групи, яке було відображено у консолідованому звіті про зміни власного капіталу у сумі 6,743 тисячі гривень. Ми не змогли підтвердити справедливую вартість цих акцій на 1 січня 2019 р. та на дату вибуття, оскільки нам не була надана інформація щодо їх оцінки. Відповідно, ми не мали змоги визначити, чи є потреба в будь-яких коригуваннях вартості цих акцій на 1 січня 2019 р. та відповідних статей у консолідованих звітах про фінансові результати, про зміни власного капіталу та про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року. Наша думка щодо фінансової звітності на 31 грудня 2019 року та за рік, що закінчився зазначеною датою, була модифікована. Наша думка щодо фінансової звітності за поточний період також модифікована внаслідок можливого впливу цього питання на порівняльність показників поточного періоду та відповідних показників за попередній період.

Суб'єкт господарювання: АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «Перший Український Міжнародний Банк»

Код ЄДРПОУ № 14282829

Незалежний аудитор: Приватне акціонерне товариство «КПМГ Аудит», компанія, яка зареєстрована згідно із законодавством України, член мережі незалежних фірм КРМГ, що входять до асоціації КРМГ International Cooperative ("KPMG International"), зареєстрованої згідно із законодавством Швейцарії.

Код ЄДРПОУ № 31032100.

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: № 2397.

Адреса: вул. Московська, 32/2, 17-й поверх, Київ, 01010, Україна

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудиторів за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банківської Групи згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (включаючи міжнародні стандарти незалежності) («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Пояснювальний параграф

Ми звертаємо увагу на Примітку 1 до цієї консолідованої фінансової звітності Банківської Групи, в якій надається інформація щодо основи складання цієї фінансової звітності, включаючи підхід та мету підготовки цієї звітності. Ця консолідована фінансова звітність включає компанії, що входять до складу Банківської Групи згідно рішення Комітету Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем №283 від 8 липня 2019 р. Таким чином, ця консолідована фінансова звітність Банківської Групи може бути непридатною для інших цілей.

Ця фінансова звітність називається консолідованою відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України №254 від 20 червня 2012 року, зі змінами та доповненнями, але по своїй суті, є комбінованою звітністю та має на меті презентацію комбінованого фінансового стану, комбінованого фінансового результату та комбінованого руху грошових коштів підприємств, які входять до складу Банківської Групи.

Ми не змінювали нашу думку у зв'язку із цим питанням.

Інше питання

Банк окремо підготував фінансову звітність Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2020 р., відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за консолідовану фінансову звітність Банківської Групи

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і відображення консолідованої фінансової звітності Банківської Групи відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України №254 від 20 червня 2012 року, зі змінами та доповненнями, та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності банківської групи, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності Банківської Групи управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банківської Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо

управлінський персонал або планує ліквідувати Банківську Групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банківської Групи.

Відповідальність аудиторів за аудит консолідованої фінансової звітності Банківської Групи

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність Банківської Групи у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудиторів, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності Банківської Групи.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності Банківської Групи внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Банківської Групи;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Банківської Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудиторів до відповідних розкриттів інформації в консолідованій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудиторів. Втім, майбутні події або умови можуть примусити Банківську Групу припинити свою діяльність на безперервній основі;
- отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Банківської Групи для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності. Ми несемо

відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Банківської Групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які значні недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежних аудиторів, є:

Пархоменко Ганна Валеріївна

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 101539

Заступник директора,

ПрАТ «КПМГ Аудит»

21 травня 2021 р.

Київ, Україна

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Консолідований звіт Банківської групи про фінансовий стан на 31 грудня 2020 року

(у тисячах гривень)

	Прим.	2020 рік	2019 рік
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	14 541 054	9 678 862
Заборгованість інших банків	7	1 581 736	1 195 152
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	8	72 959	40 704
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	8	18 455 439	8 968 599
Кредити клієнтам	9	37 567 086	32 896 401
Поточний актив з податку на прибуток		2	2
Інші активи	12	1 410 334	1 183 863
Основні засоби	10	1 801 443	1 699 263
Інвестиційна власність	10	71 330	94 309
Нематеріальні активи	10	267 389	282 597
Право користування активами	11	294 432	264 713
Відстрочені податкові активи	24	2 218	–
Всього активів		76 065 422	56 304 465
Зобов'язання			
Заборгованість перед Національним банком України	13	4 200 554	–
Заборгованість перед іншими банками	14	1 356 654	934 276
Кошти клієнтів	15	57 455 651	42 716 934
Зобов'язання з оренди	16	328 639	294 619
Поточне зобов'язання з податку на прибуток		146 685	153 485
Відстрочене податкове зобов'язання	24	11 807	38 240
Інші зобов'язання	17	2 726 474	2 910 279
Всього зобов'язань		66 226 464	47 047 833
Власний капітал			
Акціонерний капітал	19	4 998 576	3 512 473
Емісійний дохід		101 660	101 660
Резерв переоцінки основних засобів		612 414	623 286
Резерв переоцінки цінних паперів		118 639	104 324
Резервний фонд		1 610 231	1 479 799
Нерозподілений прибуток		2 397 438	3 435 090
Всього власного капіталу		9 838 958	9 256 632
Всього зобов'язань та власного капіталу		76 065 422	56 304 465

Підписано від імені Правління 21 травня 2021 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

К.О. Школярєнко (Фінансовий директор)

О.О. Далецьук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-75 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Консолідований звіт Банківської групи про фінансові результати за 2020 рік

(у тисячах гривень)

	Прим.	2020 рік	2019 рік
Процентні доходи, розраховані з використанням ефективної процентної ставки	20	9 053 350	7 578 673
Інші процентні доходи		189 905	119 009
Процентні витрати	20	(2 384 728)	(2 486 175)
Чисті процентні доходи		6 858 527	5 211 507
Витрати на формування резерву під кредитні збитки		(1 142 852)	(255 484)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву під очікувані кредитні збитки		5 715 675	4 956 023
Комісійні доходи	21	2 080 259	1 946 783
Комісійні витрати	21	(742 224)	(536 002)
Чисті комісійні доходи		1 338 035	1 410 781
<i>Чисті прибутки від операцій з іноземними валютами:</i>			
- торгові операції		169 802	311 315
- курсові різниці		84 663	67 957
<i>Чисті збитки від цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:</i>			
- торгові операції		(88)	(1 221)
- зміна справедливої вартості		(12 017)	(3 975)
<i>Чисті прибутки від цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:</i>			
- торгові операції		27 127	8 823
Чистий (збиток)/прибуток від переоцінки інвестиційної власності	10	(1 167)	24 458
Чисті прибутки/(збитки) від похідних фінансових інструментів		4 974	(123 612)
Чисті прибутки від кредитів, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		4 381	2 555
Доходи, які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		21 618	6 384
Результат від модифікації фінансових активів, яка не призводить до припинення визнання		(27 883)	(37 050)
Результат від припинення визнання фінансових активів		1 713	5 761
Результат від модифікації оренди		-	1 937
Дохід від страхової діяльності		859 805	767 371
Інші доходи	22	126 051	182 620
Операційний дохід		8 312 689	7 580 127
Операційні витрати	23	(5 165 334)	(4 585 535)
Прибуток до оподаткування		3 147 355	2 994 592
Витрати з податку на прибуток	24	(603 301)	(601 472)
Чистий прибуток за звітний період		2 544 054	2 393 120

Підписано від імені Правління 21 травня 2021 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

К.О. Школяренко (Фінансовий директор)

О.О. Полецьук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-75 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Консолідований звіт Банківської групи про сукупний дохід за 2020 рік

(у тисячах гривень)

	2020 рік	2019 рік
Чистий прибуток за звітний період	2 544 054	2 393 120
Інший сукупний дохід		
<i>Інший сукупний дохід, який буде рекласифіковано до звіту про фінансові результати у наступних періодах</i>		
Нереалізовані доходи за операціями з цінними паперами, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	101 028	204 521
Зміни резерву під очікувані кредитні збитки цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(57 701)	(17 906)
Реалізовані доходи за операціями з цінними паперами, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, рекласифіковані до звіту про фінансові результати	(27 127)	(8 823)
Податок на прибуток, пов'язаний із компонентами іншого сукупного доходу	(1 885)	(32 280)
Чистий інший сукупний дохід, що підлягає рекласифікації до складу прибутку або збитку у наступних періодах	14 315	145 512
<i>Інший сукупний дохід, який не буде рекласифіковано до звіту про фінансові результати у наступних періодах</i>		
Переоцінка приміщень	-	10 557
Податок на прибуток, пов'язаний із компонентами іншого сукупного доходу	-	(2 069)
Чистий інший сукупний дохід, що не підлягає рекласифікації до складу прибутку або збитку в наступних періодах	-	8 488
Інший сукупний дохід, за вирахуванням податків	14 315	154 000
Всього сукупний прибуток за звітний період	2 558 369	2 547 120

Підписано від імені Правління 21 травня 2021 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

К.О. Школяренко (Фінансовий директор)

О.О. Попецьук (Головний бухгалтер)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Консолідований звіт Банківської групи про рух грошових коштів за 2020 рік

(у тисячах гривень)

	2020 рік	2019 рік
Грошові потоки від операційної діяльності		
Процентні доходи отримані	9 243 313	7 232 250
Процентні витрати сплачені	(2 495 052)	(2 438 539)
Комісійні доходи отримані	2 090 306	1 944 039
Комісійні витрати сплачені	(701 067)	(539 683)
Дохід, отриманий від торгівлі іноземною валютою	169 918	275 041
Прибуток від операцій з цінними паперами	344	83
Прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими деривативами	5 830	(62 359)
Дохід від страхової діяльності отриманий	812 326	865 723
Інші доходи отримані	131 927	180 472
Операційні витрати сплачені	(4 476 607)	(3 941 748)
Податок на прибуток сплачений	(640 773)	(552 542)
Грошові потоки, отримані від операційної діяльності, до зміни операційних активів та зобов'язань	4 140 465	2 962 737
<i>Чисте (збільшення)/зменшення операційних активів</i>		
Заборгованість інших банків	(189 168)	146 694
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	(28 252)	67 249
Кредити клієнтам	(3 639 312)	(6 978 846)
Інші активи	(413 663)	(242 698)
<i>Чисте (зменшення)/збільшення операційних зобов'язань</i>		
Заборгованість перед Національним банком України	4 200 000	(1 000)
Заборгованість перед іншими банками	(15 530)	424 450
Кошти клієнтів	11 118 473	5 716 457
Випущені/погашені депозитні сертифікати	(1 028)	(801 357)
Інші зобов'язання	(456 939)	709 649
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності	14 715 046	2 003 335
Грошові потоки від інвестиційної діяльності		
Придбання основних засобів та нематеріальних активів	(475 958)	(558 395)
Надходження від продажу основних засобів та нематеріальних активів	7 964	92 691
Придбання цінних паперів	(160 549 123)	(54 333 617)
Продаж/погашення цінних паперів	151 867 797	54 792 150
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності	(9 149 320)	(7 171)
Грошові потоки від фінансової діяльності		
Виплата дивідендів	(2 000 043)	-
Сплата орендних платежів (Примітка 30)	(143 085)	(163 947)
Надходження єврооблігацій, інших позикових коштів та субординованого боргу	500	7 500
Погашення інших позикових коштів та субординованого боргу (Примітка 30)	-	(489 800)
Чисті грошові кошти, використані у фінансовій діяльності	(2 142 628)	(646 247)
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти	1 439 732	(717 774)
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти	(638)	1 607
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів	4 862 192	633 750
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	9 678 862	9 045 544
Вибуття компанії Банківської групи	-	(432)
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець звітного періоду (Примітка 6)	14 541 054	9 678 862

Підписано від імені Правління 21 травня 2021 року

С.В. Черненко (Голова Правління)

К.О. Школяренко (Фінансовий директор)

О.С. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-75 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

(у тисячах гривень)

1. Основна діяльність

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» (далі – «Банк») було засновано 20 листопада 1991 року. Банк розпочав свою діяльність у квітні 1992 року. Банк надає повний спектр банківських послуг, включаючи залучення депозитів та надання кредитів, інвестування в цінні папери, платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, операції з обміну валют, випуск та процесінг операцій з платіжними картками.

Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з 2 вересня 1999 року (реєстраційне свідоцтво № 102 від 6 листопада 2012 року), що діє відповідно до Закону України № 2740-III «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб». Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує повернення вкладникам депозитів до 200 тисяч гривень на одну особу (у 2019 році – 200 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2020 року акціонерами Банку є «СКМ ФІНАНС» (92,3% акціонерного капіталу), SCM HOLDINGS LIMITED (Кіпр) (7,7% акціонерного капіталу) (на 31 грудня 2019 року – акціонерами Банку є СКМ ФІНАНС» (92,3% акціонерного капіталу), SCM HOLDINGS LIMITED (Кіпр) (7,7% акціонерного капіталу)). Фактичний контроль Банку здійснює громадянин України пан Р.Л. Ахметов.

Юридична адреса Банку: вул. Андріївська, 4, м. Київ, Україна. Станом на 31 грудня 2020 року Банк мав 6 регіональних центрів та 218 відділень в Україні (на 31 грудня 2019 року – 6 регіональних центрів та 202 відділення в Україні).

Ця консолідована звітність банківської групи, визначеної згідно з вимогами «Положення про порядок ідентифікації та визнання банківських груп», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 9 квітня 2012 року № 134 (останні зміни внесені Рішенням Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем №283 від 8 липня 2019 року), включає звітність Банку, ПрАТ «УАСК АСКА», ПрАТ «Страхова компанія АСКО-Донбас Північний», ПрАТ «УАСК АСКА-Життя (далі – «Банківська група»). Банківська група АТ «ПУМБ» була визнана згідно з рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 19 липня 2013 року № 501, АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» було погоджено відповідальною особою цієї Банківської групи. У 2019 році ТДВ «СК «Іллічівська» вибула з переліку компаній Банківської групи (у зв'язку із продажем), що було погоджено рішенням Комітету Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем № 283 від 8 липня 2019 року.

2. Економічне середовище, в якому Банківська група здійснює діяльність

Банківська група здійснює свою діяльність в Україні. Попри те, що економіка України вважається ринковою, вона продовжує демонструвати певні особливості, властиві економіці, що розвивається. Такі особливості характеризуються, але не обмежуються, низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу, інфляцією та дефіцитом балансу державних фінансів та зовнішньої торгівлі.

Після значного погіршення в 2014 і 2015 роках, нинішня політична та економічна ситуація в Україні залишається нестабільною, але спостерігається позитивна динаміка макроекономічних показників. У 2020 році український уряд продовжує здійснювати всеосяжну програму структурної реформи, спрямованої на усунення існуючих диспропорцій в економіці, державних фінансах та управлінні, боротьбі з корупцією, реформування судової системи з метою забезпечити умови для відновлення економіки в країні. Стабілізація економіки України у найближчому майбутньому залежить від успішності дій, яких вживає уряд, та забезпечення безперервної фінансової підтримки України з боку міжнародних донорів та міжнародних фінансових установ.

Пандемія коронавірусу у 2020 році разом з карантинними заходами мали ефект у вигляді загального зниження бізнес-активності по економіці України в цілому, а також по банківському сектору зокрема.

За підсумками 2020 року інфляція сягнула центральної точки цільового діапазону $5\% \pm 1$ в.п., закладеного Основними засадами грошово-кредитної політики на 2020 рік та середньостроково перспективу. Упродовж року інфляція переважно перебувала нижче цільового діапазону. Низькі темпи зростання цін зумовлювалися негативним впливом пандемії коронавірусу та карантинних обмежень на економічну активність та споживання. Падіння світових цін на енергоносії, а також зниження попиту на непершочергові товари і послуги підтримували низький рівень інфляції. Послаблення гривні позначалося на споживчих цінах з певним часовим лагом. З огляду на суттєве послаблення інфляційного тиску та скорочення ділової активності упродовж першої половини року, НБУ пом'якшував монетарну політику, щоб сприяти відновленню економіки і водночас повернути інфляцію до цілі. Облікова ставка була знижена до рівня в 6%. Завдяки монетарній підтримці НБУ, яка сприяла здешевленню фінансових ресурсів, і фінансовим стимулам уряду, які підтримали внутрішнє споживання, економіка почала відновлюватися у III кварталі 2020 року. В умовах динамічного відновлення світової та української економіки інфляція прискорилася наприкінці року. Інфляційна ціль була досягнута другий рік поспіль в рамках режиму інфляційного таргетування для забезпечення помірної інфляції на рівні середньострокової цілі 5%.

5 вересня 2020 року та 14 березня 2020 року міжнародні рейтингові агенції Fitch та Standard&Poor's, відповідно, підтвердили суверенний рейтинг України до рівня В зі стабільним прогнозом.

(у тисячах гривень)

2. Економічне середовище, в якому Банківська група здійснює діяльність (продовження)

За 2020 рік офіційний обмінний курс гривні до долару США Національного банку України збільшився на 19,37% з 23,6862 гривень за долар США на 1 січня 2020 року до 28,2746 гривень за долар США на 31 грудня 2020 року. Протягом 2020 року облікова ставка була знижена з 13,5% до 6%.

Станом на 31 грудня 2020 року в Україні діяв карантин та було запроваджено обмежувальні протиепідемічні заходи з метою запобігання поширенню Covid-19, Постановою Кабінету Міністрів України №405 від 21 квітня 2021 року відповідні заходи було продовжено на період до 30 червня 2021 року.

При складанні цієї консолідованої звітності враховувалися відомі та оцінювані результати вищезазначених подій на фінансовий стан і результати діяльності Банківської групи у звітному періоді. Керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток подій у політичних, макроекономічних умовах та/або умовах зовнішньої торгівлі може і далі негативно впливати на фінансовий стан та результати діяльності Банківської групи у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

3. Основа підготовки інформації

Загальна інформація

Ця консолідована звітність підготовлена відповідно до вимог «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп» затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року № 254, зі змінами та доповненнями, з метою презентації комбінованого фінансового стану, комбінованого фінансового результату та комбінованого руху грошових коштів банківської групи, відповідальною особою якої є АТ «Перший Український Міжнародний Банк» станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року. Ця консолідована звітність підготовлена на основі принципу первісної вартості, за винятком фінансових інструментів та інвестиційної власності, що визнаються за справедливою вартістю, будівель та предметів мистецтва, що визнаються за переоціненою вартістю. Зазначені основні принципи облікової політики застосовувались Банківською групою послідовно протягом всіх представлених звітних періодів, якщо не було зазначено інше.

Постанова Правління Національного банку України № 254 від 20 червня 2012 року, зі змінами та доповненнями, передбачає, що консолідована звітність банківської групи складається її відповідальною особою на підставі звітностей учасників банківської групи, що складені за формами та з використанням методів та процедур консолідації, визначених Інструкцією про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України (затвердженою постановою Правління Національного банку України від 24.10.2011 № 373, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 10.11.2011 за № 1288/20026), що ґрунтуються на вимогах міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – «МСФЗ») щодо розкриття інформації у фінансовій звітності.

Відповідальна особа банківської групи забезпечує виконання вимог, установлених Національним банком України до банківської групи; обирається серед учасників банківської групи та погоджується з Національним банком України. Відповідальною особою банківської групи є АТ «Перший Український Міжнародний Банк».

Ця звітність називається консолідованою відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України № 254 від 20 червня 2012 року, зі змінами та доповненнями, та включає фінансову звітність Банку та звітності підприємств ПрАТ «УАСК АСКА», ПрАТ «Страхова компанія АСКО-Донбас Північний», ПрАТ «УАСК АСКА-Життя». По своїй суті, ця звітність є комбінованою звітністю та має на меті представлення комбінованого фінансового стану, комбінованого фінансового результату та комбінованого руху грошових коштів Банківської групи станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року.

До консолідованої звітності банківської групи включаються показники фінансової звітності учасників банківської групи. При складанні цієї консолідованої фінансової звітності Банківської групи, окремі фінансові звітності учасників Банківської групи об'єднуються на основі постатейного додавання відповідних активів, зобов'язань, доходів та витрат. Статутний капітал являє собою загальний випущений статутний капітал Банку та комбінованих підприємств. Накопичений прибуток включає в себе нерозподілені прибутки/непокриті збитки учасників Банківської групи. Залишки, операції, доходи та витрати та будь-які нереалізовані прибутки та збитки від операцій між підприємствами, що консоліднуються у звітності, в тому числі їхніх дочірніх підприємств, елімінуються в повному обсязі.

Консолідована звітність банківської групи складається з дати створення банківської групи до дати припинення її існування. Фінансові звітності учасників Банківської групи були складені за однаковий звітний період та з використанням послідовних облікових політик.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики

Перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації

Нижче представлені основні зміни облікової політики, пов'язані із застосуванням стандартів та інтерпретацій, які були вперше застосовані в 2020 році. Сутність та ефект кожного окремого стандарту та поправки наведено нижче.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 та «Реформа базової процентної ставки» через поправки до МСФЗ 9, МСБО 39 та МСФЗ 7, а також кілька інших змін існуючих стандартів вступили в силу з 1 січня 2020 року, але вони не мали суттєвого впливу на фінансову звітність Банківської групи.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 «Визначення бізнесу»

Подані поправки застосовуються при об'єднанні бізнесу, починаючи з дати придбання від 1 січня 2020 року або після цієї дати, при оцінці того чи відбулося придбання бізнесу, чи групи активів. Подані поправки не мали суттєвого впливу на фінансову звітність Банківської групи.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 16 «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією COVID-19»

Згідно з поданою поправкою передбачається добровільне спрощення практичного характеру для договорів оренди, за якими Банківська група виступає в ролі орендаря, зміни до яких виникають внаслідок пандемії коронавірусної інфекції та за якими задовольняються такі умови:

- переглянута компенсація за оренду практично не змінилася чи зменшилася порівняно з величиною безпосередньо перед зміною;
- зниження орендних платежів належить до платежів з оренди, які припадають на 30 червня 2021 року або раніше.
- немає жодних суттєвих змін в інших положеннях та умовах договору оренди.

Застосування даного спрощення передбачає, що для договорів оренди, щодо яких Банківська група застосовує спрощення практичного характеру, не потрібно оцінювати чи задовольняють поступки з оренди, які виникають прямо в наслідок пандемії коронавірусної інфекції, певним умовам для того, щоб бути визнаними як модифікації договору оренди.

Для орендодавців не передбачено такого спрощення практичного характеру. Орендодавці повинні продовжувати оцінювати, чи є поступки, пов'язані з пандемією COVID-19, модифікаціями оренди, і відповідно їх обліковувати

Протягом 2020 року Банківська група визначила, що зміни до договорів оренди не були прямим наслідком пандемії COVID-19 та не застосовувала такі спрощення практичного характеру.

Поправки до МСБО 1 та Визначення суттєвості згідно МСБО 8

Поправки мають на меті полегшити розуміння суті МСБО 1 і не змінюють базову концепцію суттєвості в Стандартах МСФЗ. Поняття «затьмарення» або «заміни» суттєвої інформації на несуттєву інформацію було включено до складу нового визначення. Визначення порогу суттєвості інформації, що впливає на користувачів фінансової звітності, було змінено з "може впливати" на "можна обґрунтовано очікувати впливу".

Визначення поняття суттєвості в МСБО 8 було замінено посиланням на таке визначення в МСБО 1. Крім того, Рада з МСФЗ внесла поправки до інших Стандартів та Концептуальної основи МСФЗ, які містять визначення поняття суттєвості або посилаються на даний термін для забезпечення послідовності.

Подані поправки не мали суттєвого впливу на консолідовану фінансову звітність Банківської групи.

Поправки до посилань на Концептуальну основу фінансової звітності

Разом із переглянутою Концептуальною основою МСФЗ, яка набула чинності після опублікування 29 березня 2018 року, Рада з МСФЗ також видала поправки до посилань на Концептуальну основу МСФЗ. Документ містить поправки до МСФЗ 2, МСФЗ 3, МСФЗ 6, МСФЗ 14, МСБО 1, МСБО 8, МСБО 34, МСБО 37, МСБО 38, КТМФЗ 12, КТМФЗ 19, КТМФЗ 20, КТМФЗ 22 та ПКТ-32.

Однак, не всі поправки оновлюють ці вимоги стосовно посилань на та цитат з Концептуальної основи таким чином, щоб вони посилалися на оновлену Концептуальну основу МСФЗ. Деякі висловлювання оновлені лише таким чином, щоб вказати, на яку версію Концептуальної основи вони посилаються (Концептуальні основи МСФЗ від 2001 року, 2010 року або оновлену редакцію від 2018 року), або таким чином, щоб вказати, що визначення у Стандарті не оновлювалися згідно нових тлумачень, розробленими в переглянутій Концептуальній основі МСФЗ.

Подані поправки не мали суттєвого впливу на консолідовану фінансову звітність Банківської групи.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нижче описані основні принципи облікової політики, що застосовувалися при складанні цієї фінансової звітності. Ці принципи послідовно застосовувалися до всіх років, представлених у звітності, якщо не зазначено інше.

Класифікація – фінансові активи

Згідно МСФЗ 9 всі боргові фінансові активи, які не відповідають тесту SPPI (виключно платежі в рахунок основної суми боргу та відсотків на непогашену частину основної суми боргу), класифікуються при первісному визнанні як фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Згідно даного критерію, боргові інструменти, які не відповідають визначенню «базової кредитної угоди», такі як інструменти, що містять вбудовану можливість конвертації, або кредити без права регресу, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Всі стандартні операції з купівлі-продажу фінансових активів визнаються на дату розрахунку, тобто на дату, коли Банківська Група отримує або передає актив. До стандартних операцій з купівлі-продажу відносяться операції з купівлі або продажу фінансових активів, в межах яких передбачається передача активів у строки, встановлені законодавством або прийняті на ринку.

Після оцінки бізнес-моделі та проходження тесту SPPI фінансовий актив при первісному визнанні класифікується як такий, що оцінюється за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю через прибуток або збиток:

- ▶ він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- ▶ його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (SPPI) на непогашену частину основної суми.

Борговий інструмент оцінюється за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході, тільки у випадку, якщо він відповідає обом з нижченаведених умов і не класифікований на розсуд Банківської групи як оцінюваний за справедливою вартістю через прибуток або збиток :

- ▶ він утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і
- ▶ його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів на непогашену частину основної суми.

За борговими фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, прибутки та збитки визнаються в складі іншого сукупного доходу, за винятком таких наступних статей, які визнаються у прибутку чи збитку так само, як і за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою собівартістю:

- ▶ процентних доходів, розрахованих з використанням методу ефективного відсотка;
- ▶ очікуваних кредитних збитків (ECL); і
- ▶ прибутків та збитків від курсових різниць.

При припиненні визнання боргового фінансового активу, що оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, накопичені прибуток або збиток, раніше визнані у складі іншого сукупного доходу, перекласифіковуються зі складу сукупного доходу в прибуток або збиток.

При первісному визнанні інвестицій в інструменти капіталу, які не призначені для торгових операцій, Банківська група може на власний розсуд прийняти рішення, без права його подальшого скасування, відобразити подальші зміни їх справедливої вартості в складі іншого сукупного доходу. Такий вибір здійснюється для кожної інвестиції окремо.

За такими дольовими інструментами прибутки та збитки ніколи не перекласифіковуються у чистий прибуток, а збиток від зменшення корисності у складі прибутку або збитку не визнається. Дивіденди визнаються в прибутку чи збитку, крім випадків, коли є очевидним, що вони являють собою повернення частини первісної вартості інвестиції, і в цьому випадку дивіденди визнаються в складі іншого сукупного доходу. При вибутті інвестиції накопичені прибутки та збитки, визнані у складі іншого сукупного доходу, переносяться до складу нерозподіленого прибутку.

Всі інші фінансові активи класифікуються як оцінювані за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Крім того, при первісному визнанні Банківська група може на власний розсуд класифікувати, без права подальшої перекласифікації, фінансовий актив, який відповідає критеріям для оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, як оцінюваний за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо це дозволить усунути або значно зменшити неузгодженість обліку, яка виникла б в іншому випадку.

Оцінка бізнес-моделі

Банківською групою проводиться оцінка мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу. При цьому, розглядається така інформація:

- ▶ політики і цілі, встановлені для даного портфеля фінансових активів, а також для зазначених політик на практиці, зокрема, чи орієнтована стратегія управлінського персоналу на отримання процентного доходу, передбаченого договором, підтримку певної структури процентних ставок, забезпечення відповідності термінів погашення фінансових активів строкам погашення фінансових зобов'язань, що використовуються для фінансування цих активів, або реалізацію грошових потоків шляхом продажу активів;
- ▶ метод оцінки результативності портфеля і форма повідомлення цієї інформації управлінському персоналу Банківської групи;
- ▶ ризики, які впливають на результативність бізнес-моделі (і фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі), і яким чином здійснюється управління цими ризиками;
- ▶ яким чином винагороджуються менеджери, що здійснюють керівництво бізнесом (наприклад, чи залежить ця винагорода від справедливої вартості активів, якими вони управляють, або від отриманих ними від активів грошових потоків, передбачених договором);
- ▶ частота, обсяг і терміни продажів в минулих періодах, причини таких продажів, а також очікування щодо майбутнього рівня продажів. Однак інформація про рівні продажів розглядається не ізольовано, а в рамках єдиного цілісного аналізу того, яким чином досягається заявлена Банківською групою мета управління фінансовими активами і як реалізуються грошові потоки.

Фінансові активи, що утримуються для торгових операцій і управління якими здійснюється та результативність яких оцінюється на основі справедливої вартості, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, оскільки вони не утримуються ані з метою отримання передбачених договором грошових потоків, ані з метою як отримання передбачених договором грошових потоків, так і продажу фінансових активів.

Оцінка того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатою основної суми та процентів

Для цілей даної оцінки «основна сума» визначається як справедлива вартість фінансового активу при його первісному визнанні. «Проценти» визначаються як відшкодування за вартість грошей у часі, за кредитний ризик щодо основної суми, що залишається непогашеною протягом певного періоду часу, та за інші основні ризики і витрати, пов'язані з кредитуванням (наприклад, ризик ліквідності та адміністративні витрати), а також маржу прибутку.

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми («критерій SPPI»), Банківська група аналізує договірні умови фінансового інструмента.

Перекласифікація

Класифікація фінансових активів після первісного визнання не змінюється, крім як у періоді, наступному за тим, в якому Банківська група змінює свою бізнес-модель з управління фінансовими активами. Банківська група повинна перекласифікувати фінансові активи тільки в тому випадку, якщо він змінив бізнес-модель, яка використовується для управління цими фінансовими активами. Очікується, що такі зміни відбуваються вкрай рідко. Такі зміни визначаються вищим управлінським персоналом Банківської групи як наслідок зовнішніх або внутрішніх змін і є значними для діяльності Банківської групи й очевидними для зовнішніх сторін.

Класифікація фінансових зобов'язань після первісного визнання не підлягає зміні.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Припинення визнання

Фінансові активи

Фінансовий актив (або, де це можливо – частина фінансового активу) припиняє визнаватися у звіті про фінансовий стан, якщо:

- ▶ термін дії прав на отримання грошових потоків від активу минув;
- ▶ Банківська група відступала право на отримання грошових потоків від активу або прийняв зобов'язання перерахувати отримані грошові потоки повністю без суттєвої затримки третій стороні на умовах «транзитної» угоди; а також
- ▶ Банківська група або відступала практично всі ризики і вигоди від активу, або не відступала, але і не зберігає за собою всі ризики та вигоди від активу, проте відступив контроль над цим активом.

У разі якщо Банківська група відступала свої права на отримання грошових потоків від активу, при цьому ні передавши, ні зберігши за собою практично ніяких ризиків і вигод, пов'язаних з ним, а також не відступивши контроль над активом, такий актив відображається в обліку в межах подальшої участі Банківської групи в цьому активі. Продовження участі Банківської групи в активі, що має форму гарантії за переданим активом, оцінюється за найменшим із значень первісної балансової вартості активу та максимального розміру відшкодування, яке може бути пред'явлено до оплати Банківської групи.

Будь-яка накопичена сума прибутку/збитку, визнана у складі іншого сукупного доходу, за дольовими інвестиційними цінними паперами, класифікованими на розсуд Банківської групи в категорію оцінки за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, не підлягає перекласифікації в чистий прибуток або збиток при припиненні визнання таких цінних паперів. Будь-яка частка участі у переданому фінансовому активі, що відповідає критеріям припинення визнання, яка виникла або залишилась у Банківської групи, визнається як окремий актив або зобов'язання.

Списання

Кредити і боргові цінні папери підлягають списанню (частково чи повністю), коли немає обґрунтованих очікувань щодо їх відшкодування. Як правило, у таких випадках Банківська група визначає, що у позичальника немає активів чи джерел доходу, що можуть генерувати грошові потоки в обсязі, достатньому для погашення сум заборгованості, що підлягають списанню.

Однак Банківська група може продовжувати здійснювати діяльність, спрямовану на стягнення заборгованості за списаними фінансовими активами згідно з політикою відшкодування сум, належних до погашення.

Модифікація фінансових активів і фінансових зобов'язань

Фінансові активи

В рамках діяльності з управління кредитним ризиком Банківська група переглядає умови кредитів клієнтам, які мають фінансові труднощі («політика перегляду умов кредитних угод»). Якщо Банківська група планує змінити умови фінансового активу таким чином, що дана зміна призведе до прощення частини існуючих грошових потоків, передбачених договором, то частина активу списується до проведення оцінки на предмет значущості модифікації умов. Банківська група здійснює якісну оцінку на предмет значущості даної модифікації в рамках політики Банківської групи щодо перегляду умов кредитних угод.

Якщо грошові потоки відрізняються суттєво («значна модифікація умов»), то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. У цьому випадку визнання первісного фінансового активу припиняється, а новий фінансовий актив визнається в обліку за справедливою вартістю. Зміни величини грошових потоків за існуючими фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями не вважаються значною модифікацією умов, якщо вони є наслідком виконання поточних умов договору, наприклад, зміни процентних ставок Банківською групою внаслідок змін облікової ставки Національного банку України, якщо відповідний договір кредитування передбачає можливість для Банківської групи змінювати процентні ставки.

Банківська група здійснює кількісну та якісну оцінку того, чи є модифікація умов значною, тобто чи відрізняються значно потоки грошових коштів за первісним фінансовим активом і потоки грошових коштів за модифікованим активом або фінансовим активом, що його замінив. Банківська група здійснює кількісну та якісну оцінку на предмет значущості модифікації умов, аналізуючи якісні фактори, кількісні фактори і сукупний ефект якісних і кількісних факторів. Якщо потоки грошових коштів значно відрізняються, то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо грошові потоки за модифікованим активом, оцінюваним за амортизованою собівартістю, не відрізняються значно, то така модифікація умов не призводить до припинення визнання фінансового активу. У цьому випадку Банківська група перераховує валову балансову вартість фінансового активу і визнає суму коригування валової балансової вартості як прибуток або збиток від модифікації в прибутку чи збитку. Валова балансова вартість фінансового активу перераховується як теперішня вартість переглянутих або модифікованих грошових потоків, дискontованих з використанням первісної ефективної ставки відсотка за даним фінансовим активом. Понесені витрати і комісії коригують балансову вартість модифікованого фінансового активу й амортизуються протягом строку дії модифікованого фінансового активу.

У разі зміни контрактних умов фінансового інструменту, викликані зміною ринкової кон'юнктури у вигляді періодичного перегляду ринкової ставки проценту у випадку, коли позичальник має можливість погасити фінансовий інструмент без суттєвого штрафу у поєднанні з можливістю отримати альтернативне фінансування за ринкової ставки від інших учасників фінансового ринку, такі зміни не вважаються модифікацією. У таких випадках обчислюється нова ефективна процентна ставка, яка застосовується перспективно з дати зміни договору.

Фінансові зобов'язання

Визнання фінансового зобов'язання припиняється в разі виконання, скасування або закінчення терміну дії відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на умовах, що суттєво відрізняються, або в разі істотної модифікації умов існуючого зобов'язання визнання первісного зобов'язання припиняється, а нове зобов'язання відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснення платежу у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми особами. Їм притаманний однаковий з кредитами ризик. Фінансові гарантії спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай ґрунтується на сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку існування зобов'язання. На кожну звітну дату фінансові гарантії оцінюються за резервом під очікувані кредитні збитки. Будь-яке збільшення зобов'язання за фінансовими гарантіями відображається у звіті про фінансові результати.

Інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням

В ході звичайної діяльності Банківська група бере на себе інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, включаючи зобов'язання з надання кредитів та акредитиви, по відношенню до таких зобов'язань застосовуються вимоги оцінки очікуваних кредитних збитків.

Зменшення корисності – Фінансові активи, зобов'язання з надання позик і договори фінансової гарантії

Модель зменшення корисності застосовується до наступних фінансових інструментів, які не оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:

- ▶ фінансові активи, що є борговими інструментами;
- ▶ дебіторська заборгованість за договорами оренди;
- ▶ зобов'язання з надання позик і зобов'язання за договорами фінансової гарантії

За інвестиціями в інструменти капіталу збиток від зменшення корисності не визнається.

Резерви під очікувані кредитні збитки визнаються в сумі, що дорівнює або очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців, або очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента для фінансових інструментів, за якими було виявлено суттєве збільшення кредитного ризику. Очікувані кредитні збитки за весь строк дії інструмента – це очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок усіх можливих подій дефолту протягом усього договірної строку дії фінансового інструмента, тоді як очікувані кредитні збитки за 12 місяців є частиною очікуваних кредитних збитків, що виникають внаслідок подій дефолту, можливих протягом 12 місяців після звітної дати.

Для оцінки резерву під очікувані кредитні збитки за фінансовою дебіторською заборгованістю Банківська група використовує спрощення практичного характеру відповідно до МСФЗ 9.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Банківська група визнає резерви під очікувані кредитні збитки в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента, за винятком таких інструментів, за якими сума визнаного резерву буде дорівнювати очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців:

- ▶ Боргові цінні папери, якщо було визначено, що вони мають низький кредитний ризик станом на звітну дату. Банківська група вважає, що борговий цінний папір має низький кредитний ризик, якщо кредитний рейтинг за ним відповідає загальноприйнятим у світі визначенням рейтингу «інвестиційна якість»;
- ▶ інші фінансові інструменти (крім дебіторської заборгованості за договорами оренди), за якими з моменту первісного визнання не відбулося значного збільшення кредитного ризику;
- ▶ Резерви під збитки за дебіторської заборгованістю за договорами оренди завжди будуть оцінюватися в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента.

Поняття оцінки очікуваних кредитних збитків, визначення дефолту та інші тлумачення основних підходів щодо зменшення корисності наведені в Примітці Управління ризиками.

Визначення справедливої вартості

Банківська група оцінює фінансові інструменти, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки і збитки, а також за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, і такі нефінансові активи, як інвестиційна власність, будівлі та предмети мистецтва, за справедливою вартістю на кожну звітну дату.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання в рамках угоди, що укладається в звичайному порядку між учасниками ринку, на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості передбачає, що операція з продажу активу або передачі зобов'язання відбувається:

- або на основному ринку для даного активу або зобов'язання;
- або, в умовах відсутності основного ринку, на найбільш сприятливому ринку для даного активу або зобов'язання.

У Банківської групи повинен бути доступ до основного або найбільш сприятливого ринку. Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувались би учасниками ринку при визначенні ціни активу або зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють в своїх кращих інтересах. Оцінка справедливої вартості нефінансового активу враховує можливість учасника ринку генерувати економічні вигоди від використання активу найвигіднішим та найкращим чином або його продажу іншому учаснику ринку, який буде використовувати даний актив найвигіднішим та найкращим чином.

Банківська група використовує такі методи оцінки справедливої вартості, які є прийнятними в обставинах, що склалися, і для яких доступні дані, достатні для оцінки справедливої вартості, при цьому максимально використовуючи доцільні спостережувані вхідні дані і мінімально використовуючи вхідні дані, що не спостерігаються.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки на кореспондентських рахунках та депозити «овернайт», розміщені в інших банках, депозитні сертифікати Національного банку України зі строком погашення до 1 робочого дня, грошові кошти в касі та в дорозі та кошти на рахунках в Національному банку України.

Банківські метали

Банківські метали обліковуються у складі інших активів, а прибутки чи збитки визнаються у складі інших доходів.

Золото та інші дорогоцінні метали відображаються за цінами купівлі НБУ, які приблизно відповідають справедливій вартості, з дисконтом по відношенню до котирувань Лондонської біржі металів. Зміни в цінах купівлі НБУ враховуються як курсові різниці за операціями з дорогоцінними металами у складі інших доходів.

Заставне майно, що перейшло у власність Банківської групи

Заставне майно, що перейшло у власність Банківської групи – це нефінансові активи, отримані Банківською групою при врегулюванні прострочених кредитів. Ці активи спочатку визнаються за справедливою вартістю та включаються до будівель та обладнання, інших фінансових активів чи товарно-матеріальних запасів у складі інших активів в залежності від їх природи, а також намірів Банківської групи щодо відшкодування вартості цих активів, а в подальшому обліковуються відповідно до облікової політики для цих категорій активів. У складі інших активів, такі активи відображаються за вартістю придбання за вирахуванням зменшення корисності.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Договори «репо» та зворотного «репо»

Договори продажу та зворотного викупу цінних паперів (договори «репо») відображаються у звітності як забезпечені операції фінансування.

Цінні папери, продані за договорами «репо», продовжують відображатись у звіті про фінансовий стан. Цінні папери не рекласифікуються у звіті про фінансовий стан, якщо у продавця немає права на продаж або повторну заставу цих цінних паперів за умовами договору або загальноприйнятої практики. За наявності таких прав, вони рекласифікуються в цінні папери, передані у заставу за договорами «репо». Відповідні зобов'язання включаються до складу заборгованості перед іншими банками або інших позикових коштів.

Придбання цінних паперів за договорами зворотного продажу (зворотного «репо») відображається в складі заборгованості кредитних установ або кредитів клієнтам. Різниця між ціною продажу та ціною зворотної покупки розглядається як процентний дохід і нараховується протягом строку дії договорів «репо» за методом ефективної ставки відсотка.

Похідні фінансові інструменти

У ході своєї звичайної діяльності Банківська група використовує різні похідні фінансові інструменти, включаючи форвардні контракти і угоди валютного свопу на валютних ринках і ринках капіталу. Ці фінансові інструменти утримуються для торгівлі та відображаються за справедливою вартістю. Справедлива вартість визначається на основі ринкових котирувань або моделей оцінки, що ґрунтуються на поточній ринковій і договірній вартості відповідних інструментів та інших факторах. Похідні фінансові інструменти з позитивною справедливою вартістю відображаються в складі активів, а з від'ємною справедливою вартістю – у складі зобов'язань. Доходи та витрати від операцій із зазначеними інструментами відображаються у звіті про фінансові результати як чистий прибуток/(збиток) від похідних фінансових інструментів.

Позикові кошти

Випущені фінансові інструменти або їх компоненти класифікуються як зобов'язання, якщо суть договірних домовленостей полягає в тому, що Банківська група має зобов'язання передати кошти або інші фінансові активи контрагенту або виконати зобов'язання в інший спосіб, ніж обмін фіксованої суми грошових коштів або інших фінансових активів на фіксовану кількість власних дольових інструментів. Такі інструменти включають заборгованість перед Національним банком України, заборгованість перед іншими банками, кошти клієнтів, випущені депозитні сертифікати, субординований борг та інші позикові кошти. Після первісного визнання позикові кошти обліковуються за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Прибутки та збитки, пов'язані з вказаними зобов'язаннями, відображаються у звіті про фінансові результати при припиненні визнання позикових коштів, витрати визнаються у процесі амортизації.

Взаємозалік

Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань з відображенням чистого підсумку у звіті про фінансовий стан здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права здійснювати взаємозалік і наміру реалізувати актив одночасно з погашенням зобов'язання.

Право на проведення заліку не повинно бути обумовлено подією в майбутньому і повинно мати юридичну силу в усіх наступних обставинах:

- в ході звичайної діяльності;
- в разі невиконання зобов'язання; і
- в разі неспроможності або банкрутства організації або кого-небудь з контрагентів.

Це, як правило, не виконується щодо генеральних угод про взаємозалік, і відповідні активи і зобов'язання відображаються в звіті про фінансовий стан в повній сумі.

Податок на прибуток

Податок на прибуток відображений у фінансовій звітності згідно з українським законодавством, яке набуло чинності або повинне набути чинності станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок та відстрочений податок і визнаються у звіті про фінансові результати за винятком випадку, коли вони визнаються безпосередньо у складі іншого сукупного доходу, оскільки стосуються операцій, які також визнаються в тому ж самому або іншому періоді, безпосередньо у складі іншого сукупного доходу.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або відшкодована ними стосовно оподаткованого прибутку чи збитку в поточний та попередні періоди. Інші податки, крім податку на прибуток, відображаються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується стосовно податкових збитків, перенесених на наступні періоди, та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Згідно з виключенням при первісному визнанні, відстрочений податок не розраховується стосовно тимчасових різниць при первісному визнанні активу чи зобов'язання щодо іншої, ніж об'єднання компаній, операції, якщо операція, при її первісному визнанні, не впливає ані на фінансовий, ані на оподатковуваний прибуток. Сума відстроченого податку на прибуток визначається за податковими ставками, прийнятими на звітну дату, що, як очікується, будуть застосовуватись у періоді, в якому тимчасові різниці будуть сторновані або буде зарахований податковий збиток, перенесений на наступні періоди. Відстрочені податкові активи стосовно тимчасових різниць, що зменшують базу оподаткування, та податкових збитків, перенесених на наступні періоди, відображаються, лише якщо існує ймовірність отримання майбутнього оподаткованого доходу, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Основні засоби

Основні засоби, крім будівель та предметів мистецтва, обліковуються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого резерву під зменшення корисності, у разі необхідності.

Після первісного визнання за первісною вартістю будівлі та предмети мистецтва Банківської групи відображаються за переоціненою вартістю, яка є справедливою вартістю на дату переоцінки, за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-якого накопиченого резерву під зменшення корисності. Переоцінка проводиться достатньо регулярно для того, щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, що була б визначена із застосуванням справедливої вартості.

Збільшення балансової вартості від переоцінки визнається у складі іншого сукупного доходу, за винятком сум сторнування попереднього зменшення вартості даного активу, визнаного у звіті про фінансові результати. В цьому разі сума збільшення вартості активу відноситься на фінансовий результат. Зменшення балансової вартості активу в результаті переоцінки визнається у звіті про фінансові результати, за винятком безпосереднього заліку такого зменшення проти попереднього приросту вартості за тим самим активом, визнаним у складі резерву переоцінки будівель і відображеним в інших сукупних доходах.

Коли об'єкт будівель переоцінюється, накопичена до дати переоцінки амортизація перераховується пропорційно зміні загальної балансової вартості активу таким чином, щоб балансова вартість активу після переоцінки дорівнювала переоціненій вартості.

Резерв переоцінки відноситься безпосередньо до нерозподіленого прибутку в тому випадку, якщо сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується чи в процесі використання цього активу Банківською групою. В останньому випадку реалізована переоцінка являє собою різницю між амортизацією на основі переоціненої балансової вартості активу та амортизацією на основі його первісної вартості.

Незавершене будівництво обліковується за первісною вартістю за вирахуванням резерву під зменшення корисності. Після завершення активу, готові до використання, переводяться до категорії будівель або удосконалень орендованого майна за їх балансовою вартістю. Амортизація на незавершене будівництво не нараховується до поки актив не стає доступним для використання, що супроводжується переведенням до іншої категорії основних засобів.

На кожну звітну дату балансова вартість основних засобів переглядається на предмет зменшення корисності у разі виникнення події чи обставин, які вказують на ймовірність того, що балансову вартість цього активу буде неможливо відшкодувати. Якщо ознаки зменшення корисності існують, керівництво Банківської групи розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до суми відшкодування, а збиток від зменшення корисності визнається у прибутку чи збитку за рік. Збиток від зменшення корисності, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мали місце зміни в розрахунках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибуток або збитки від вибуття активів, визначені шляхом порівняння суми надходжень від вибуття та балансової вартості активу, визнаються у прибутку чи збитку за рік (у складі операційних доходів чи витрат).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються по мірі їх здійснення у складі операційних витрат, крім випадків, коли такі витрати можна капіталізувати.

Нарахування амортизації активу починаються з дати, коли актив стає доступним для використання. Амортизація нараховується лінійним методом протягом очікуваних строків корисної служби активів. Для ключових категорій основних засобів застосовуються такі річні норми амортизації:

Будівлі	2%-5%	Або протягом строку оренди, якщо він менший за 5 років
Удосконалення орендованого майна	20%	
Комп'ютери та інше обладнання	20%-33%	

Предмети мистецтва не амортизуються. Ліквідаційна вартість, строки корисної експлуатації активів та метод амортизації переглядаються і, за необхідності, коригуються на кінець кожного звітного року.

Нематеріальні активи

Всі нематеріальні активи Банківської групи мають кінцевий строк корисної служби і включають капіталізоване програмне забезпечення та ліцензії.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються виходячи з витрат на придбання програмного забезпечення та введення його в експлуатацію. Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані та контролюються Банківською групою, відображаються у складі нематеріальних активів, якщо ймовірно надходження економічних вигід, що перевищують витрати.

Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Всі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням, наприклад, його обслуговуванням, відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Капіталізоване програмне забезпечення та ліцензії амортизуються лінійним методом протягом очікуваного строку їх використання, який становить від 3 до 10 років.

Інвестиційна власність

Інвестиційна власність – це нерухоме майно, яким володіє Банківська група для отримання прибутку від надання його в оренду або від збільшення його вартості і яке Банківська група не займає.

Інвестиційна власність спочатку визнається за первісною вартістю і в подальшому визнається за справедливою вартістю, яка відображає кон'юнктуру ринку на звітну дату.

Прибуток та збитки в результаті зміни справедливої вартості інвестиційної власності відображаються у звіті про фінансові результати як прибутки за вирахуванням збитків від переоцінки інвестиційної власності в тому році, в якому вони виникли.

Якщо інвестиційна власність стає нерухомістю, яку займає власник, вона перекласифіковується до основних засобів за поточною балансовою вартістю на дату рекласифікації, яка далі підлягає амортизації.

Оренда

Оренда укладається договором, який передає користувачеві (орендареві) право контролювати використання ідентифікованого активу протягом періоду часу в обмін на винагороду. Частина активу може бути відокремленою як окремий ідентифікований актив, якщо вона фізично підлягає розмежуванню. Якщо вона фізично не може бути відокремленою, то частина активу не є окремо ідентифікованим активом, якщо тільки вона не представляє практично усю потужність активу і, в результаті, не передає право отримувати практично всі економічні вигоди від використання активу.

Якщо платіж по договору містить більше одного компоненту оренди або комбінацію орендного та неорендного платежу, в такому випадку відбувається алокація по контракту, виходячи з відносних величин самого платежу.

Банківська група орендар

Для короткострокової оренди з терміном, що не перевищує 12 місяців з дати першого застосування, а також для оренди малоцінних активів Банківська група використовує практичну можливість не визнавати право користування активами та зобов'язання з оренди. Орендні платежі за такими договорами визнаються як операційні витрати протягом усього строку дії договору.

В інших випадках, чиста приведена вартість орендних платежів визнається як фінансове зобов'язання. А самі орендні платежі діляться на сплату основного боргу та процентів, використовуючи метод ефективного відсотка.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Відповідно, право користування активами визнається в сумі чистих приведених потоків зобов'язання з оренди на дату початку дії договору, включаючи інші прямі супутні витрати. Попередні платежі, здійсненні до початку дії договору оренди, а також винагорода, отримана від орендодавця, включаються до складу активу у формі права на використання. Право користування активами амортизується на прямолінійній основі протягом терміну оренди або протягом строку корисного використання активу, якщо цей термін є коротшим, ніж строк оренди.

У випадку зміни величини очікуваних орендних платежів, наприклад, внаслідок індексованого розрахунку, або на основі нових оцінок контрактних опціонів, зобов'язання переоцінюється. Коригування відбувається разом із відповідним перерахунком права користування активами.

Банківська група орендодавець

Оренда, в якій Банківська група виступає в ролі лізингодавця, а всі ризики та винагороди, пов'язані із використанням активу, передаються до орендаря, класифікується як фінансова оренда. У цьому випадку чисті приведені потоки мінімальних орендних платежів визнаються як актив у формі дебіторської заборгованості. Платежі від орендаря розподіляються на погашення балансової вартості активу та процентні доходи, які визнаються протягом терміну дії фінансового лізингу з використанням методу ефективного відсотка.

Усі інші договори оренди, в яких Банківська група виступає в якості орендодавця, класифікуються як операційна оренда: об'єкт оренди продовжує відображатися на балансі Банківської групи, а орендні платежі, як правило, визнаються у вигляді доходу на основі прямолінійного методу протягом строку дії оренди.

Зобов'язання з пенсійних та інших виплат працівникам

Банківська група сплачує єдиний соціальний внесок та внески до фондів соціального страхування у державний бюджет відносно своїх робітників. Суми внесків відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Банківська група не має будь-яких додаткових зобов'язань з пенсійних виплат.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою собівартістю.

Акціонерний капітал

Прості акції класифікуються як капітал. Емісійний дохід являє собою перевищення внесків у капітал над номінальною вартістю випущених акцій. Прибуток або збитки від продажу викуплених власних акцій відображаються як коригування емісійного доходу.

Умовні активи і зобов'язання

Умовні зобов'язання не визнаються в звіті про фінансовий стан, при цьому інформація про них розкривається у фінансовій звітності, за винятком випадків, коли вибуття ресурсів в зв'язку з їх погашенням є малоімовірним. Умовні активи не відображаються в звіті про фінансовий стан, при цьому інформація про них розкривається у фінансовій звітності в тих випадках, коли отримання пов'язаних з ними економічних вигод є ймовірним.

Процентні доходи та витрати

Ефективна ставка відсотка

Процентні доходи і процентні витрати визнаються у прибутку або збитку з використанням методу ефективного відсотка. Ефективна ставка відсотка – це ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента дисконтуються точно до:

- валової балансової вартості фінансового активу; або
- амортизованої собівартості фінансового зобов'язання.

При розрахунку ефективної ставки відсотка для фінансових інструментів, які не є кредитно-знеціненими активами, Банківська група оцінює майбутні грошові потоки з урахуванням всіх контрактних умов фінансових інструментів, але не очікувані кредитні збитки. Для фінансових активів, що є кредитно-знеціненими, розраховується відкоригована на кредитний ризик ефективна ставка відсотка з використанням оцінених майбутніх грошових потоків, включаючи очікувані кредитні збитки.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Розрахунок ефективної ставки відсотка включає витрати на операції, а також винагороди і суми, виплачені або отримані, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка. Витрати на проведення операції включають додаткові витрати, що безпосередньо відносяться до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

Амортизована собівартість і валова балансова вартість

«Амортизована собівартість» фінансового активу або фінансового зобов'язання - це сума, в якій оцінюється фінансовий актив або фінансове зобов'язання при первісному визнанні, мінус платежі в рахунок основної суми боргу, плюс або мінус величина накопиченої амортизації різниці між початковою сумою і сумою до виплати при настанні терміну погашення, розрахованої з використанням методу ефективного відсотка, і стосовно до фінансових активів, скоригована з урахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні.

«Валова балансова вартість фінансового активу», що оцінюється за амортизованою собівартістю, - це амортизована собівартість фінансового активу до коригування на величину оціночного резерву під очікувані кредитні збитки.

Розрахунок процентних доходів та витрат

При розрахунку процентного доходу і витрат ефективна ставка відсотка застосовується до величини валової балансової вартості активу (коли актив не є кредитно-знеціненим) або амортизованої вартості зобов'язання.

Однак за фінансовими активами, які стали кредитно-знеціненими після первісного визнання, процентний дохід розраховується за допомогою застосування методу ефективного відсотка до чистої балансової вартості активу. Якщо фінансовий актив більше не є кредитно-знеціненим, то розрахунок процентного доходу знову проводиться на основі валової балансової вартості.

За фінансовими активами, які були кредитно-знеціненими при первісному визнанні, процентний дохід розраховується шляхом застосування ефективної ставки відсотка, скоригованої з урахуванням кредитного ризику, до чистої амортизованої вартості фінансового активу. Розрахунок процентного доходу за такими активами не здійснюється на основі валової балансової вартості, навіть якщо кредитний ризик за ними у подальшому зменшиться.

Комісійні доходи

Виплати, комісійні та інші статті доходів та витрат, включаючи плату за надання гарантій, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги в загальному обсязі послуг, що мають бути надані.

Винагорода за кредитні зобов'язання або за позиковими коштами, які, ймовірно, будуть використані, відноситься на майбутні періоди (разом із відповідними прямими витратами) і відображаються як коригування ефективної процентної ставки за кредитом чи позиковими коштами. Винагороди та комісійні, що виникають в результаті переговорів або участі у переговорах про здійснення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів, та придбання або продаж компаній), відображаються після завершення відповідної операції.

Перерахунок іноземної валюти

Українська гривня є функціональною валютою Банківської групи, оскільки це валюта основного економічного середовища, в якому Банківська група здійснює свою діяльність. Операції в інших валютах розглядаються як операції в іноземній валюті. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом Національного банку України на звітну дату. Прибуток або збитки від перерахунку операцій в іноземній валюті визнаються у звіті про фінансові результати як результат від переоцінки іноземної валюти. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дату відповідної операції.

Зміни у консолідованій звітності після її випуску

Акціонери відповідальної особи Банківської групи мають право вносити зміни у консолідовану звітність після її випуску.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові положення бухгалтерського обліку

Нижче представлені стандарти та інтерпретації, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату публікації консолідованої звітності Банківської групи. Банківська група планує застосовувати ці стандарти після набрання їх чинності.

МСФЗ (IAS) 37 «Обтяжливі договори - витрати на виконання договору»

Дані поправки уточнюють, які витрати Банківська група має включати при визначенні величини витрат на виконання договору для того, щоб оцінити, чи є договір обтяжливим. Дані поправки застосовуються до річних періодів, що починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати, щодо договорів, які є на дату першого застосування поправок. На дату першого застосування сумарний ефект застосування поправок визнається як коригування залишку нерозподіленого прибутку на початок періоду або інших компонентів власного капіталу відповідним чином. Порівняльні дані не перераховуються. Банківська група не очікує суттєвого впливу від застосування цих поправок.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 9, МСФЗ (IAS) 39, МСФЗ (IFRS) 7, МСФЗ (IFRS) 4 і МСФЗ (IFRS) 16 «Реформа базової процентної ставки – 2-а фаза»

У поправках розглядаються питання, які можуть вплинути на фінансову звітність в результаті реформи базової процентної ставки, включаючи вплив змін на договірні грошові потоки або відносини хеджування, що виникають при заміні базової процентної ставки на альтернативну базову ставку. Поправки передбачають практичне звільнення від деяких вимог МСФЗ (IFRS) 9, МСФЗ (IAS) 39, МСФЗ (IFRS) 7, МСФЗ (IFRS) 4 і МСФЗ (IFRS) 16, пов'язаних з:

- змінами в основі визначення грошових потоків передбачених договором за фінансовими активами, фінансовими зобов'язаннями і зобов'язаннями з оренди;
- облік хеджування.

(I) Зміна в основі для визначення грошових потоків

Поправки вимагатимуть від Банківської групи враховувати зміну в основі для визначення грошових потоків, передбачених договором з фінансового активу або фінансового зобов'язання, що є необхідним у зв'язку з реформою базової процентної ставки, шляхом оновлення ефективної процентної ставки фінансового активу або фінансового зобов'язання.

Банківська група очікує, що в результаті застосування цих поправок не виникне істотного прибутку чи збитку від модифікації.

(II) Облік хеджування

Поправки передбачають певні виключення з вимог до обліку хеджування в наступних областях:

- Дозволити внесення поправки у визначення, здійснюване на розсуд Банківської групи, відносин хеджування для відображення змін, необхідних реформою.
- При внесенні поправки в об'єкт хеджування у відносинах хеджування грошових потоків з метою відображення змін, необхідних реформою, сума, накопичена в резерві хеджування грошових потоків, буде вважатися заснованою на альтернативній базовій відсотковій ставці, за якою визначаються майбутні грошові потоки до хеджування.
- Коли портфель (група) об'єктів визначається на розсуд Банківської групи як об'єкт хеджування, і в об'єкті у складі групи вноситься поправка з тим, щоб відобразити зміни, необхідні в результаті реформи, об'єкти хеджування розподіляються по підгрупах на основі об'єктів хеджування базових ставок.
- Якщо Банківська група обґрунтовано очікує, що альтернативна базова ставка буде вважатися окремо ідентифікованим компонентом протягом 24 місяців, то йому не забороняється класифікувати на свій розсуд цю ставку в якості компоненту ризику, не передбаченого договором, якщо вона не є окремо ідентифікованим компонентом на дату класифікації.

Зважаючи на відсутність обліку хеджування Банківська група не очікує впливу в зв'язку з переходом на IBOR.

(III) Розкриття

Поправки будуть передбачати від Банківської групи розкриття додаткової інформації про схильність Банківської групи до ризиків, що виникають в результаті реформи базових процентних ставок, та відповідних заходів з управління ризиками.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

(IV) Перехід

Банківська група планує застосування поправок з 1 січня 2021 року. Застосування не вплине на суми, відображені в звітності за 2020 рік або попередні періоди.

Інші стандарти

Наступні поправки до стандартів і роз'яснення, як очікується, не матимуть значного впливу на консолідовану звітність Банківської групи:

- Поправки до МСБО (IAS) 16 «Основні засоби» в частині надходження до використання активу за призначенням.
 - Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу» в частині посилання на Концептуальні засади фінансової звітності.
- Поправки до МСФЗ (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» в частині класифікації зобов'язань як короткострокових або довгострокових.
- МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти» та зміни до стандарту.

(у тисячах гривень)

5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Банківська група використовує оцінки та судження, які впливають на суми, що відображені у консолідованій звітності, та на балансову вартість активів та зобов'язань в наступному фінансовому році. Розрахунки та судження регулярно переглядаються й ґрунтуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, що за наявних умов вважаються обґрунтованими. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Банківської групи також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які найсуттєвіше впливають на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Зменшення корисності кредитів та дебіторської заборгованості

Банківської групи регулярно перевіряє свої кредитні портфелі та дебіторську заборгованість на предмет зменшення корисності. При визначенні того, чи потрібно визнати збиток від зменшення корисності у складі прибутку чи збитку за рік, Банківської групи робить судження стосовно того, чи є наявна інформація, яка свідчила б про зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків від погашення зобов'язань боржником, яке можна визначити, до того, як таке зменшення можна порівняти з конкретним активом у цьому кредитному портфелі та дебіторській заборгованості. При розрахунку майбутніх грошових потоків керівництво використовує оцінки на основі підтверженої прогнозованої інформації з урахуванням минулого досвіду збитків за активами з подібними характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками зменшення корисності по групах кредитів та дебіторської заборгованості. Методика та припущення, що застосовуються для розрахунку як сум, так і строків майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються, з тим щоб зменшити різницю між розрахунковими та фактично понесеними збитками.

Банківська група регулярно оцінює активи, які надані як забезпечення по індивідуально знецінених позиках (Стадія 3), з метою оцінки суми ймовірних збитків по кожній операції. При цьому на величину майбутнього грошового потоку від реалізації активів впливає як вартість самого активу, так і строки можливої експозиції (реалізації). Одночасне зменшення вартості активів, отриманих Банківською групою у заставу, на 10% та збільшення строку експозиції цих активів на 50% призвело б до збільшення величини очікуваних збитків від індивідуально знецінених кредитів на 135 440 тисяч гривень (у 2019 році – на 147 077 тисяч гривень).

Збільшення вартості забезпечення по знецінених кредитах на 10% без зміни строку експозиції призвело б до зменшення величини очікуваних збитків від індивідуально знецінених кредитів на 62 042 тисячі гривень (у 2019 році – 58 911 тисяч гривень).

Щодо портфелю кредитів юридичним особам, резерв під які розраховується на портфельній основі (Стадія 1 та частина кредитів клієнтам, що не відповідає критеріям суттєвості в Стадії 2), на величину очікуваних збитків можуть впливати показники ймовірності дефолту позичальника (PD) та рівень втрат при настанні дефолту позичальника (LGD). У разі одночасного збільшення PD на 10% та LGD на 10% сума очікуваних збитків від зменшення корисності збільшилася би на 44 490 тисяч гривень (у 2019 році – на 58 995 тисяч гривень). Одночасне зменшення показника PD на 10% та LGD на 10% призвело б до зменшення суми очікуваних збитків від зменшення корисності на 40 252 тисячі гривень (у 2019 році – на 53 629 тисяч гривень).

Щодо масового портфелю кредитів роздрібного бізнесу, на величину очікуваних збитків можуть впливати показники ймовірності дефолту позичальника (PD) та коефіцієнт відновлення (повернення з дефолту – Recovery Rate, RR). У разі одночасного збільшення розміру PD на 10% та зменшення RR на 10% сума очікуваних збитків від зменшення корисності збільшилася би на 120 486 тисяч гривень (у 2019 році – на 87 183 тисячі гривень). Одночасне зменшення показника PD на 10% та збільшення RR на 10% призвело б до зменшення суми очікуваних збитків від зменшення корисності на 116 788 тисяч гривень (у 2019 році – на 85 110 тисяч гривень).

Справедлива вартість власних будівель, які використовує Банківська група, предметів мистецтва та інвестиційної власності

Як зазначено у Примітці 4, Банківська група проводить регулярну переоцінку будівель, предметів мистецтва та інвестиційної власності. Переоцінка проводиться на основі результатів оцінки, яку виконують незалежні оцінювачі. Основою оцінки є метод ринкових аналогів, результати застосування методу ринкових аналогів підтверджуються доходним методом. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогів будівель, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні доходного методу. У 2020 році Банківська група провела оцінку справедливої вартості власних будівель із залученням незалежних експертів, за результатами якої, керівництво Банківської групи прийшло до висновку, що справедлива вартість будівель суттєво не відрізняється від їх балансової вартості.

Якби ціна за квадратний метр коливалась у діапазоні 5%, справедлива вартість власних будівель, які використовує Банківська група, була б більше або менше на 47 768 тисяч гривень, відповідно (в 2019 році – на 46 417 тисячі гривень), і справедлива вартість інвестиційної власності була б більше або менше на 3 567 тисяч гривень, відповідно (в 2019 році – 4 715 тисяч гривень).

(у тисячах гривень)

5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Визначення строків за договорами оренди

Банківська група враховує усі наявні факти та обставини, які призводять до виникнення економічного стимулу для виконання опціону на продовження оренди або невиконання опціону на припинення оренди. Банківська група визначає загальний термін оренди з урахування опціонів на продовження терміну оренди та припинення більш тривалих термінів оренди. Там, де це можливо, Банківська група прагне включити опціони на продовження в нові договори оренди, щоб забезпечити операційну гнучкість. На дату початку оренди Банківська група оцінює, чи є обґрунтованою впевненість в застосуванні опціонів, якщо є значна подія або значні зміни обставин, що знаходяться під її контролем. В результаті, термін оренди для більшості об'єктів оренди знаходиться в межах 3-5 років. Якби термін оренди був довшим на 1 рік, права користування активами і зобов'язання з оренди були б більшими на 149 420 тисяч гривень (2019 рік – 139 831 тисячу гривень).

Оцінка справедливої вартості

Якщо справедлива вартість фінансових активів і фінансових зобов'язань, відображених у звіті про фінансовий стан, не може бути визначена на підставі цін на активному ринку, вона визначається з використанням різних моделей оцінок, що включають математичні моделі. Вхідні дані для таких моделей визначаються на підставі спостережуваного ринку, якщо таке можливо; в інакшому випадку, для визначення справедливої вартості слід застосовуються судження. Додаткову інформацію розкрито у Примітці 26.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

6. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають:

	2020 рік	2019 рік
Грошові кошти в касі та в дорозі	2 464 299	2 444 439
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках України	75 790	89 319
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках інших країн	6 512 974	2 655 878
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках інших країн – очікувані кредитні збитки	(1 018)	(380)
Поточний рахунок у Національному банку України	1 489 009	1 289 606
Депозитні сертифікати Національного банку України	4 000 000	3 200 000
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	14 541 054	9 678 862

Відповідно до вимог Національного банку України сума обов'язкового резерву Банківської групи розраховується як відсоток від певних зобов'язань Банку за попередній місяць резервування.

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року Національний банк України не вимагає від банків тримати кошти обов'язкового резервування на окремому рахунку. Контроль за формуванням обов'язкових резервів здійснюється за місяць, на основі середніх даних за весь період утримання.

Станом на 31 грудня 2020 року депозитні сертифікати Національного банку України номінальною вартістю 4 000 000 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 3 200 000 тисяч гривень) зі строком погашення до 1 робочого дня класифікуються Банком як грошові кошти та їх еквіваленти.

Нижче наведений аналіз змін резерву під зменшення корисності грошових коштів та їх еквівалентів протягом 2020 року:

Грошові кошти та їх еквіваленти	Стадія 1	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2020 року	380	380
Погашені активи	(4)	(4)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	547	547
Курсові різниці	95	95
На 31 грудня 2020 року	1 018	1 018

Нижче наведений аналіз змін резерву під зменшення корисності грошових коштів та їх еквівалентів протягом 2019 року:

Грошові кошти та їх еквіваленти	Стадія 1	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2019 року	1 987	1 987
Нові активи	2	2
Погашені активи	(213)	(213)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(1 315)	(1 315)
Курсові різниці	(81)	(81)
На 31 грудня 2019 року	380	380

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

6. Грошові кошти та їх еквіваленти (продовження)

Нижче наведений аналіз поточних рахунків та депозитів «овернайт» в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2020 року:

	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках України	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках інших країн	Всього
Стадія 1			
- з рейтингом від AA- до AA+	–	2 292 338	2 292 338
- з рейтингом від A- до A+	–	4 505	4 505
- з рейтингом від BBB- до BBB+	–	3 793 726	3 793 726
- з рейтингом від BB- до BB+	16	383 612	383 628
- з рейтингом від B- до B+	23 354	428	23 782
- без рейтингу	52 420	38 365	90 785
Всього	75 790	6 512 974	6 588 764
За винятком очікуваних кредитних збитків	–	(1 018)	(1 018)
Всього поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	75 790	6 511 956	6 587 746

Нижче наведений аналіз поточних рахунків та депозитів «овернайт» в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2019 року:

	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках України	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках інших країн	Всього
Стадія 1			
- з рейтингом від AA- до AA+	–	1 402 024	1 402 024
- з рейтингом від A- до A+	–	985 896	985 896
- з рейтингом від BBB- до BBB+	–	206 922	206 922
- з рейтингом від BB- до BB+	–	34	34
- з рейтингом від B- до B+	73 195	2 718	75 913
- без рейтингу	16 124	58 284	74 408
Всього	89 319	2 655 878	2 745 197
За винятком очікуваних кредитних збитків	–	(380)	(380)
Всього поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	89 319	2 655 498	2 744 817

Кредитний рейтинг базується на рейтингу агентства Fitch.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

7. Кошти в інших банках

	2020 рік	2019 рік
Нарахований процентний дохід на поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	2	–
Строкові депозити в інших банках, у тому числі:		
- у банках країн ОЕСР	1 477 303	900 440
- в українських банках	136 897	179 032
- в інших країнах	4 608	3 508
- договори «зворотного репо»	–	160 317
Всього строкових депозитів в інших банках	1 618 810	1 243 297
<i>Мінус: очікувані кредитні збитки</i>	<i>(37 074)</i>	<i>(48 145)</i>
Всього коштів в інших банках	1 581 736	1 195 152

Нижче наведений аналіз змін очікуваних кредитних збитків за коштами в інших банках протягом 2020 року:

<i>Кошти в інших банках</i>	<i>Стадія 1</i>	<i>Стадія 3</i>	<i>Всього</i>
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2020 року	214	47 931	48 145
Нові активи	481	–	481
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	115	(244)	(129)
Використання резерву	–	(11 511)	(11 511)
Курсові різниці	88	–	88
На 31 грудня 2020 року	898	36 176	37 074

Нижче наведений аналіз змін очікуваних кредитних збитків за коштами в інших банках протягом 2019 року:

<i>Кошти в інших банках</i>	<i>Стадія 1</i>	<i>Стадія 3</i>	<i>Всього</i>
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2019 року	308	57 658	57 966
Нові активи	206	–	206
Погашені активи	(339)	–	(339)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	131	(46)	85
Використання резерву	–	(9 681)	(9 681)
Курсові різниці	(92)	–	(92)
На 31 грудня 2019 року	214	47 931	48 145

Станом на 31 грудня 2020 року строкові депозити, розміщені в банках країн ОЕСР та інших країн, які не є членами ОЕСР, загальною сумою 1 481 911 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 903 948 тисяч гривень) являють собою гарантійні депозити для забезпечення імпорتنих акредитивів та гарантій, які Банк надав на користь своїх клієнтів.

Станом на 31 грудня 2020 року заборгованість інших банків включає 22 487 тисяч гривень депозитів з опцією дострокового розірвання (на 31 грудня 2019 року – 57 089 тисяч гривень).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

7. Кошти в інших банках (продовження)

Нижче наведений аналіз строкових депозитів в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2020 року:

	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	Строкові депозити в інших банках	Всього
Стадія 1			
- з рейтингом від AA- до AA+	–	640 912	640 912
- з рейтингом від A- до A+	–	521 801	521 801
- з рейтингом від BBB- до BBB+	–	314 590	314 590
- з рейтингом від B- до B+	2	64 212	64 214
- без рейтингу	–	41 118	41 118
Всього	2	1 582 633	1 582 635
Стадія 3			
- Із затримкою платежу більш ніж 360 днів		36 175	36 175
Всього індивідуально знецінених	–	36 175	36 175
За винятком очікуваних кредитних збитків	–	(37 074)	(37 074)
Всього коштів в інших банках	2	1 581 734	1 581 736

Кредитний рейтинг базується на рейтингу агентства Fitch. Контрагенти, які вказані вище у таблиці у рядку «без рейтингу» – це переважно банки, які вважаються середніми або малими з точки зору суми загальних активів.

Нижче наведений аналіз строкових депозитів в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2019 року:

	Строкові депозити в інших банках	Всього
Стадія 1		
- з рейтингом від AA- до AA+	3 465	3 465
- з рейтингом від A- до A+	602 759	602 759
- з рейтингом від BBB- до BBB+	297 681	297 681
- з рейтингом від BB- до BB+	44	44
- з рейтингом від B- до B+	50 188	50 188
- без рейтингу	241 230	241 230
Всього	1 195 367	1 195 367
Стадія 3		
- Із затримкою платежу більш ніж 360 днів	47 930	47 930
Всього індивідуально знецінених	47 930	47 930
За винятком очікуваних кредитних збитків	(48 145)	(48 145)
Всього коштів в інших банках	1 195 152	1 195 152

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

8. Цінні папери

Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

	2020 рік	2019 рік
Державні боргові цінні папери	70 599	39 311
Всього боргових цінних паперів	70 599	39 311
Акції	2 360	1 393
Всього цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	72 959	40 704

Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

	2020 рік	2019 рік
Державні боргові цінні папери	14 442 345	7 741 774
Депозитні сертифікати Національного банку України	4 001 860	1 206 240
Корпоративні облигації	2 101	–
Всього боргових цінних паперів	18 446 306	8 948 014
у т. ч. нарахований процентний дохід	372 626	170 212
Акції	9 133	20 585
Всього цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	18 455 439	8 968 599

Нижче наведений аналіз змін резерву під очікувані кредитні збитки за цінними паперами, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід протягом 2020 року:

Боргові цінні папери	Стадія 1	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2020 року	35 295	35 295
Нові активи	35 177	35 177
Погашені активи	(120)	(120)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	22 965	22 965
Курсові різниці	1 765	1 765
На 31 грудня 2020 року	95 082	95 082

Нижче наведений аналіз змін резерву під очікувані кредитні збитки за цінними паперами, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід протягом 2019 року:

Боргові цінні папери	Стадія 1	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2019 року	17 235	17 235
Нові активи	34 543	34 543
Погашені активи	(12 338)	(12 338)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(4 145)	(4 145)
На 31 грудня 2019 року	35 295	35 295

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

8. Цінні папери (продовження)

Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (продовження)

Нижче наведений аналіз боргових цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, за кредитною якістю за даними рейтингового агентства Standard & Poor's станом на 31 грудня 2020 року:

	Державні боргові цінні папери	Депозитні сертифікати Національного банку України	Корпоративні облігації	Всього
Стадія 1				
- з рейтингом В	14 442 345	4 001 860	2 101	18 446 306
Всього боргових цінних паперів	14 442 345	4 001 860	2 101	18 446 306

Нижче наведений аналіз боргових цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, за кредитною якістю за даними рейтингового агентства Standard & Poor's станом на 31 грудня 2019 року:

	Державні боргові цінні папери	Депозитні сертифікати Національного банку України	Всього
Стадія 1			
- з рейтингом В-		7 741 774	8 948 014
Всього боргових цінних паперів		7 741 774	8 948 014

Кредитні рейтинги емітентів державних боргових цінних паперів та депозитних сертифікатів Національного банку України засновані на суверенному рейтингу України.

Основним фактором, який Банківська група враховує при розгляді питання про зменшення корисності боргових цінних паперів, є кредитний ризик емітента.

Станом на 31 грудня 2020 року депозитні сертифікати номінальною вартістю 4 000 000 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 3 200 000 тисяч гривень) зі строком погашення до 1 робочого дня класифікуються Банківською групою як грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 6).

Станом на 31 грудня 2020 року державні боргові цінні папери включають облігації внутрішньої державної позики з кінцевими строками погашення з 20 січня 2021 року по 1 листопада 2023 року та ефективною процентною ставкою від 3% до 18% річних (на 31 грудня 2019 року – з кінцевими строками погашення з 15 січня 2020 року по 03 серпня 2022 року та ефективною процентною ставкою від 4% до 19% річних), а також депозитні сертифікати Національного банку України з кінцевим строком погашення 6 січня 2021 року та ефективною процентною ставкою 6% річних (на 31 грудня 2019 року – з кінцевим строком погашення 10 січня 2020 року та ефективною процентною ставкою 14% річних).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити клієнтам

	2020 рік	2019 рік
Кредити корпоративним клієнтам	25 375 234	24 730 816
Фінансовий лізинг	1 090 811	611 334
Мінус: очікувані кредитні збитки	(3 262 225)	(4 159 419)
Всього кредитів корпоративним клієнтам за вирахуванням очікуваних кредитних збитків	23 203 820	21 182 731
Кредити фізичним особам		
Споживчі кредити	7 419 905	7 632 031
Кредитні картки та овердрафти	9 036 847	6 635 511
Іпотечне кредитування	101 406	803 516
Автокредитування	1 723	143 674
Мінус: очікувані кредитні збитки	(2 196 615)	(3 501 062)
Всього кредитів фізичним особам за вирахуванням очікуваних кредитних збитків	14 363 266	11 713 670
Всього кредитів клієнтам	37 567 086	32 896 401

Нижче наведений аналіз валової балансової вартості за стадіями знецінення станом на 31 грудня 2020 року:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Кредити корпоративним клієнтам	18 416 476	2 162 011	4 640 630	156 117	25 375 234
Фінансовий лізинг	1 086 590	4 221	-	-	1 090 811
Споживчі кредити	6 290 409	429 590	699 906	-	7 419 905
Кредитні картки та овердрафти	8 081 322	200 402	755 123	-	9 036 847
Іпотечне кредитування	47 655	1 294	51 450	1 007	101 406
Автокредитування	-	-	1 723	-	1 723
Мінус: очікувані кредитні збитки	(824 972)	(342 008)	(4 282 665)	(9 195)	(5 458 840)
Всього кредитів клієнтам	33 097 480	2 455 510	1 866 167	147 929	37 567 086

Нижче наведений аналіз валової балансової вартості за стадіями знецінення станом на 31 грудня 2019 року:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Кредити корпоративним клієнтам	16 948 059	2 134 070	5 381 699	266 988	24 730 816
Фінансовий лізинг	602 011	9 323	-	-	611 334
Споживчі кредити	6 270 727	126 111	1 235 193	-	7 632 031
Кредитні картки та овердрафти	5 590 917	123 429	921 165	-	6 635 511
Іпотечне кредитування	61 620	6 389	734 183	1 324	803 516
Автокредитування	-	-	143 674	-	143 674
Мінус: очікувані кредитні збитки	(716 005)	(198 811)	(6 735 570)	(10 095)	(7 660 481)
Всього кредитів клієнтам	28 757 329	2 200 511	1 680 344	258 217	32 896 401

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю

Представлені таблиці нижче розкривають зміни в очікуваних кредитних збитках за кредитними контрактами з клієнтами Банківської групи. Нові активи включають формування резервів за кредитами, які були видані протягом 2020 року. Погашені активи являють собою розформування резервів у зв'язку із повним погашенням та продажем кредитів. Зміна величини очікуваного кредитного ризику в періоді включає збільшення або зменшення очікуваних кредитних збитків за контрактами, які існували на початок та кінець звітного періоду, включаючи зміни за рахунок часткового погашення або вибірки коштів в рамках кредитного ліміту.

Нижче наведений аналіз змін очікуваних кредитних збитків за кредитами корпоративних клієнтів протягом 2020 року:

Кредити корпоративним клієнтам	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2020 року	252 120	74 999	3 816 081	8 870	4 152 070
Нові активи	117 907	–	–	–	117 907
Погашені активи	(79 149)	(18 441)	(8 136)	–	(105 726)
Переведення у стадію 1	1 008	(995)	(13)	–	–
Переведення у стадію 2	(56 575)	56 575	–	–	–
Переведення у стадію 3	(6 900)	(414)	7 314	–	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(49 891)	6 151	(20 487)	79 223	14 996
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	–	–	3 502	–	3 502
Зміни передбачених договором грошових потоків в зв'язку з модифікацією, яка не призводить до припинення визнання, та іншими змінами в рамках діючих контрактних умов	(200)	(261)	(148 432)	–	(148 893)
Використання резерву	(12)	–	(1 487 500)	(84 563)	(1 572 075)
Вивільнення дисконту по відношенню до теперішньої вартості очікуваних кредитних збитків	–	–	369 874	2 318	372 192
Курсові різниці	13 234	22 523	381 835	2 404	419 996
На 31 грудня 2020 року	191 542	140 137	2 914 038	8 252	3 253 969

Нижче наведений аналіз змін очікуваних кредитних збитків за фінансовим лізингом протягом 2020 року:

Фінансовий лізинг	Стадія 1	Стадія 2	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2020 року	7 193	156	7 349
Нові активи	4 224	–	4 224
Погашені активи	(1 570)	(108)	(1 678)
Переведення у стадію 1	51	(51)	–
Переведення у стадію 2	(45)	45	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(1 683)	44	(1 639)
На 31 грудня 2020 року	8 170	86	8 256

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Нижче наведений аналіз змін очікуваних кредитних збитків за споживчими кредитами фізичних осіб протягом 2020 року:

Споживчі кредити	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2020 року	208 263	61 301	1 167 824	1 437 388
Нові активи	197 629	-	-	197 629
Погашені активи	(100 992)	(20 922)	(54 490)	(176 404)
Переведення у стадію 1	1 772	(1 772)	-	-
Переведення у стадію 2	(36 364)	36 564	(200)	-
Переведення у стадію 3	(27 824)	(52 408)	80 232	-
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(17 938)	87 952	242 117	312 131
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	-	-	18 720	18 720
Використання резерву	(2)	-	(991 698)	(991 700)
Вивільнення дисконту по відношенню до теперішньої вартості очікуваних кредитних збитків	-	(8)	160 667	160 659
На 31 грудня 2020 року	224 544	110 707	623 172	958 423

Нижче наведений аналіз змін очікуваних кредитних збитків за кредитними картками та овердрафтами фізичних осіб протягом 2020 року:

Кредитні картки та овердрафти	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2020 року	247 064	60 780	879 239	1 187 083
Нові активи	83 323	-	-	83 323
Погашені активи	(12 562)	(1 094)	(7 638)	(21 294)
Переведення у стадію 1	5 872	(5 872)	-	-
Переведення у стадію 2	(7 897)	7 897	-	-
Переведення у стадію 3	(28 542)	(52 225)	80 767	-
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	112 783	81 469	342 847	537 099
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	-	-	11 665	11 665
Використання резерву	(82)	(5)	(875 603)	(875 690)
Вивільнення дисконту по відношенню до теперішньої вартості очікуваних кредитних збитків	-	-	267 288	267 288
Курсові різниці	47	-	827	874
На 31 грудня 2020 року	400 006	90 950	699 392	1 190 348

Нижче наведений аналіз змін очікуваних кредитних збитків за іпотечними кредитами фізичних осіб протягом 2020 року:

Іпотечне кредитування	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	POCI	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2020 року	1 365	1 575	728 752	1 225	732 917
Нові активи	25	-	-	-	25
Погашені активи	(136)	(5)	(1 488)	-	(1 629)
Переведення у стадію 1	9	(9)	-	-	-
Переведення у стадію 2	(63)	63	-	-	-
Переведення у стадію 3	(56)	(1 561)	1 617	-	-
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(265)	65	(14 731)	(60)	(14 991)
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	-	-	5 904	-	5 904
Використання резерву	(234)	-	(858 180)	(373)	(858 787)
Вивільнення дисконту по відношенню до теперішньої вартості очікуваних кредитних збитків	-	-	59 676	151	59 827
Курсові різниці	65	-	122 790	-	122 855
На 31 грудня 2020 року	710	128	44 340	943	46 121

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Нижче наведений аналіз змін очікуваних кредитних збитків кредит за автокредитуванням фізичних осіб протягом 2020 року:

Автокредитування	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2020 року	143 674	143 674
Погашені активи	(243)	(243)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(3 148)	(3 148)
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	1 847	1 847
Використання резерву	(175 215)	(175 215)
Вивільнення дисконту по відношенню до теперішньої вартості очікуваних кредитних збитків	11 894	11 894
Курсові різниці	22 914	22 914
На 31 грудня 2020 року	1 723	1 723

Нижче наведений аналіз змін очікуваних кредитних збитків за кредитами корпоративних клієнтів протягом 2019 року:

Кредити корпоративним клієнтам	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	POCI	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2019 року	210 529	157 976	5 749 834	27 007	6 145 346
Нові активи	143 287	-	-	543	143 830
Погашені активи	(57 701)	(966)	(110 348)	-	(169 015)
Переведення у стадію 1	947	(947)	-	-	-
Переведення у стадію 2	(4 284)	4 284	-	-	-
Переведення у стадію 3	(4 802)	(1 082)	5 884	-	-
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(18 469)	(69 299)	(332 143)	(17 159)	(437 070)
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	-	-	18 310	-	18 310
Зміни передбачених договором грошових потоків в зв'язку з модифікацією, яка не призводить до припинення визнання	258	48	(14 990)	-	(14 684)
Використання резерву	-	-	(1 515 364)	-	(1 515 364)
Вивільнення дисконту по відношенню до теперішньої вартості очікуваних кредитних збитків	-	-	460 569	481	461 050
Курсові різниці	(17 645)	(15 015)	(445 671)	(2 002)	(480 333)
На 31 грудня 2019 року	252 120	74 999	3 816 081	8 870	4 152 070

Нижче наведений аналіз змін очікуваних кредитних збитків за фінансовим лізингом протягом 2019 року:

Фінансовий лізинг	Стадія 1	Стадія 2	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2019 року	1 054	-	1 054
Нові активи	6 878	-	6 878
Погашені активи	(190)	(12)	(202)
Переведення у стадію 2	(216)	216	-
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(333)	(48)	(381)
На 31 грудня 2019 року	7 193	156	7 349

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Нижче наведений аналіз змін очікуваних кредитних збитків за споживчими кредитами фізичних осіб протягом 2019 року:

Споживчі кредити	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2019 року	209 648	67 998	1 236 923	1 514 569
Нові активи	182 460	–	–	182 460
Погашені активи	(108 673)	(7 512)	(36 529)	(152 714)
Переведення у стадію 1	3 067	(3 067)	–	–
Переведення у стадію 2	(10 489)	10 489	–	–
Переведення у стадію 3	(27 374)	(58 403)	85 777	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(40 376)	51 796	164 351	175 771
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	–	–	5 613	5 613
Використання резерву	–	–	(461 841)	(461 841)
Вивільнення дисконту по відношенню до теперішньої вартості очікуваних кредитних збитків	–	–	173 530	173 530
На 31 грудня 2019 року	208 263	61 301	1 167 824	1 437 388

Нижче наведений аналіз змін очікуваних кредитних збитків за кредитними картками та овердрафтами фізичних осіб протягом 2019 року:

Кредитні картки та овердрафти	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2019 року	87 022	36 067	534 546	657 635
Нові активи	101 456	–	–	101 456
Погашені активи	(5 981)	(581)	(5 807)	(12 369)
Переведення у стадію 1	3 748	(3 748)	–	–
Переведення у стадію 2	(3 122)	3 122	–	–
Переведення у стадію 3	(10 354)	(30 729)	41 083	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	74 310	56 650	123 338	254 298
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	–	–	4 423	4 423
Використання резерву	–	–	(14)	(14)
Вивільнення дисконту по відношенню до теперішньої вартості очікуваних кредитних збитків	–	–	182 383	182 383
Курсові різниці	(15)	(1)	(713)	(729)
На 31 грудня 2019 року	247 064	60 780	879 239	1 187 083

Нижче наведений аналіз змін очікуваних кредитних збитків за іпотечними кредитами фізичних осіб протягом 2019 року:

Іпотечне кредитування	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2019 року	7 167	1 216	887 878	623	896 884
Нові активи	40	–	–	–	40
Погашені активи	(526)	–	(2 693)	–	(3 219)
Переведення у стадію 1	819	(819)	–	–	–
Переведення у стадію 2	(38)	38	–	–	–
Переведення у стадію 3	(5 973)	(390)	6 363	–	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	26	1 536	(28 800)	490	(26 748)
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	–	–	7 108	–	7 108
Використання резерву	(57)	–	(97 930)	–	(97 987)
Вивільнення дисконту по відношенню до теперішньої вартості очікуваних кредитних збитків	–	–	68 448	112	68 560
Курсові різниці	(93)	(6)	(111 622)	–	(111 721)
На 31 грудня 2019 року	1 365	1 575	728 752	1 225	732 917

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Нижче наведений аналіз змін очікуваних кредитних збитків кредит за автокредитуванням фізичних осіб протягом 2019 року:

Автокредитування	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2019 року	212	4	156 546	156 762
Погашені активи	(64)	(1)	(161)	(226)
Переведення у стадію 1	3	(3)	-	-
Переведення у стадію 3	(151)	-	151	-
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	-	-	(3 457)	(3 457)
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	-	-	1 395	1 395
Використання резерву	-	-	(3 816)	(3 816)
Вивільнення дисконту по відношенню до теперішньої вартості очікуваних кредитних збитків	-	-	12 250	12 250
Курсові різниці	-	-	(19 234)	(19 234)
На 31 грудня 2019 року	-	-	143 674	143 674

Станом на 31 грудня 2020 року кредити клієнтів, видані в 2020 році, склали 21 481 128 тисяч гривень (50% кредитів, наданих клієнтам станом на 31 грудня 2020 року), резерв під такі кредити склав 785 434 тисячі гривень (2019 рік – 17 897 613 тисяч гривень (44%), резерв під такі кредити склав 645 670 тисяч гривень).

Протягом 2020 року було повністю погашено 15 598 266 тисяч гривень кредитів клієнтів (2019 рік – 9 601 374 тисячі гривень), що залишалися на балансі Банківської групи станом на 1 січня 2020 року, резерв під такі кредити станом на 1 січня 2020 року складав 376 859 тисяч гривень (2019 рік – 458 199 тисяч гривень).

Використання резерву за 2020 рік становило 4 473 467 тисяч гривень (2019 рік - 2 079 022 тисячі гривень). Відшкодування боргу за рахунок продажів кредитів у 2020 році становило 82 151 тисяча гривень (2019 рік - 365 761 тисяча гривень).

Сума заборгованості за кредитними договорами за фінансовими активами, які були списані протягом року, що закінчився 31 грудня 2020 року, і щодо яких Банківська група продовжує свою діяльність зі стягнення заборгованості, становить 3 166 526 тисяч гривень (31 грудня 2019 року - становить 1 065 384 тисячі гривень).

Нижче подана інформація щодо недисконтованих очікуваних кредитних збитків при первинному визнанні за РОСІ кредитами, які були первісно визнані:

	2020 рік	2019 рік
Кредити корпоративним клієнтам	-	49 949
Іпотечне кредитування фізичних осіб	-	2
Разом недисконтовані очікувані кредитні збитки при первісному визнанні РОСІ	-	49 951

(у тисячах гривень)

9. Кредити клієнтам (продовження)

Модифіковані кредити

Банківська група припиняє визнання фінансового активу, якщо умови договору переглядаються таким чином, що по суті він стає новим фінансовим інструментом, а різниця визнається в якості прибутку або збитку від припинення визнання до того, як визнаний збиток від зменшення корисності. При первісному визнанні кредити відносяться до Стадії 1 для цілей оцінки очікуваних кредитних збитків, крім випадків, коли створений кредит вважається РОСІ активом.

Якщо модифікація не призводить до припинення визнання, то на основі зміни грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою, Банківська група визнає прибуток або збиток від модифікації до того, як визнаний збиток від зменшення корисності.

У таблиці нижче показані активи Стадії 2 та Стадії 3, умови за якими були переглянуті протягом періоду, з відображенням відповідних прибутків або збитків від модифікації:

	2020 рік	2019 рік
Кредити клієнтам, модифіковані протягом періоду		
Амортизована собівартість до модифікації	2 573 399	868 306
Чистий (збиток)\прибуток від модифікації	(16 832)	(43 235)

Забезпечення та інші засоби підвищення кредитного рейтингу

Сума та види забезпечення, що вимагається Банківською групою, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Запроваджені процедури щодо прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки.

Нижче зазначені основні види отриманого забезпечення:

- ▶ за операціями кредитування цінними паперами та договорами «зворотного репо» – цінні папери;
- ▶ за операціями кредитування корпоративних клієнтів – об'єкти нерухомого майна, товарно-матеріальні запаси, дебіторська заборгованість за основною діяльністю та майнові права на депозити;
- ▶ за операціями кредитування фізичних осіб – майнові права на рухоме і нерухоме майно, майнові права на депозити.

Банківська група також отримує гарантії від материнських компаній за кредитами, що надаються їх дочірнім підприємствам.

Керівництво здійснює моніторинг ринкової вартості забезпечення, вимагає додаткового забезпечення згідно з базовими угодами, а також здійснює моніторинг ринкової вартості забезпечення при перевірці достатності резерву під зменшення корисності кредитів.

Станом на 31 грудня 2020 року кредити були забезпечені розміщеними у Банківській групі депозитами клієнтів балансовою вартістю 461 584 тисяча гривень (на 31 грудня 2019 року – 717 586 тисяч гривень) (Примітка 15).

Кредитна якість портфелю

Управління якістю кредитного портфелю здійснюється шляхом використання Банківською групою системи внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. Це забезпечує цілеспрямоване управління відповідними ризиками та порівняння кредитних ризиків за всіма напрямками діяльності, географічними регіонами та продуктами. Система рейтингів ґрунтується на різних видах фінансового аналізу, та в поєднанні з обробленою ринковою інформацією вони являють собою основу для оцінки ризику контрагента. Всі внутрішні рейтинги ризиків формуються спеціально для різних категорій і створюються згідно з рейтинговою політикою Банківської групи. Відповідні рейтинги ризиків регулярно аналізуються та оновлюються.

При визначенні рейтингу позичальника – юридичної особи Банківська група використовує рейтинг, який розраховується за допомогою внутрішньої рейтингової моделі.

Високий рейтинг характеризується наступним: обсяги операційної діяльності позичальника, що зростають, високотійка фінансова модель (значна частка власного капіталу, низька залежність від банківського фінансування), висока ефективність бізнесу. Компанії, що мають такий рейтинг, займають міцне положення на ринку, часто є лідерами ринку, мають високоефективний менеджмент і організаційну структуру бізнесу. Ризик погіршення кредитоспроможності позичальника з високим рейтингом – незначний, кредитна історія – відмінна.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити клієнтам (продовження)

Кредитна якість портфелю (продовження)

Стандартний рейтинг надається позичальникам, які мають стабільні обсяги операційної діяльності, ефективність на середньогалузевому рівні. Є залежність від зовнішнього фінансування. Ризик неповернення кредиту – невисокий. Компанії зі стандартним рейтингом мають стабільні ринкові позиції на регіональному або національному рівні, характеризуються налагодженою побудовою бізнесу і достатнім рівнем менеджменту. Відсутня негативна кредитна історія або мали місце технічні затримки платежів в незначних обсягах.

Рейтинг нижче стандартного надається позичальникам, обсяги операційної діяльності яких нестабільні або мають тенденцію до зниження, ефективність бізнесу низька, високий рівень залежності від зовнішнього фінансування, погашення зобов'язань за рахунок грошового потоку може бути проблематичним, у зв'язку з чим ризик неповернення коштів є високим. Кредитна історія може характеризуватись наявністю суттєвих затримок платежів. Позиції компанії на ринку – нестійкі, можливе зменшення або втрата частки ринку.

З-поміж інших у Банківській групі присутня стратегія управління кредитним ризиком у вигляді видачі коротких кредитів позичальникам з рейтингами нижче середнього з подальшим прийняттям рішення про продовження кредитування у разі позитивної платіжної дисципліни.

Нижче наведений аналіз кредитів юридичним особам, крім факторингових операцій, за кредитною якістю станом на 31 грудня 2020 року:

Станом на 31 грудня 2020 року	Стадія	Високий рейтинг	Стандартний рейтинг	Нижче стандартного рейтингу	Знецінені	Всього
Кредити клієнтам:						
- Кредити корпоративним клієнтам	Стадія 1	8 689 725	5 376 762	2 283 053	-	16 349 540
	Стадія 2	434 820	489 883	1 094 044	-	2 018 747
	Стадія 3	-	-	-	1 726 591	1 726 591
	POCI	-	-	-	147 865	147 865
- Фінансовий лізинг	Стадія 1	367 176	491 420	219 824	-	1 078 420
	Стадія 2	-	3 561	574	-	4 135
Всього		9 491 721	6 361 626	3 597 495	1 874 456	21 325 298

Нижче наведений аналіз кредитів юридичним особам, крім факторингових операцій, за кредитною якістю станом на 31 грудня 2019 року:

Станом на 31 грудня 2019 року	Стадія	Високий рейтинг	Стандартний рейтинг	Нижче стандартного рейтингу	Знецінені	Всього
Кредити клієнтам:						
- Кредити корпоративним клієнтам	Стадія 1	6 776 823	5 739 448	4 179 668	-	16 695 939
	Стадія 2	363 696	1 662 211	33 164	-	2 059 071
	Стадія 3	-	-	-	1 565 618	1 565 618
	POCI	-	-	-	258 118	258 118
- Фінансовий лізинг	Стадія 1	88 684	242 691	263 443	-	594 818
	Стадія 2	3 829	-	5 338	-	9 167
Всього		7 233 032	7 644 350	4 481 613	1 823 736	21 182 731

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити клієнтам (продовження)

Кредитна якість портфелю (продовження)

Нижче наведений аналіз кредитів фізичним особам за днями прострочення боргу станом на 31 грудня 2020 року:

Станом на 31 грудня 2020 року	Стадія	Не прострочені	1-30 днів	31-60 днів	61-90 днів	91-180 днів	181-365 днів	більше ніж 365 днів	Всього
- Споживчі кредити	Стадія 1	5 924 516	141 220	114	3	9	2	–	6 065 864
	Стадія 2	198 657	69 144	37 689	13 389	5	–	–	318 884
	Стадія 3	1 457	822	499	560	27 172	41 610	4 614	76 734
- Кредитні картки та овердрафти	Стадія 1	6 411 150	1 150 082	119 853	53	61	38	80	7 681 317
	Стадія 2	11 090	20 371	19 051	39 487	19 451	–	–	109 450
	Стадія 3	1 734	1 832	919	654	16 031	30 388	4 173	55 731
- Іпотечне кредитування	Стадія 1	42 782	4 164	–	–	–	–	–	46 946
	Стадія 2	261	228	663	13	–	–	–	1 165
	Стадія 3	797	61	–	15	596	812	4 830	7 111
	POCI	5	–	–	–	–	–	59	64
Всього		12 592 449	1 387 924	178 788	54 174	63 325	72 850	13 756	14 363 266

Нижче наведений аналіз кредитів фізичним особам за кредитною якістю станом на 31 грудня 2019 року:

Станом на 31 грудня 2019 року	Стадія	Не прострочені	1-30 днів	31-60 днів	61-90 днів	91-180 днів	181-365 днів	більше ніж 365 днів	Всього
- Споживчі кредити	Стадія 1	5 867 704	194 667	44	16	20	10	1	6 062 462
	Стадія 2	13 412	21 016	23 356	7 026	–	–	–	64 810
	Стадія 3	650	623	343	370	22 593	27 095	15 697	67 371
- Кредитні картки та овердрафти	Стадія 1	4 420 334	861 188	62 111	55	77	38	50	5 343 853
	Стадія 2	7 352	8 382	9 266	25 607	12 042	–	–	62 649
	Стадія 3	719	404	208	178	13 061	19 801	7 555	41 926
- Іпотечне кредитування	Стадія 1	54 800	5 455	–	–	–	–	–	60 255
	Стадія 2	39	697	95	3 983	–	–	–	4 814
	Стадія 3	593	9	–	–	91	1 637	3 101	5 431
	POCI	–	–	–	–	8	–	91	99
Всього		10 365 603	1 092 441	95 423	37 235	47 892	48 581	26 495	11 713 670

Для кредитних карток Банківська група визначає значне зростання кредитного ризику у разі, якщо кредит є простроченим понад 35 днів та дефолт у разі прострочення понад 95 днів.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити клієнтам (продовження)

Концентрація кредитів клієнтам (продовження)

Концентрація кредитів клієнтам

Станом на 31 грудня 2020 року валова балансова вартість кредитів у розмірі 8 270 265 тисяч гривень, виданих 20 найбільшим позичальникам Банківської групи, становила 19% кредитного портфелю до вирахування резервів (на 31 грудня 2019 року – сукупна сума кредитів у розмірі 9 437 473 тисячі гривень, виданих 20 найбільшим позичальникам Банківської групи, становила 23% кредитного портфелю до вирахування резервів).

Нижче представлений кредитний портфель Банківської групи в розрізі галузей економіки, кредитний ризик яких впливає на якість кредитів:

	2020 рік	2019 рік
Фізичні особи	16 559 881	15 214 732
Торгівля та агентські послуги	8 294 857	6 535 228
Харчова промисловість та сільське господарство	5 926 189	5 192 702
Машинобудування	2 728 667	2 367 340
Гірничо-видобувна галузь та енергетика	2 663 172	1 927 966
Транспорт, послуги зв'язку та інфраструктура	1 973 725	1 729 027
Будівництво та нерухомість	1 244 517	3 792 145
Небанківські фінансові установи	937 148	2 042 225
Металургія	653 523	515 169
Переробка деревини	513 212	472 853
Хімічна галузь	423 475	374 082
Інше	1 107 560	393 413
Всього кредитів клієнтам до вирахування резерву під очікувані кредитні збитки	43 025 926	40 556 882

Банківська група проводить операції кредитування в Україні. Здатність позичальників погасити заборгованість за кредитами залежить від ряду факторів, у тому числі від загального фінансового стану позичальника та стану української економіки.

Фінансовий ефект забезпечення представлений шляхом розкриття вартості забезпечення окремо для:

- ▶ фінансових активів, заставне забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких дорівнюють балансовій вартості активу чи перевищують її («активи з надлишковим заставним забезпеченням»);
- ▶ фінансових активів, заставне забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких менше балансової вартості активу («активи з недостатнім заставним забезпеченням»).

Ефект забезпечення станом на 31 грудня 2020 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави
Кредити корпоративним клієнтам	14 356 315	25 727 024	7 764 950	4 460 046
Фінансовий лізинг	1 069 229	1 689 012	13 326	11 247
Споживчі кредити	557	4 094	6 460 925	467
Кредитні картки та овердрафти	718	7 735	7 845 781	–
Іпотечне кредитування	28 350	210 547	26 935	37 111
Автокредитування	–	813	–	–
Всього	15 455 169	27 639 225	22 111 917	4 508 871

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

9. Кредити клієнтам (продовження)

Станом на 31 грудня 2020 року ефект забезпечення за кредитами клієнтів включає вартість застави у формі товарів в обороті та товарів, прийнятих на зберігання, складає 3 919 179 тисяч гривень для активів з надлишковим заставним забезпеченням та 253 950 тисяч гривень для активів з недостатнім заставним забезпеченням (31 грудня 2019 року - складає 4 145 016 тисяч гривень для активів з надлишковим заставним забезпеченням та 265 929 тисяч гривень для активів з недостатнім заставним забезпеченням).

Ефект забезпечення станом на 31 грудня 2019 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави
Кредити корпоративним клієнтам	16 309 404	28 269 613	4 269 342	1 812 069
Фінансовий лізинг	602 229	1 068 020	1 756	1 463
Споживчі кредити	970	6 128	6 193 673	237
Кредитні картки та овердрафти	784	3 185	5 447 644	-
Іпотечне кредитування	33 352	314 124	37 247	20 565
Автокредитування	-	49 440	-	-
Всього	16 946 739	29 710 510	15 949 662	1 834 334

Станом на 31 грудня 2020 року чиста балансова вартість забезпечених заставою кредитів клієнтам, що є кредитно-знеціненими (Стадія 3 і РОСІ), складає 2 013 775 тисяч гривень (2019 рік: 1 930 974 тисячі гривень), а вартість відповідної застави, отриманої для цілей зменшення потенційних збитків за цими кредитами, складає 2 658 342 тисячі гривень (2019 рік: 2 852 351 тисяча гривень).

Аналіз заборгованості за фінансовим лізингом представлений нижче

	2020 рік	2019 рік
До 1 року	626 724	335 820
Від 1 до 2 років	415 964	219 858
Від 2 до 3 років	279 935	151 436
Від 3 до 4 років	121 514	113 764
Від 4 до 5 років	17 076	53 381
Всього валові інвестиції у фінансовий лізинг	1 461 213	874 259
Незароблений фінансовий дохід майбутніх періодів	(370 402)	(262 925)
Чисті інвестиції у фінансовий лізинг	1 090 811	611 334

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

10. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи

	Будівлі	Удоско- налення орендо- ваного майна	Предмети мистец- тва	Комп'ю- тери та інше облад- нання	Капітало- вкладен- ня в основні засоби	Всього основних засобів	Немате- ріальні активи	Всього
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2018 року	1 406 121	103 312	17 005	1 105 425	39 226	2 671 089	794 650	3 465 739
Накопичений знос/амортизація	(412 516)	(63 432)	-	(613 553)	-	(1 089 501)	(470 416)	(1 559 917)
Балансова вартість на 31 грудня 2018 року	993 605	39 880	17 005	491 872	39 226	1 581 588	324 234	1 905 822
Надходження	17 035	95 061	-	293 669	37 126	442 891	109 670	552 561
Вибуття/списання	(14 642)	(219)	-	(1 638)	-	(16 499)	-	(16 499)
Переведення в іншу категорію	120	157	-	(277)	-	-	-	-
Переведення з/до інвестиційної власності	3 247	-	-	-	(41 911)	(38 664)	-	(38 664)
Переоцінка	11 770	-	-	(12)	-	11 758	-	11 758
Переведення до активів на продаж	(51 662)	-	-	-	-	(51 662)	-	(51 662)
Знос/амортизація	(26 303)	(21 392)	-	(178 553)	-	(226 248)	(150 797)	(377 045)
Інше	(4 835)	-	-	934	-	(3 901)	(510)	(4 411)
Балансова вартість на 31 грудня 2019 року	928 335	113 487	17 005	605 995	34 441	1 699 263	282 597	1 981 860
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2019 р.	1 347 314	197 111	17 005	1 365 316	34 441	2 961 187	797 186	3 758 373
Накопичений знос/амортизація	(418 979)	(83 624)	-	(759 321)	-	(1 261 924)	(514 589)	(1 776 513)
Балансова вартість на 1 січня 2020 р.	928 335	113 487	17 005	605 995	34 441	1 699 263	282 597	1 981 860
Надходження	5 774	41 450	-	257 388	23 039	327 651	158 747	486 398
Вибуття/списання	(3 901)	(11)	-	(1 610)	(191)	(5 713)	(1 320)	(7 033)
Переведення в іншу категорію	166	14 228	-	19 524	(33 918)	-	-	-
Переведення з/до інвестиційної власності	2 938	-	-	-	-	2 938	-	2 938
Переведення з активів на продаж	49 486	-	-	-	-	49 486	-	49 486
Знос/амортизація	(27 445)	(36 002)	-	(208 735)	-	(272 182)	(172 635)	(444 817)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	955 353	133 152	17 005	672 562	23 371	1 801 443	267 389	2 068 832
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2020 р.	1 422 851	252 114	17 005	1 580 925	23 371	3 296 266	848 183	4 144 449
Накопичений знос/амортизація	(467 498)	(118 962)	-	(908 363)	-	(1 494 823)	(580 794)	(2 075 617)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	955 353	133 152	17 005	672 562	23 371	1 801 443	267 389	2 068 832

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

10. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи (продовження)

Станом на 1 грудня 2020 року, була проведена незалежна оцінка власних будівель, за результатами якої, керівництво Банківської групи прийшло до висновку, що справедлива вартість будівель суттєво не відрізняється від їх балансової вартості. У ході оцінки незалежний оцінювач використав професійні судження та оцінки для визначення аналогів будівель, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні доходного методу.

Станом на 31 грудня 2020 року, балансова вартість будівель та предметів мистецтва становила б 301 273 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 262 478 тисяча гривень), якби ці активи оцінювались за первісною вартістю. Далі наведено вивірення цієї суми з балансовою вартістю будівель:

	2020 рік	2019 рік
Будівлі за переоціненою вартістю в звіті про фінансовий стан	955 353	928 335
Резерв переоцінки будівель, поданий у власному капіталі, до вирахування податку	(656 891)	(668 668)
Будівлі за первісною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та зменшення корисності	298 462	259 667
Предмети мистецтва за переоціненою вартістю в звіті про фінансовий стан	17 005	17 005
Резерв переоцінки предметів мистецтва, поданий у власному капіталі, до вирахування податку	(14 194)	(14 194)
Предмети мистецтва за первісною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та зменшення корисності	2 811	2 811
Всього будівлі та предмети мистецтва	301 273	262 478

Зміни у балансовій вартості інвестиційної власності були наступними:

	2020 рік	2019 рік
Справедлива вартість інвестиційної власності на початок періоду	94 309	71 876
Продаж	(18 874)	(55 689)
Переведення до категорії будівель, які займає власник	(2 938)	(3 247)
Переведення з категорії капіталовкладення в основні засоби	–	41 911
Переведення з майна прийнятого в заставу	–	15 000
Прибутки від переоцінки за справедливою вартістю	770	26 576
Збитки від переоцінки за справедливою вартістю	(1 937)	(2 118)
Справедлива вартість інвестиційної власності на кінець періоду	71 330	94 309

Орендний дохід, отриманий від інвестиційної власності за 2020 фінансовий рік, становив 7 263 тисячі гривень (за 2019 рік – 8 931 тисяча гривень) (Примітка 22). Операційні витрати та витрати на утримання інвестиційної власності за 2020 фінансовий рік становили 2 864 тисячі гривень (за 2019 рік – 2 818 тисяч гривень).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

11. Право користування активами

У наступній таблиці наведено зміни у правах користування активами за 2020 рік:

	Будівлі та приміщення
Балансова вартість на 1 січня 2020 року	264 713
Надходження	24 676
Зміни в оцінках потоків та строку оренди, та модифікації договорів оренди	154 055
Вибуття	(474)
Амортизація	(148 538)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 року	294 432

У наступній таблиці наведено зміни у правах користування активами за 2019 рік:

	Будівлі та приміщення
Балансова вартість на 1 січня 2019 року	246 482
Надходження	115 309
Зміни в оцінках потоків та строку оренди, та модифікації договорів оренди	33 634
Вибуття	(4 544)
Амортизація	(126 168)
Балансова вартість на 31 грудня 2019 року	264 713

Витрати за договорами короткострокової оренди, до яких застосовується спрощення щодо визнання за МСФЗ (IFRS) 16 за 2020 та 2019 роки відсутні. Витрати за 2020 рік, що відносяться до договорів оренди об'єктів з низькою вартістю, до яких застосовується звільнення, пов'язане з визнанням становлять 6 076 тисяч гривень (за 2019 рік - становлять 5 923 тисячі гривень). Витрати, що відносяться до змінних орендних платежів, що не включені в оцінку зобов'язань з оренди за 2020 та 2019 роки відсутні.

12. Інші активи

	2020 рік	2019 рік
Фінансові активи		
Кошти у розрахунках банківськими картками	321 910	234 883
Дебіторська заборгованість від страхової діяльності	137 084	159 398
Заборгованість по переказах та платежах	135 144	84 128
Частка перестраховальника в страхових резервах	89 627	100 220
Нараховані доходи та кошти в розрахунках	46 390	66 885
Придбання іноземної валюти	34 052	7 970
Розрахунки за договорами співпраці	20 921	30 310
Похідні фінансові активи (Примітка 18)	9 492	460
Інші фінансові активи	72 319	13 532
Резерв під зменшення корисності	(96 332)	(88 424)
Всього фінансових активів	770 607	609 362
Нефінансові активи		
Нерухоме майно, прийняте у погашення кредитів	161 702	183 644
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	128 272	146 179
Передоплата за послуги	122 334	44 663
Передоплата за іншими податками	96 801	28 534
Витрати майбутніх періодів, у тому числі зі страхування активів	91 173	90 257
Передоплата за основні засоби та нематеріальні активи	31 137	16 882
Банківські метали	244	164
Активи на продаж	-	51 662
Інші нефінансові активи	11 191	15 844
Резерв під зменшення корисності	(3 127)	(3 328)
Всього нефінансових активів	639 727	574 501
Всього інших активів	1 410 334	1 183 863

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

12. Інші активи (продовження)

Станом на 31 грудня 2020 року до складу коштів у централізованих страхових резервних фондах входять кошти у сумі 24 000 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 24 000 тисяч гривень), які являють собою забезпечення виконання зобов'язань Групи відповідно до Постанови Кабінету Міністрів №953 від 23 червня 2003 року «Про обов'язкове страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду».

У сумі резерву під зменшення корисності інших фінансових активів відбулися такі зміни:

	2020 рік	2019 рік
Резерв під зменшення корисності на 1 січня	88 424	37 896
Відрахування у резерв під зменшення корисності	43 325	56 221
Використання резерву	(37 485)	(4 267)
Відновлення резерву	3	2
Вплив зміни курсів обміну	2 065	(1 428)
На 31 грудня	96 332	88 424

У сумі резерву під зменшення корисності інших нефінансових активів відбулися такі зміни:

	2020 рік	2019 рік
Резерв під зменшення корисності на 1 січня	3 328	2 834
Відрахування у резерв під зменшення корисності	(203)	595
Використання резерву	(47)	(43)
Відновлення резерву	49	(58)
На 31 грудня	3 127	3 328

13. Заборгованість перед Національним банком України

В 2020 році Банківська група отримала від Національного банку України три транші кредиту загальним розміром 4 200 000 тисяч гривень з процентною ставкою на рівні 6% з терміном погашення від 4 липня 2025 року по 5 грудня 2025 року. Станом на 31 грудня 2020 року балансова вартість складала 4 200 554 тисячі гривень. Кредит було забезпечено цінними паперами державного боргу із справедливою вартістю 5 073 742 тисячі гривень (Примітка 28).

14. Заборгованість перед іншими банками

	2020 рік	2019 рік
<i>Поточні рахунки інших банків</i>		
- Україна	690 658	528 653
Всього поточних рахунків інших банків	690 658	528 653
<i>Строкові депозити інших банків</i>		
- Україна	438 185	328 508
- Країни, що не входять до ОЕСР	2 743	-
Всього строкових депозитів інших банків	440 928	328 508
<i>Кредити, отримані від інших банків</i>		
- Україна	225 068	77 115
Всього кредитів, отриманих від інших банків	225 068	77 115
Всього заборгованості перед іншими банками	1 356 654	934 276

Станом на 31 грудня 2020 року кошти розміщені 10 найбільшими банками в сумі 1 078 044 тисячі гривень становили 79% загальної заборгованості інших банків (на 31 грудня 2019 року – 709 301 тисяча гривень, 76% заборгованості інших банків).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

15. Кошти клієнтів

	2020 рік	2019 рік
Юридичні особи		
- Поточні рахунки	22 333 982	15 664 173
- Строкові депозити та ощадні рахунки	7 825 256	6 273 457
Фізичні особи		
- Поточні рахунки	9 299 981	5 484 759
- Строкові депозити та ощадні рахунки	17 996 432	15 294 545
Всього коштів клієнтів	57 455 651	42 716 934

Станом на 31 грудня 2020 року розміщені в Банківській групі депозити 10 найбільших клієнтів у сумі 3 254 539 тисяч гривень становили 6% коштів клієнтів (на 31 грудня 2019 року – 2 541 550 тисяч гривень становили 6%).

Станом на 31 грудня 2020 року до складу коштів клієнтів входять депозити у сумі 461 584 тисяча гривень та 235 545 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 717 586 тисяч гривень та 141 526 тисяч гривень), які являють собою забезпечення кредитів клієнтам (Примітка 9) та зобов'язань з надання кредитів відповідно. Крім того, 867 261 тисяча гривень (на 31 грудня 2019 року – 686 199 тисячі гривень) утримуються в якості забезпечення зобов'язань за імпорними акредитивами, гарантіями та авалюванням векселів (Примітка 27).

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено далі:

	2020 рік	2019 рік
Фізичні особи	27 296 413	20 779 304
Торгівля та агентські послуги	6 778 449	4 940 992
Транспорт, послуги зв'язку та інфраструктура	5 827 387	3 938 033
Гірничо-видобувна галузь та енергетика	4 338 386	4 448 397
Будівництво та нерухомість	2 658 325	1 402 253
Металургія	1 912 556	1 991 654
Машинобудування	1 703 653	1 082 758
Небанківські фінансові установи	1 240 524	867 443
Харчова промисловість та сільське господарство	1 233 151	602 323
Хімічна галузь	421 583	226 837
Переробка деревини	94 932	93 963
Інше	3 950 292	2 342 977
Всього коштів клієнтів	57 455 651	42 716 934

16. Зобов'язання з оренди

У наступній таблиці наведено зміни у зобов'язаннях з оренди за 2020 рік:

	Будівлі та приміщення
Балансова вартість на 1 січня 2020 року	294 619
Находження	24 676
Зміни в оцінках потоків та строку оренди, та модифікації договорів оренди	154 055
Вибуття	(536)
Процентні витрати	38 516
Сплата орендних платежів	(182 691)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 року	328 639

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

16. Зобов'язання з оренди (продовження)

У наступній таблиці наведено зміни у зобов'язаннях з оренди за 2019 рік:

	Будівлі та приміщення
Балансова вартість на 1 січня 2019 року	267 402
Надходження	113 404
Зміни в оцінках потоків та строку оренди, та модифікації договорів оренди	33 634
Вибуття	(5 020)
Процентні витрати	49 146
Сплата орендних платежів	(163 947)
Балансова вартість на 31 грудня 2019 року	294 619

Недисконтовані орендні платежі за орендою будівель та приміщень були такими:

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
2020 рік	14 659	29 318	43 977	87 953	204 631	380 538
2019 рік	16 214	32 428	48 642	97 283	159 269	353 836

17. Інші зобов'язання

	2020 рік	2019 рік
Фінансові зобов'язання		
Кошти в розрахунках щодо коштів клієнтів	536 884	1 054 974
Кредиторська заборгованість за операціями з пластиковими картками	527 083	441 458
Страхові резерви	455 054	495 981
Резерв під зобов'язання, гарантії та акредитиви (Примітка 26)	277 648	128 735
Кредиторська заборгованість від страхової діяльності	52 317	98 843
Похідні фінансові зобов'язання (Примітка 18)	26 291	17 042
Доходи майбутніх періодів по кредитним лініям	277	936
Інші фінансові зобов'язання	27 834	18 613
Всього фінансових зобов'язань	1 903 388	2 256 582
Нефінансові зобов'язання		
Суми до виплати працівникам	410 215	423 411
Кредиторська заборгованість за послуги та передоплати отримані	199 437	114 671
Інші податки до сплати	90 414	29 794
Доходи майбутніх періодів	60 011	36 319
Зобов'язання за внесками в Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	43 800	32 827
Резерв під покриття інших збитків (Примітка 26)	3 722	3 529
Інші нефінансові зобов'язання	15 487	13 146
Всього нефінансових зобов'язань	823 086	653 697
Всього інших зобов'язань	2 726 474	2 910 279

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

18. Похідні фінансові інструменти

Нижче у таблиці наведена справедлива вартість похідних фінансових інструментів, облікованих у складі активів або зобов'язань.

Станом на 31 грудня 2020 року Банківська група мала такі контракти:

	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до отримання	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до відправлення	Позитивна справедлива вартість активів	Від'ємна справедлива вартість зобов'язань
Форвардні валютні контракти				
Розміщення UAH / Залучення USD	261 278	(262 385)	2 629	(3 736)
Розміщення UAH / Залучення EUR	–	(21 928)	–	(21 928)
Залучення UAH / Розміщення USD	686	–	686	–
Залучення USD / Розміщення EUR	370	–	370	–
Усього по форвардним контрактам	262 334	(284 313)	3 685	(25 664)
Форвардні контракти з цінними паперами				
На продаж цінних паперів	69 794	(70 421)	–	(627)
Усього по форвардним контрактам з цінними паперами	69 794	(70 421)	–	(627)
Процентні форвардні контракти з цінними паперами				
Своп процентної ставки	5 807	–	5 807	–
Усього по процентним форвардним контрактам з цінними паперами	5 807	–	5 807	–

Станом на 31 грудня 2019 року Банківська група мала такі контракти:

	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до отримання	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до відправлення	Позитивна справедлива вартість активів	Від'ємна справедлива вартість зобов'язань
Форвардні валютні контракти				
Розміщення UAH / Залучення USD	116 479	(119 006)	42	(2 569)
Розміщення UAH / Залучення EUR	159 545	(172 933)	–	(13 388)
Розміщення USD / Залучення PLN	–	(9)	–	(9)
Залучення UAH / Розміщення USD	13 680	(13 598)	88	(6)
Залучення USD / Розміщення EUR	528 721	(528 528)	330	(137)
Усього по форвардним контрактам	818 425	(834 074)	460	(16 109)
Форвардні контракти з цінними паперами				
На продаж цінних паперів	38 379	(39 312)	–	(933)
Усього по форвардним контрактам з цінними паперами	38 379	(39 312)	–	(933)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

19. Акціонерний капітал та резерви

Станом на 31 грудня 2020 року акціонерний капітал Банківської групи складається з акціонерних капіталів учасників Банківської групи та включає таку кількість акцій в розрізі учасників Банківської Групи:

<i>Штуки</i>	«ПУМБ»	«УАСК АСКА»	«УАСК АСКА-Життя»	«СК АСКО-Донбас Північний»
Прості акції	14 323 880	18 695 665	19 384 900	16 299 600
Привілейовані акції	–	62 823	–	–

Усі акції мають рівні права при голосуванні. Станом на 31 грудня 2020 року всі акції були повністю оплачені та зареєстровані.

28 квітня 2020 року Загальні збори акціонерів Банку прийняли рішення про спрямування нерозподіленого прибутку в сумі 1 486 103 тисячі гривень на збільшення статутного капіталу Банку за рахунок збільшення номінальної вартості акцій (з 230 гривень до 333.75 гривень), а також про спрямування 2 000 043 тисячі гривень на виплату дивідендів (дивіденди в розмірі 139.63 грн. на одну просту акцію).

Характер та призначення резервів

Резерв переоцінки основних засобів

Резерв переоцінки основних засобів використовується для відображення збільшення справедливої вартості будівель та предметів мистецтва, а також її зменшення, але тією мірою, в якій таке зменшення стосується збільшення вартості того ж самого активу, раніше відображеного у складі власного капіталу.

Резерв переоцінки цінних паперів

Цей резерв відображає зміни справедливої вартості цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Резервний фонд Банківської групи

Резервний фонд Банківської групи створюється відповідно до Статуту та вимог законодавства України до досягнення 25 відсотків розміру регулятивного капіталу станом на початок кожного року. Розмір відрахувань до резервного фонду становить не менш як 5 відсотків суми щорічного прибутку Банківської групи. Резервний фонд формується на покриття загальних банківських ризиків, включаючи майбутні збитки та інші непередбачені збитки за всіма статтями активів та позабалансових зобов'язань.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

20. Процентні доходи та витрати

	2020 рік	2019 рік
Процентні доходи, розраховані з використанням ефективної процентної ставки		
Кредити клієнтам	7 627 550	6 412 132
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, та депозитні сертифікати, класифіковані як грошові кошти та їх еквіваленти	1 374 464	1 028 662
Кошти в інших банках	51 336	136 910
Інші	–	969
	9 053 350	7 578 673
Інші процентні доходи		
Фінансовий лізинг корпоративним клієнтам	186 835	86 946
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	3 070	32 063
	9 243 255	7 697 682
Всього процентних доходів	9 243 255	7 697 682
Процентні витрати		
Строкові депозити	(1 708 855)	(1 756 827)
Поточні рахунки	(542 138)	(651 557)
Зобов'язання з оренди	(38 516)	(49 146)
Заборгованість перед іншими банками	(23 965)	(18 959)
Заборгованість перед Національним банком України	(71 242)	(5 371)
Субординований борг	–	(3 237)
Випущені депозитні сертифікати	(12)	(820)
Інші позикові кошти	–	(258)
	(2 384 728)	(2 486 175)
Всього процентних витрат	(2 384 728)	(2 486 175)
Чисті процентні доходи	6 858 527	5 211 507

Інформацію про процентні доходи та витрати за операціями зі зв'язаними сторонами подано у Примітці 29.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

21. Комісійні доходи та витрати

	2020 рік	2019 рік
Платіжні картки	949 233	765 351
Розрахункове обслуговування клієнтів	455 903	478 649
Конверсійні операції	223 703	238 239
Касові операції	216 692	174 702
Обслуговування кредитів, в тому числі за договорами співпраці	127 092	201 132
Документарні операції	80 481	63 365
Фідучіарна діяльність	5 817	5 461
Інше	21 338	19 884
Комісійні доходи	2 080 259	1 946 783
Платіжні картки	(558 972)	(431 574)
Договори посередництва	(88 880)	(45 079)
Розрахункове обслуговування	(39 786)	(28 796)
Купівля та інкасація готівкових коштів	(31 265)	(17 963)
Документарні операції	(16 588)	(5 578)
Обслуговування кредитів	(5 210)	(5 883)
Фідучіарна діяльність	(1 284)	(902)
Інше	(239)	(227)
Комісійні витрати	(742 224)	(536 002)
Чистий комісійний дохід	1 338 035	1 410 781

Інформацію про комісійні доходи та витрати за операціями зі зв'язаними сторонами подано у Примітці 29.

22. Інші доходи

	2020 рік	2019 рік
Штрафи отримані	36 871	83 336
Інший орендний дохід	19 639	19 567
Дохід від реалізації основних засобів	13 097	34 397
Дивіденди отримані	10 102	8 253
Орендний дохід від інвестиційної власності (Примітка 10)	7 263	8 931
Доходи від реалізації запасів страхових компаній	5 448	4 078
Доходи від продажу пам'ятних монет	3 145	1 198
Нерегулярні доходи від МПС	1 566	16
Результат від модифікації оренди	62	–
Доходи від дооцінки основних засобів і необоротних активів	–	2 618
Дохід від безоплатно отриманих активів	–	708
Інші доходи	28 858	19 518
Всього інших доходів	126 051	182 620

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

23. Операційні витрати

	2020 рік	2019 рік
Заробітна плата, виплати працівникам та обов'язкові внески до державних фондів	2 877 674	2 534 540
Знос та амортизація (Примітка 10)	444 817	377 045
Чисті понесені збитки за страховими виплатами та аквізиційні витрати	404 388	356 479
Аудиторські та консультаційні послуги	172 760	106 280
Витрати на утримання будівель та обладнання	164 223	176 207
Внески в Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	160 775	128 264
Амортизація активів у формі права користування (Примітка 11)	148 538	126 168
Послуги зв'язку	129 455	110 110
Реклама, представницькі витрати	108 480	147 567
Витрати, пов'язані з проведенням робіт по погашенню кредитів	97 265	84 757
Оренда приміщень	79 322	80 169
Послуги охорони	41 374	39 519
Державні мита та податки, крім податку на прибуток	23 948	25 080
Навчання персоналу	13 445	28 482
Уцінка майна	8 809	24 037
Інше	290 061	240 831
Всього операційних витрат	5 165 334	4 585 535

До складу заробітної плати, виплат працівникам та обов'язкових внесків до державних фондів включено єдиний соціальний внесок у сумі 430 071 тисяч гривень (2019 рік – 374 925 тисяч гривень).

До складу оренди приміщень включені витрати, що відносяться до договорів оренди об'єктів з низькою вартістю, до яких застосовується звільнення, пов'язане з визнанням за 2020 рік в сумі 6 076 тисяч гривень (2019 рік - 5 923 тисячі гривень) (Примітка 11).

24. Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток включають такі компоненти:

	2020 рік	2019 рік
Поточні податкові витрати	633 837	622 883
Витрати з відстроченого податку	(30 536)	(21 411)
Витрати з податку на прибуток за рік	603 301	601 472

Доходи Банківської групи, отримані у 2020 році, оподатковуються податком на прибуток за ставкою 18% (2019 рік – 18%). Вивірених очікуваних та фактичних податкових витрат наведено нижче:

	2020 рік	2019 рік
Прибуток до оподаткування	3 147 355	2 994 592
Теоретична сума податкових витрат за встановленою законом ставкою податку	566 524	539 027
<i>Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:</i>		
- Дохід, що визнається тільки для цілей оподаткування	49 026	65 581
- Дохід, звільнений від оподаткування	(13 978)	(2 444)
- Витрати, що не включаються до валових витрат	8 894	19 022
- Витрати, що вираховуються тільки для цілей оподаткування	(8 004)	(7 751)
- Коригування поточного податку на прибуток за попередні періоди	-	(12 336)
- Інші постійні різниці	839	373
Витрати з податку на прибуток за рік	603 301	601 472

Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю деяких активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Податковий вплив зміни таких тимчасових різниць обліковується за ставками податку на прибуток, які планується застосувати у періоді реалізації даних різниць.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

24. Податок на прибуток (продовження)

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років відстрочені податкові активи і зобов'язання та їх зміна за відповідні роки включають:

	31 грудня 2019 року	Кредитовано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	31 грудня 2020 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують або зменшують об'єкт оподаткування				
Очікувані кредитні збитки за кредитами та зобов'язаннями з кредитування	23 807	-	26 840	50 647
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(26 846)	(1 885)	-	(28 731)
Основні засоби та інвестиційна нерухомість	(35 201)	-	3 696	(31 505)
Розрахункова сума чистого відстроченого податкового зобов'язання, в тому числі:	(38 240)	(1 885)	30 536	(9 589)
Відстрочений податковий актив	-	-	2 218	2 218
Відстрочене податкове зобов'язання	(38 240)	(1 885)	28 318	(11 807)

	31 грудня 2018 року	Кредитовано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	31 грудня 2019 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують або зменшують об'єкт оподаткування				
Очікувані кредитні збитки за кредитами та зобов'язаннями з кредитування	2 950	-	20 857	23 807
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	5 434	(32 280)	-	(26 846)
Основні засоби та інвестиційна нерухомість	(33 686)	(2 069)	554	(35 201)
Розрахункова сума чистого відстроченого податкового зобов'язання	(25 302)	(34 349)	21 411	(38 240)
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(25 302)	(34 349)	21 411	(38 240)

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками

Вступ

Банківській діяльності притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Цей процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Банку, а кожний співробітник Банку несе відповідальність за вплив ризиків, що мають відношення до його обов'язків. Банку властиві кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик, а останній включає торгові та неторгові ризики. Банку також властиві операційні, що включають інформаційний та юридичний ризики, а також комплаєнс ризики.

Незалежний процес контролю ризиків не включає бізнес-ризиками, як, наприклад, зміни в операційному середовищі, технологіях та галузі. Ці ризики контролюються за допомогою процесу стратегічного планування Банку.

Процес управління ризиками

В межах Банку політику управління ризиками та контроль здійснює ряд спеціалізованих органів та департаментів. Найбільш активну участь в управлінні ризиками бере Ризик-менеджмент Банку, що підпорядкований Заступнику Голови Правління Банку з управління ризиками (CRO), що виконує функції головного ризик-менеджера Банку.

Підрозділи ризик-менеджменту Банку підзвітні та підпорядковані CRO, CRO підзвітний та підпорядкований Наглядовій раді Банку, як суб'єкти системи управління ризиками.

Наглядова рада Банку

Наглядова рада Банку має найбільші повноваження стосовно управління ризиками Банку, є відповідальною за створення ефективної системи управління ризиками Банку (стратегічний рівень). Згідно зі Статутом Банку та Положенням Банку про Кредитну раду та Кредитний комітет, Наглядова рада уповноважена затверджувати:

- рішення про надання згоди (за поданням Правління і Кредитної ради) на вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна або послуг, що є його предметом, становить від 10 до 25% вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності Банку;
- рішення на вчинення правочинів із заінтересованістю у випадках, передбачених Статутом та законодавством;
- рішення щодо надання кредиту, подовження терміну ліміту пов'язаним з банком особам, величина якого перевищує 1% регулятивного капіталу Банку (за поданням Кредитної ради);
- рішення щодо врегулювання потенційно проблемного активу пов'язаної з Банком особи, розмір боргу якого перевищує 1% регулятивного капіталу Банку для фізичних осіб і 3% для юридичних осіб (за поданням Кредитної ради).

Правління Банку

Правління Банку в цілому несе відповідальність за діяльність Банку, включаючи діяльність, пов'язану з управлінням ризиками. Правління Банку делегує свої повноваження стосовно управління кредитним ризиком-кредитним органам Банку (Кредитна рада і Кредитний комітет), загального управління активами та пасивами - Комітету з управління активами та пасивами Банку, повноваження стосовно управління операційним ризиком - Комітету з управління операційним ризиком Банку, а також затверджує склад цих Комітетів. Крім цього, Правління Банку несе відповідальність за розробку та попереднє затвердження кредитної політики Банку. Остаточне затвердження кредитної політики входить до компетенції Наглядової ради Банку.

Рішення Кредитної ради Банку про можливість здійснення з позичальником активних операцій у розмірі 10% і більше регулятивного капіталу Банку має бути затверджене Правлінням Банку. Крім цього Правління обмежує Кредитну раду лімітом повноважень при кредитуванні фізичних осіб сумою в 50 млн грн. на клієнта.

Кредитна рада Банку

Кредитна рада Банку підпорядковується Правлінню Банку і функціонує в рамках делегованих повноважень згідно Положення про Кредитну раду і Кредитний комітет Банку. Кредитна рада складається з п'яти осіб, які призначаються Правлінням Банку за погодженням із Наглядовою радою. В засіданні Кредитної ради також можуть приймати участь експерти з правом дорадчого голосу, які призначаються Наглядовою радою Банку. Кредитна рада може розглядає будь-які кредитні проекти (в т.ч. і право, на затвердження яких делегувала Кредитному комітету), за виключенням тих повноважень, які відносяться до компетенції Наглядової ради/Правління.

Також Кредитна рада Банку затверджує стандарти кредитних продуктів для корпоративних клієнтів та встановлює ліміти за міжбанківськими операціями. Засідання Кредитної ради Банку проводяться двічі на тиждень.

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Вступ (продовження)

Кредитний комітет Банку

Кредитний комітет Банку підзвітний Кредитній раді і розглядає кредитні проекти (ліміт кредитного ризику на контрагента/групу пов'язаних контрагентів):

- (а) до 70 млн грн. – кредитування юридичних осіб,
- (б) до 5 млн грн – кредитування фізичних осіб,

виконує інші функції, делеговані Кредитною радою відповідно до Положення про Кредитну раду і Кредитний комітет Банку та протоколів Кредитної Ради про делегування повноважень. Засідання Комітету проводяться декілька разів на тиждень за потребою.

Комітет з управління активами та пасивами Банку

Комітет з управління активами та пасивами Банку несе відповідальність за управління активами та пасивами Банку, а також за загальну фінансову структуру. Цей Комітет також в першу чергу відповідальний за моніторинг процентного, валютного ризиків та ризику ліквідності Банку.

Комітет з управління операційним ризиком Банку

Комітет з управління операційним ризиком (далі - КУОР) несе відповідальність за управління операційним ризиком з метою зменшення операційних збитків, удосконалення банківських процесів, систем і технологій, розробки, затвердження та запровадження заходів, що забезпечують безперервність роботи Банку.

Для оперативного управління і реагування на зафіксовані операційні ризики на основі Комітету з управління операційним ризиком Банку створені 5 підкомітетів:

Підкомітет «Персонал»

Підкомітет «Персонал» розглядає питання умисних та ненавмисних дій/помилки персоналу, оцінки його кваліфікації та достатності та т.п.

Підкомітет «Процеси»

Підкомітет «Процеси» розглядає питання організації процесів, якості комунікацій, ефективності існуючих процесів та необхідності оптимізації.

Підкомітет «Зовнішні фактори»

Підкомітет «Зовнішні фактори» розглядає питання навмисних дій третіх осіб, ліквідації наслідків форс-мажорів та умисного нанесення шкоди репутації Банку.

Підкомітет «Системи»

Підкомітет «Системи» розглядає питання якості роботи інформаційних систем, формування єдиного розуміння ІТ-ризиків та розробки збалансованих рішень щодо ІТ-ризиків з урахуванням специфіки та інтересів бізнес-підрозділів Банку.

Підкомітет «Інформаційна безпека»

Підкомітет «Інформаційна безпека» розглядає питання розвитку Системи управління інформаційною безпекою, розвитку культури керування інформаційними ризиками, управління інцидентами інформаційної безпеки.

КУОР на кожному засіданні розглядає стандартні квартальні звіти щодо подій операційного ризику, зареєстрованих у звітному періоді, щодо виконання рішень КУОР, щодо ефективності СВК за результатами щоквартального моніторингу КСІ (Key Control Indicator/Ключовий індикатор контролю), щодо результатів річного моніторингу Ключових індикаторів ризику та затверджує перелік КІРів та їх граничні показники на наступний рік. Затверджує результати регулярного стрес-тестування операційного ризику, та щорічної самооцінки операційного ризику керівниками структурних підрозділів АТ «ПУМБ», затверджує розмір ризик-апетиту під операційний ризик на рік.

Також КУОР приймає рішення щодо управління реалізованими подіями операційного ризику, контролює ефективність прийнятих рішень Підкомітетами КУОР та оцінює ефективність функціонування:

- ▶ Системи управління інформаційною безпекою;
- ▶ Системи управління ризиком шахрайства;
- ▶ Системи забезпечення безперервної діяльності;
- ▶ Системи управління ризиками третіх осіб.

КУОР затверджує результати щорічного Аналізу впливу негативних факторів на процеси Банку (BIA) та затверджує результати щорічного практичного тестування ВСР Головного офісу та контролює результати дистанційного навчання за основними обов'язковими дистанційними курсами.

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Вступ (продовження)

Ризик-менеджмент Банку

Вертикаль ризик-менеджменту Банку здійснює розробку методів управління ризиками, процедур та звітності, що дає можливість Банку здійснювати кількісну оцінку кредитного, ринкового, операційного ризиків та ризику ліквідності. Структурні підрозділи, що входять до вертикалі ризик менеджменту, несуть відповідальність за впровадження та дотримання процедур, пов'язаних з управлінням ризиками, ведуть поточний контроль вищезазначених ризиків на постійній основі і контролюють виконання рішень Кредитних органів Банку, Комітету з управління активами та пасивами Банку, Комітету з управління операційним ризиком Банку.

Система оцінки ризиків та звітності

Оцінка ризиків Банку здійснюється за допомогою методів, що відображають як передбачувані збитки, що, ймовірно, виникнуть за звичайних обставин, так і непередбачувані збитки, що є попередньою оцінкою максимальних фактичних збитків на основі статистичних та експертних моделей. У моделях використовуються ймовірності, отримані з історичного досвіду, скориговані для відображення поточного економічного середовища. Банк також відпрацьовує сценарії найгірших випадків, що настануть у разі надзвичайних подій, ймовірність яких дуже низька.

Моніторинг та контроль ризиків переважно здійснюється на основі лімітів, встановлених Банком. Ці ліміти відображають бізнес-стратегію та ринкове середовище Банку, а також рівень ризику, який Банк готовий прийняти, із додатковою увагою певним галузям. Крім цього, Банк контролює та оцінює загальну здатність протистояти ризикам стосовно сукупного впливу ризиків усіх типів та в усіх видах діяльності. Інформація, отримана за всіма видами діяльності, вивчається та обробляється з метою аналізу, контролю та виявлення ризиків на ранніх етапах. Ця інформація подається на розгляд Правлінню Банку, Комітету з управління активами та пасивами Банку, Комітету з управління операційним ризиком Банку, Кредитній раді Банку та керівнику кожного підрозділу. Такий звіт включає сукупний кредитний ризик, прогнози кредитного ризику, винятки стосовно лімітів ризику, ризику ліквідності та процентного ризику і зміни у профілі ризику, інформацію з операційного ризику. Щомісяця складаються детальні звіти стосовно ризику ліквідності, валютного, процентного і операційного ризиків, а також ризиків, пов'язаних з певними галузями економіки та клієнтами. Керівництво оцінює достатність резерву під очікувані кредитні збитки на щомісячній основі.

Окрім цього, в Банку функціонує підхід планування та лімітування ризику в рамках затвердженого Наглядовою радою ризик-апетиту (прийняття та/або обмеження ризику) на звітний період, а також впроваджені механізми ескалації порушень лімітів.

Зниження ризику

В рамках загального процесу менеджменту фінансових ризиків Банк для управління процентним, валютним, кредитним ризиками і ризиком ліквідності використовує систему лімітів і обмежень, які забезпечують контроль фактичних значень ризиків на рівнях, що не перевищують толерантність Банку до таких ризиків.

Банк активно використовує заставу для зниження своїх кредитних ризиків (більш детальна інформація наведена нижче).

В цілях зниження ринкових ризиків Банк може застосовувати похідні фінансові інструменти в обмеженому обсязі.

Кредитний ризик

Банку властивий кредитний ризик, який являє собою ризик невиконання контрагентами своїх зобов'язань своєчасно та у повному обсязі. Банк структурує рівні кредитного ризику шляхом затвердження кредитних лімітів стосовно суми ризику, прийнятого з огляду на одного позичальника або групу позичальників. Такі ризики знаходяться під постійним контролем і аналізуються згідно з встановленим порядком. Ліміти стосовно рівня кредитного ризику на одного позичальника регулярно затверджуються Кредитною радою Банку та Кредитним комітетом Банку.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом регулярного аналізу здатності позичальників та потенційних позичальників погашати проценти та основну суму заборгованості за кредитами, а також шляхом зміни відповідних лімітів кредитування в разі необхідності. Крім цього, управління кредитним ризиком передбачає отримання застави та гарантій юридичних осіб.

Похідні фінансові інструменти

Кредитний ризик, пов'язаний з похідними фінансовими інструментами, завжди обмежується сумою інструментів, що мають позитивну справедливу вартість, відображену у звіті про фінансовий стан.

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Кредитний ризик (продовження)

Ризики, пов'язані з кредитними зобов'язаннями

Банк надає своїм клієнтам гарантії та акредитиви, за якими він має здійснювати платежі від імені відповідних клієнтів. Зазначені гарантії та акредитиви наражають Банк на ризики, подібні до кредитних ризиків, які знижуються шляхом застосування аналогічних процедур і політик.

Максимальні показники кредитного ризику для статей звіту про фінансовий стан, включаючи похідні фінансові інструменти до ефекту зниження ризику через згортання чи договори застави, максимально точно відображені у їх балансовій вартості.

Відображення фінансових інструментів відбувається за справедливою вартістю, їх балансова вартість являє собою поточний кредитний ризик, але не максимальний ризик, що може виникнути у майбутньому в результаті змін у вартості.

Більш детальна інформація стосовно максимального кредитного ризику за кожною категорією фінансових інструментів наведена у відповідних примітках. Ефект зниження ризику в результаті отримання застави та застосування інших технік підвищення якості кредитів наведений нижче.

Кредитна якість фінансових активів

Кредитна якість фінансових активів контролюється Банком шляхом встановлення зовнішніх та внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. Кредитну якість за класом активів, що стосуються статей звіту про фінансовий стан, пов'язаних з кредитуванням, на основі зовнішніх рейтингів та прийнятої в Банку системи кредитних рейтингів, розкрито у Примітках 7, 8 та 9.

Аналіз зменшення корисності

Резерв під очікувані кредитні збитки розраховується наступним чином: якщо за фінансовим інструментом відсутні ознаки збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, то резерв під очікувані кредитні збитки розраховується на основі 12-ти місячного терміну (12-ти місячні очікувані кредитні збитки); якщо має місце значне збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, або фінансовий інструмент визнаний знеціненим, то здійснюється оцінка, яка враховує очікувані кредитні збитки протягом усього терміну дії фінансового інструменту (очікувані кредитні збитки на весь термін).

Банк розробив методику виявлення ознак зменшення корисності та збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання фінансового інструменту, а також визначив необхідні критерії по припиненню таких ознак. Банк проводить аналіз кредитного портфелю (що обліковуються за амортизованою вартістю чи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід) по виявленню та припиненню ознак зменшення корисності та збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання фінансового інструменту на щомісячній основі.

На основі даної методики Банк здійснює розподіл кредитів на наступні групи (Етапи):

- ▶ Етап 1 – фінансові інструменти без ознак зменшення корисності чи збільшення кредитного ризику – резерв під очікувані кредитні збитки розраховується на основі 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків (резерв оцінюється на портфельній основі). До даної групи відносяться фінансові інструменти при первісному визнанні, кредити, що не мають ознак збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання чи фінансові інструменти, за якими кредитний ризик зменшився до такого рівня, що вони були переведені з Етапу 2.
- ▶ Етап 2 – фінансові інструменти з ознаками збільшення кредитного ризику – резерв під очікувані кредитні збитки розраховується на основі очікуваних кредитних збитків на весь термін (резерв може бути оцінений як на індивідуальній так і на портфельній основах). До даної групи відносяться фінансові інструменти, за якими виявлені ознаки збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, чи фінансові інструменти, за якими кредитний ризик зменшився до такого рівня, що вони були переведені з Етапу 3.
- ▶ Етап 3 – фінансові інструменти з ознаками зменшення корисності – резерв під очікувані кредитні збитки розраховується на основі очікуваних кредитних збитків на весь термін (резерв може бути оцінений як на індивідуальній, так і на портфельній основах).
- ▶ РОСІ (ПСКЗ) – придбані чи створені кредитно-знеціненні фінансові активи (Purchased or Originated Credit Impaired Financial assets) – фінансові активи, за якими мало місце зменшення корисності на момент первісного визнання. При первісному визнанні величина кредитних збитків, очікуваних протягом усього терміну дії фінансового інструменту, включається в розрахунок ефективною відсотковою ставкою, що скоригована з урахуванням кредитного ризику. В подальшому Банк на кожну звітну дату визнає в складі прибутку чи збитку величину зміни очікуваних кредитних збитків по таким фінансовим інструментами за весь термін в якості прибутку або збитку від зменшення корисності.

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Кредитний ризик (продовження)

Значне збільшення кредитного ризику та припинення ознак збільшення кредитного ризику

При визначенні того, чи має місце значне збільшення кредитного ризику за фінансовим інструментом Банк розглядає обґрунтовану і підтверджену інформацію, актуальну і доступну без надмірних витрат або зусиль, включаючи як кількісну, так і якісну інформацію, а також аналіз, заснований на історичному досвіді Банку, експертній оцінці якості кредиту.

Для оцінки значного збільшення кредитного ризику Банк виявляє, чи відбулося значне збільшення кредитного ризику в порівнянні з ймовірністю дефолту з моменту первісного визнання фінансового інструменту.

Основні міркування в ході аналізу значного збільшення кредитного ризику включають визначення того: чи прострочені виплати основної суми заборгованості або відсотків за кредитом більш ніж на 30 днів (для юридичних та фізичних осіб, крім кредитних карток для фізичних осіб – 35 днів) та 3 днів (для банків).

Додатковим свідченням значного збільшення кредитного ризику фінансового інструменту є, зокрема, такі спостережні дані:

- ▶ погіршення фінансового стану позичальника юридичної особи, що призвело до пониження внутрішнього рейтингу на 3 пункти;
- ▶ реструктуризація Банком кредиту на умовах зміни графіку погашення, яку Банк не розглядає як погіршення умов кредитора, але яка може свідчити про ймовірні труднощі в майбутньому виконати умови договору;
- ▶ виявлення індикаторів ймовірного збільшення кредитного ризику, що визначені в рамках процедури «сигналів раннього попередження»;
- ▶ для банків резидентів пониження внутрішнього рейтингу банку на 2 пункти;
- ▶ для банків нерезидентів зниження міжнародного рейтингу (згідно бюлетеню рейтингових агентств таких як Standard & Poor's, Moody's, FitchRating) на 3 пункти чи відклик міжнародного рейтингу.

Припинення всіх вищевказаних ознак значного збільшення кредитного ризику та виконання договірних зобов'язань клієнтом на протязі щонайменше 3 місяців після усунення всіх ознак вважається критерієм того, що кредитний ризик зменшився до такого рівня, що фінансовий інструмент може бути віднесений до Етапу 1.

Визначення зменшення корисності (дефолту) та припинення ознак зменшення корисності

При оцінці настання події дефолту за зобов'язаннями позичальника Банку враховуються якісні та кількісні показники, розроблені всередині Банку.

Основні міркування в ході аналізу зменшення корисності кредитів включають визначення того чи прострочені виплати основної суми заборгованості або відсотків за кредитом більш ніж на 90 днів (для юридичних та фізичних осіб) та 7 днів (для банків).

Додатковим свідченням кредитного зменшення корисності фінансового інструменту є, зокрема, такі спостережні дані:

- ▶ суттєві фінансові труднощі у позичальника чи емітента;
- ▶ реструктуризація Банком кредиту на умовах, які Банк не розглядав би за інших обставин (тобто з погіршенням умов кредитора);
- ▶ виникнення ймовірності банкрутства чи ліквідації позичальника;
- ▶ виникнення ймовірності застосування Банком таких дій, як реалізація забезпечення (за його наявності) чи прощення/продаж кредиту з дисконтом;
- ▶ для банків резидентів публічне визнання банку неплатоспроможним та введення тимчасової адміністрації;
- ▶ для банків нерезидентів зниження міжнародного рейтингу (згідно бюлетеню рейтингових агентств таких як Standard & Poor's, Moody's, FitchRating) до рівня дефолту.

Ознаками припинення дефолту вважається усунення всіх вищевказаних ознак зменшення корисності, та виконання договірних зобов'язань клієнтом протягом щонайменше 6 місяців після усунення всіх ознак дефолту.

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Кредитний ризик (продовження)

Резерв під очікувані кредитні збитки на весь термін

За кредитами, віднесеними на Етап 2, Етап 3 та POCI, Банк розраховує резерв на основі очікуваних кредитних збитків на весь термін дії фінансових інструментів або на портфельному рівні, або на індивідуальному.

Банк визначає суму резерву під очікувані кредитні збитки окремо за кожним суттєвим кредитом (Банк визначає поріг суттєвості окремо для кожного типу кредитування – корпоративне кредитування, роздрібне кредитування та міжбанківські операції) в індивідуальному порядку. Питання, що розглядаються при визначенні суми резерву, включають здійсненність бізнес-плану контрагента, його здатність підвищити платоспроможність в разі виникнення фінансових труднощів, прогнозовані грошові надходження та можливу вартість продажу застави, а також часові рамки очікуваних грошових потоків.

На портфельній основі Банк визначає суму резерву під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами, наданими клієнтам, кожен з яких окремо не є суттєвим. Очікувані кредитні збитки визначаються, беручи до уваги таку інформацію: збитки у портфелі в попередніх періодах за певним видом фінансових інструментів протягом усього терміну дії фінансового активу, поточні економічні умови, проміжок часу до моменту можливого понесення збитку в майбутньому.

Резерв під 12-ти місячні очікувані кредитні збитки

За кредитами, віднесеними на Етап 1 Банк розраховує резерв на основі 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків на портфельному рівні. Для розрахунку резерву Банк розподіляє портфель фінансових інструментів на групи зі схожими характеристиками (наприклад, сегмент, рейтинг клієнту, тип кредитного продукту, тощо). Очікувані кредитні збитки визначаються, беручи до уваги таку інформацію: збитки у портфелі на горизонті 12-ти місяців в попередніх періодах, поточні економічні умови, відповідний проміжок часу до моменту можливого понесення збитку в майбутньому.

Вхідні дані при оцінці очікуваних кредитних збитків

Основними вхідними даними при оцінці очікуваних кредитних збитків, що оцінюються на портфельній основі, є:

- ймовірність дефолту (PD);
- величина збитку у випадку дефолту (LGD);

Дані показники отримуються з внутрішніх статистичних моделей та інших історичних даних. Оцінка ймовірності дефолту (PD) являє собою оцінку на певну дату, що розраховуються на основі статистичних даних Банку і оцінюються з використанням інструментів оцінки, адаптованих до різних категорій контрагентів. Якщо контрагенти, що зазнають кредитного ризику, мігрують між рівнями рейтингу, це призводить до зміни в оцінці відповідної ймовірності дефолту.

Накопичена ймовірність дефолту впродовж всього терміну фінансового інструменту – це ймовірність, що фінансовий інструмент вийде в дефолт протягом життя. Дана ймовірність розраховується для групи однорідних активів. Оцінка ймовірності дефолту базується на історичних даних Банку.

Величина збитку у випадку дефолту (LGD) являє собою величину ймовірного збитку у випадку дефолту. Банк оцінює показник LGD, виходячи з інформації щодо коефіцієнтів повернення коштів від контрагентів-неплатників. Сума повернення коштів розраховується на основі дисконтування грошових потоків з використанням ефективної ставки відсотка як коефіцієнта дисконтування.

Резерв під очікувані кредитні збитки аналізується органами управління кредитними ризиками для забезпечення дотримання загальної політики Банку.

Аналіз фінансових гарантій та акредитивів здійснюється з урахуванням методів, що використовуються для кредитів; коли збиток вважається вірогідним, створюються резерви під інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням.

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Кредитний ризик (продовження)

Починаючи з кінця першого кварталу 2020 року спостерігались значні зміни в економічному середовищі:

- скорочення промислового виробництва і активності в багатьох галузях економіки в результаті введених державою обмежень, пов'язаних з розвитком пандемії COVID-19;
- реалізація заходів державної підтримки населенню і бізнесу, пов'язаних з розвитком пандемії COVID-19;
- зміна ситуації на ринку енергетики;
- розвиток інтернет (онлайн) обслуговування.

Зазначені вище зміни в економічному середовищі впливають на діяльність Банку. Для підтримки клієнтів в нинішній економічній ситуації Банком реалізуються такі основні заходи:

- рефінансування діючих кредитів за державними програмами підтримки («Програма 5-7-9»);
- розробка програм реструктуризації кредитів клієнтам, які не підпадають під умови державних програм підтримки;
- розширення продуктової пропозиції клієнтам через цифрові віддалені канали обслуговування.

Банк для оцінки резервів під очікувані кредитні збитки враховує інформацію про зміни економічного середовища. Для цілей розрахунку резервів під очікувані кредитні збитки станом на 31 грудня 2020 року Банк брав до уваги:

- скорочення доходів населення і бізнесу, викликане зниженням економічної активності - застосований рівень ймовірності дефолту та втрат при дефолті вже враховує фактичні зміни кредитного портфелю у 2020 році (статистика по PD та LGD);
- заходи державної підтримки населенню і бізнесу;
- вплив зміни економічного середовища на різні галузі економіки (в т.ч. зміни в енергетичній галузі);
- також Банк для розподілу кредитів по групам (Етапам) враховує вище перелічені фактори.

Ризик ліквідності та управління фінансуванням

Ризик ліквідності – це ризик неспроможності Банку виконати свої платіжні зобов'язання на дату їх погашення в процесі звичайної господарської діяльності та в кризових умовах. Для обмеження цього ризику керівництво забезпечило диверсифіковані джерела фінансування додатково до основної депозитної бази, управляє активами з дотриманням принципів ліквідності та здійснює моніторинг майбутніх грошових потоків і ліквідності на щоденній основі.

З метою забезпечення виконання власних зобов'язань та зобов'язань клієнтів, Банк впровадив політику, спрямовану на утримання ліквідних активів на рівні, достатньому для покриття будь-якого незапланованого відтоку частини клієнтських депозитів як профілактичну міру для запобігання погіршення у економічній ситуації, зокрема шляхом формування, так званої «подушки ліквідності» (внутрішній норматив ВЛА2). Для оцінки достатності вторинної подушки ліквідності банк використовує методику розрахунку мінімально необхідного рівня вторинної ліквідності для 3-х сценаріїв стресових відтоків легкий, середній та важкий. Сценарії сформовано на основі власної статистики відтоків клієнтських коштів. За результатами стрес-тестування ризику ліквідності станом на 31 грудня 2020 року сформована банком подушка вторинної ліквідності покриває стресові відтоки за 3-ма сценаріями ведення бізнесу. Для оцінки ризиків ліквідності Банк використовує геп-аналіз та прогноз очікуваних грошових потоків строком до 1 року. Крім того, Банк оцінює ліквідність та управляє нею на основі певних нормативів ліквідності, встановлених Національним банком України.

Станом на 31 грудня 2020 року зазначені нормативи були такими:

Норматив	2020 рік, %	2019 рік, %
НБ «Норматив короткострокової ліквідності» (певні активи з кінцевим строком погашення до 1 року до зобов'язань з кінцевим строком погашення до 1 року, включаючи позабалансові зобов'язання) (мінімальний рівень, який вимагається Національним банком України – 60%)	98	108
LCR - НБУ 15 лютого 2018 року затвердило новий пруденційний норматив для українських банків – коефіцієнт покриття ліквідністю або LCR (англ. Liquidity Coverage Ratio)		
LCR загалом по всім валютам (мінімальний рівень, який вимагається Національним банком України – 100%)	182	169
LCR в іноземних валютах (мінімальний рівень, який вимагається НБУ – 100%)	261	185

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

Аналіз фінансових зобов'язань, згрупованих на основі строків, що залишились до дати погашення згідно з відповідним договором

Далі у таблиці поданий зведений аналіз строків погашення фінансових зобов'язань та страхових резервів Банківської групи станом на 31 грудня 2020 року. У таблиці показано недисконтовані зобов'язання, що підлягають погашенню згідно з договором. Виняток становлять торгові похідні інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу, які представлені в розрізі сум до отримання та до сплати за строками, що залишились до погашення. Виплати, що здійснюються по отриманні повідомлення, вважаються такими, що підлягають виплаті негайно. Однак Банківська група розраховує на те, що багато клієнтів не вимагатимуть виплат одразу ж після настання дати, коли Банківська група мала би здійснити виплату, і таблиця не відображає очікувані грошові потоки, визначені на основі сум депозитів, утримуваних у минулі періоди.

На 31 грудня 2020 р.	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Заборгованість перед Національним банком України	21 403	40 734	62 827	127 036	5 134 356	5 386 356
Заборгованість перед іншими банками	1 350 033	–	6 328	–	500	1 356 861
Кошти клієнтів	40 010 597	10 062 635	4 829 650	2 433 629	422 145	57 758 656
<i>Похідні фінансові інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу:</i>						
- суми до сплати за договорами	122 234	28 242	–	–	–	150 476
- суми до отримання за договорами	(95 976)	(28 209)	–	–	–	(124 185)
Інші фінансові зобов'язання та страхові резерви	1 512 163	51 039	95 711	157 492	60 692	1 877 097
Всього недисконтованих фінансових зобов'язань	42 920 454	10 154 441	4 994 516	2 718 157	5 617 693	66 405 261

На 31 грудня 2019 р.	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Заборгованість перед іншими банками	934 358	–	–	–	–	934 358
Кошти клієнтів	27 729 758	5 507 244	6 318 027	3 413 564	393 696	43 362 289
<i>Похідні фінансові інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу:</i>						
- суми до сплати за договорами	587 730	–	–	–	–	587 730
- суми до отримання за договорами	(570 688)	–	–	–	–	(570 688)
Інші фінансові зобов'язання та страхові резерви	1 814 274	72 875	53 902	245 208	53 281	2 239 540
Всього недисконтованих фінансових зобов'язань	30 495 432	5 580 119	6 371 929	3 658 772	446 977	46 553 229

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

У наведеній нижче таблиці відображено строки погашення фактичних та потенційних фінансових зобов'язань Банківської групи, як передбачено відповідними договорами.

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
2020 рік	752 435	570 587	468 083	1 150 432	696 006	3 637 543
2019 рік	262 298	551 383	457 861	528 183	363 943	2 163 668

Фінансові умовні та інші зобов'язання включають гарантії, акредитиви відтік коштів за якими можливий у будь-який момент після звітної дати та до передбаченої договором дати закінчення строку інструменту. Банківська група очікує, що не всі умовні та інші зобов'язання будуть пред'явлені до оплати до закінчення строку дії відповідних договорів.

Далі у таблиці поданий аналіз активів та зобов'язань за строками погашення, що відповідають строкам кінцевого погашення активів та зобов'язань, станом на 31 грудня 2020 року (суми показані за балансовою вартістю):

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	14 541 054	–	–	–	–	14 541 054
Заборгованість інших банків	54 180	43 033	1 098 491	384 598	1 434	1 581 736
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	–	–	1 536	–	71 423	72 959
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	4 392 845	782 456	2 216 519	5 226 741	5 836 878	18 455 439
Кредити клієнтам	10 623 145	3 877 644	3 975 409	10 016 138	9 074 750	37 567 086
Інші фінансові активи	681 607	3 764	12 817	63 994	8 425	770 607
Всього фінансових активів	30 292 831	4 706 897	7 304 772	15 691 471	14 992 910	72 988 881
Зобов'язання						
Заборгованість перед Національним банком України	–	–	–	–	4 200 554	4 200 554
Заборгованість перед іншими банками	1 349 826	–	6 328	–	500	1 356 654
Кошти клієнтів	39 926 703	9 960 226	4 758 495	2 399 581	410 646	57 455 651
Зобов'язання з оренди	68	334	12 670	16 174	299 393	328 639
Інші фінансові зобов'язання та страхові резерви	1 538 421	51 072	95 711	157 492	60 692	1 903 388
Всього фінансових зобов'язань	42 815 018	10 011 632	4 873 204	2 573 247	4 971 785	65 244 886
Розрив ліквідності по фінансових інструментах	(12 522 187)	(5 304 735)	2 431 568	13 118 224	10 021 125	7 743 995

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

Стаття «Кошти клієнтів» включає строкові депозити фізичних осіб. Згідно з українським законодавством Банківська група зобов'язана виплатити такі депозити на вимогу вкладника (Примітка 15). Керівництво Банківської групи вважає, що більшість депозитів фізичних осіб не будуть відкликані до встановленої дати виплати, тому кошти клієнтів відображаються за контрактними строками, що залишилися до погашення. Загальна сума депозитів фізичних осіб на 31 грудня 2020 року становить 17 996 432 тисячі гривень (2019 рік - 15 294 545 тисяч гривень).

Строкові депозити фізичних осіб	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
2020 рік	3 977 178	7 641 169	4 217 494	2 013 737	146 854	17 996 432
2019 рік	2 244 275	4 202 576	5 329 351	3 164 030	354 313	15 294 545

Далі у таблиці поданий аналіз активів та зобов'язань за строками їх очікуваного погашення станом на 31 грудня 2019 року (суми показані за балансовою вартістю):

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	9 678 862	-	-	-	-	9 678 862
Заборгованість інших банків	217 722	26 529	624 530	324 280	2 091	1 195 152
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	39 311	-	1 393	40 704
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 264 870	550 959	1 490 747	1 366 319	4 295 704	8 968 599
Кредити клієнтам	9 250 276	3 115 124	4 138 939	8 727 363	7 664 699	32 896 401
Інші фінансові активи	513 151	4 009	16 035	76 167	-	609 362
Всього фінансових активів	20 924 881	3 696 621	6 309 562	10 494 129	11 963 887	53 389 080
Зобов'язання						
Заборгованість перед іншими банками	934 276	-	-	-	-	934 276
Кошти клієнтів	27 599 108	5 319 851	6 144 094	3 273 183	380 698	42 716 934
Зобов'язання з оренди	-	-	-	55 194	239 425	294 619
Інші фінансові зобов'язання та страхові резерви	1 831 763	72 875	53 902	245 208	52 834	2 256 582
Всього фінансових зобов'язань	30 365 147	5 392 726	6 197 996	3 573 585	672 957	46 202 411
Розрив ліквідності по фінансових інструментах	(9 440 266)	(1 696 105)	111 566	6 920 544	11 290 930	7 186 669

Аналіз за строками погашення не відображає стабільності поточних зобов'язань у минулому. Раніше їх реалізація відбувалась протягом періоду, що є більшим, ніж зазначено в таблиці вище. Ці залишки відображені в таблиці вище у складі сум, належних до виплати в період до 1 місяця.

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Здатність Банківської групи погашати свої зобов'язання залежить від його здатності отримати еквівалентну суму активів протягом того ж самого періоду. Наявний обсяг ліквідних активів дозволить Банківській групі вести стабільну діяльність навіть у ситуації можливого часткового відтоку депозитів клієнтів у разі подальшого погіршення економічної ситуації.

Керівництво Банківської групи вважає, що попри суттєву частку коштів клієнтів, що погашаються на вимогу, диверсифікація таких коштів за кількістю та типом вкладників, а також досвід, накопичений Банківською групою за попередні періоди, вказують на те, що ці кошти формують довгострокове та стабільне джерело фінансування діяльності Банківської групи.

Ринковий ризик

Ринковий ризик – неторговий

Ринковий ризик – це ризик зміни справедливої вартості або майбутніх грошових потоків від фінансових інструментів внаслідок коливання ринкових змінних, як, наприклад, процентні ставки, обмінні курси валют та інші ціни. Банк управляє ринковими ризиками по неторгових портфелях. Управління неторговими позиціями і моніторинг таких позицій здійснюються на основі додаткового аналізу чутливості.

Ризик процентної ставки

Ризик процентної ставки – це потенційна загроза виникнення втрат, зниження доходу чи зменшення вартості капіталу Банку внаслідок несприятливих змін процентних ставок на ринку. Даний ризик виникає переважно внаслідок відмінностей в строковості активів чи зобов'язань Банку за строками чутливості до зміни процентних ставок. Таким чином, ризик процентної ставки є наслідком незбалансованості структури звіту про фінансовий стан у розрізі чутливих до зміни процентної ставки активів і зобов'язань за строками до переоцінки.

Для оцінки процентного ризику Банк використовує геп-аналіз процентних активів та зобов'язань, проводить аналіз чутливості вартості процентних активів та зобов'язань до зміни процентних ставок.

Контроль процентного ризику здійснюється згідно до звіту про зміни спреду та маржі.

Банк оцінює процентний ризик за базовим сценарієм паралельного зсуву кривої доходності в бік збільшення процентних ставок. Шокові зрушення ставок для базового сценарію розраховані як стандартне відхилення за останні 250 робочих днів в розрізі в основних валют. Станом на 31 грудня 2020 року Банк схильний до процентного ризику, реалізація якого може вплинути на чистий процентний дохід в часовому горизонті один рік – можливе зменшення на 6,3 мільйона гривень (станом на 31 грудня 2019 року - 4 мільйона гривень). Якби дохідність до погашення була б більшою на 1 процентний пункт, резерв переоцінки цінних паперів був би меншим на 126 719 тисяч гривень станом на 31 грудня 2020 року (станом на 31 грудня 2019 року – на 78 513 тисяч гривень).

Банк оцінює вищевказаний рівень процентного ризику як прийнятний та контрольований, розмір якого суттєво не вплине на прибутковість та стабільність фінансового стану Банку. Рівень процентних ставок в Банку встановлюється Тарифно-комерційним комітетом Банку, приймаючи до уваги трансфертні процентні ставки та вартість ризиків, які встановлені Комітетом по управлінню активами та пасивами Банку. При цьому, згідно з внутрішніми політиками Банку, діє система делегування повноважень на зміну ставок. Контроль за ефективністю операцій з процентними інструментами здійснюється Тарифно-комерційним комітетом Банку щомісяця.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик, пов'язаний з впливом коливань обмінних курсів на вартість фінансових інструментів.

Оцінку валютного ризику Банк проводить за допомогою методики оцінки Вартості під ризиком (Value-at-Risk, VaR), враховуючи рекомендації International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards, June 2006 та Revision to Basel II market risk framework, December 2010. VaR дозволяє оцінити максимально можливу величину втрат з встановленим рівнем довіри за відповідний період часу.

Банк здійснює розрахунок VaR за методом історичного моделювання з метою оцінки валютного ризику в нормальних та стресових умовах розвитку фінансового ринку. Розрахунок VaR базується на 251 дні незважених історичних даних про ринкові курси валют, період розрахунку протягом якого Банк, вірогідно, зможе закрити відкриті валютні позиції, складає 10 днів та однобічний рівень довіри 99%.

При визначенні валютного ризику розрахунковий VaR множиться на суму числа «3» та надбавки у розмірі «1» згідно з рекомендаціями Базель.

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Валютний ризик (продовження)

Незважаючи на те, що VaR дозволяє отримати оцінку валютного ризику, необхідно враховувати також недоліки цього методу, такі як:

- ▶ Використання минулих змін курсів валют та банківських металів не дозволяє в повній мірі оцінити можливі коливання курсів валют та банківських металів в майбутньому;
- ▶ Використання періоду розрахунку 10 днів має на увазі, що всі відкриті позиції в валютних та банківських металах можуть бути закриті протягом 10 торговельних днів. Дане оцінювання може неточно відображати величину валютного ризику в період зниження ліквідності ринку, під час якого період закриття Банком позиції може збільшитися;
- ▶ Використання 99%-вого рівня однобічної довіреної вірогідності не дозволяє оцінити об'єм втрат, очікуваних з вірогідністю 1%; та
- ▶ Розрахунок VaR відбуваються на основі відкритих позицій Банку в іноземній валюті та банківських металах на кінець дня та може не відображати ризик, який приймає Банк протягом дня.

Результат розрахунків валютного ризику за допомогою метода VaR на 31 грудня наведено у таблиці нижче:

Показник	2020 рік	2019 рік
<i>Валютний ризик без врахування диверсифікації</i>		
долар США	68 025	24 566
євро	9 033	28 615
російський рубль	620	1 369
інші валюти	2 840	4 912
Всього валютний ризик без врахування диверсифікації	80 518	59 462
Ефект від диверсифікації	(15 090)	(10 542)
Валютний ризик з врахуванням диверсифікації	65 428	48 920

Наведені вище дані розраховані на основі внутрішньої управлінської звітності Банку, яка базується на фінансовій звітності, підготовленій відповідно до вимог МСФЗ.

Комітет по управлінню активами і пасивами Банку розглядає результати оцінки валютного ризику на щомісячній основі.

Операційний ризик

Система управління операційним ризиком функціонує з 2011 року, вона інтегрована в загальну систему управління ризиками. В Банку проводиться щорічний розрахунок показника прийнятого рівня операційного ризику – «ризик-апетиту» на наступні 12 місяців. Ризик-апетит затверджується Комітетом з управління операційним ризиком (КУОР) та враховується при бюджетуванні (на 2020 рік затверджено ризик апетит у розмірі 12 мільйонів гривень). Моніторинг дотримання Банком встановленого «ризик-апетиту» здійснюється щоквартально Наглядовою Радою. При виникненні суттєвих подій операційного ризику передбачено негайне інформування КУОР, Правління та Наглядової Ради, а також проводиться детальне розслідування причин та впроваджуються заходи з недопущення повторення інциденту в майбутньому, згідно внутрішніх процедур.

Система управління операційним ризиком включає зокрема:

- ▶ Єдиний класифікатор операційних ризиків та внутрішня база даних подій операційного ризику;
- ▶ Щотижневу загальнобанківську консолідацію подій операційного ризику отриманих від Ризик-офіцерів структурних підрозділів;
- ▶ Щоквартальний моніторинг ключових індикаторів ризику (KPIв);
- ▶ Щорічне проведення самооцінки рівня операційного ризику;
- ▶ Щоквартальне проведення стрес-тестування операційного ризику згідно вимог Національного Банку України
- ▶ Щорічний розрахунок ризик-апетиту та достатності капіталу під покриття операційного ризику згідно базового підходу рекомендованого Базель 3.

Усі зареєстровані події операційного ризику підлягають детальному розгляду та оцінці негативних наслідків, а події що вимагають прийняття додаткових управлінських рішень або розробки додаткових мінімізуючих заходів розглядаються Підкомітетами КУОР або Комітетом з управління операційним ризиком.

Банк накопичує зовнішні події операційного ризику для побудови сценаріїв стрес-тестування. Для отримання єдиної оцінки рівня операційного ризику проводиться порівняльний аналіз результатів різних підходів (результуючий рівень ризику оцінюється за шкалою: низький, середній, високий).

(у тисячах гривень)

25. Управління ризиками (продовження)

Операційний ризик (продовження)

Важливе значення Банк приділяє управлінню ризиками інформаційної безпеки та ризикам шахрайства, щодо яких керівництвом встановлено нульову толерантність та впроваджено окрему звітність для КУОР та Наглядової Ради. Управління інформаційним та юридичним ризиками відбувається в межах Системи управління операційним ризиком.

Для забезпечення неперервної діяльності в Банку щорічно проводиться практичне тестування Плану забезпечення безперервної діяльності та Плану відновлення штатного режиму роботи.

Також для контролю якості аутсорсингу в Банку функціонує Система управління ризиками третіх осіб, що дозволяє своєчасно виявити та мінімізувати ризики співпраці з контрагентами.

Ефективність Системи управління операційним ризиком підтверджують результати функціонування 3-рівневої Системи внутрішнього контролю (поточний контроль, ризик-менеджмент контроль, внутрішній аудит). Система внутрішнього контролю також включає три рівні захисту:

- ▶ Перший рівень: бізнес підрозділи та підтримуючі підрозділи
- ▶ Другий рівень: підрозділи ризик-менеджменту та Управління комплаєнс контролю
- ▶ Третій рівень: Департамент внутрішнього аудиту.

Банк проводить щорічне навчання персоналу щодо управління ризиками (окрема увага ризику шахрайства та інформаційній безпеці, вимогам системи забезпечення безперервної діяльності), та щодо правил функціонування системи внутрішнього контролю.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

26. Розкриття справедливої вартості

Справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань, які не відображаються за справедливою вартістю

У таблиці нижче порівнюються балансова вартість та справедлива вартість фінансових інструментів, відображених у консолідованій звітності Банківської групи за амортизованою вартістю, за їх видами. Таблиця не відображає справедливої вартості нефінансових активів та нефінансових зобов'язань.

	2020 рік			2019 рік		
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний дохід/ (витрати)	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний дохід/ (витрати)
Фінансові активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	14 541 054	14 541 054	-	9 678 862	9 678 862	-
<i>Заборгованість інших банків</i>						
- Нарахований процентний дохід на поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	2	2	-	-	-	-
- Строкові депозити в інших банках	1 581 734	1 581 734	-	1 195 152	1 195 152	-
<i>Кредити клієнтам</i>						
- Кредити корпоративним клієнтам	22 121 265	22 146 462	25 197	20 578 746	20 597 969	19 223
- Фінансовий лізинг	1 082 555	1 138 183	55 628	603 985	690 085	86 100
- Споживчі кредити	6 461 482	6 461 482	-	6 194 643	6 194 643	-
- Кредитні картки та овердрафти	7 846 499	7 846 499	-	5 448 428	5 448 428	-
- Іпотечні кредити	55 285	51 404	(3 881)	70 599	66 213	(4 386)
Інші фінансові активи	770 607	770 607	-	609 362	609 362	-
Фінансові зобов'язання						
Заборгованість перед Національним банком України	4 200 554	4 200 554	-	-	-	-
<i>Заборгованість перед іншими банками:</i>						
- Поточні рахунки інших банків	690 658	690 658	-	528 653	528 653	-
- Строкові депозити інших банків	440 928	440 928	-	328 508	328 508	-
- Кредити, отримані від інших банків	225 068	225 068	-	77 115	77 115	-
<i>Кошти клієнтів</i>						
- юридичні особи	30 159 238	30 164 073	(4 835)	21 937 630	21 946 267	(8 637)
- фізичні особи	27 296 413	27 347 308	(50 895)	20 779 304	20 925 030	(145 726)
Інші фінансові зобов'язання та страхові резерви	1 877 097	1 877 097	-	2 239 540	2 239 540	-
Усього невизнана зміна в нереалізованій справедливій вартості			21 214			(53 426)

Нижче описані методи та припущення, що використовуються для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які не відображені за справедливою вартістю у консолідованій звітності.

Активи, справедлива вартість яких наближається до балансової

Щодо фінансових активів та фінансових зобов'язань, що є ліквідними або короткостроковими (до трьох місяців), вважається що їх балансова вартість приблизно дорівнює справедливій вартості. Таке припущення застосовується також до депозитів на вимогу, ощадних депозитів без визначеного строку погашення та фінансових інструментів зі змінною процентною ставкою.

Фінансові активи та фінансові зобов'язання, що обліковуються за амортизованою вартістю

Справедлива вартість облігацій, що котируються, ґрунтується на котируваннях на звітну дату. Справедлива вартість інструментів, що не котируються та справедлива вартість яких не наближається до балансової, а саме кредитів клієнтам, заборгованість інших банків, заборгованість перед Національним банком України, заборгованість перед іншими банками, коштів клієнтів, інших фінансових активів та зобов'язань оцінюється за допомогою дисконтування майбутніх грошових потоків з використанням ставок, існуючих в цей момент по заборгованості з аналогічними умовами, кредитним ризиком та строком погашення.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

26. Розкриття справедливої вартості (продовження)

Активи і зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю або справедлива вартість яких розкривається

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікується в рамках ієрархії джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- ▶ Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;
- ▶ Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначену справедливую вартість відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;
- ▶ Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та не є спостережуваними на ринку.

У випадку активів і зобов'язань, що визнаються у консолідованій звітності за справедливою вартістю на періодичній основі, Банківська група визначає факт переведення між рівнями ієрархії, джерел справедливої вартості, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вхідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

Оцінка справедливої вартості на Рівні 3 ієрархії справедливої вартості була розрахована з використанням методу дисконтованих грошових потоків на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням відсоткової ставки, яка діяла на звітну дату по аналогічним продуктам Банківської групи, та строку до погашення, який залишився.

Для цілей розкриття інформації про справедливую вартість Банківська група визначила класи активів і зобов'язань на підставі природи, характеристик і ризиків за активом або зобов'язанням, а також рівень ієрархії джерел справедливої вартості:

31 грудня 2020 року	Дата оцінки	Оцінка справедливої вартості з використанням			
		Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Активи, що оцінюються за справедливою вартістю					
Державні боргові цінні папери	31 грудня 2020 р.	-	14 512 944	-	14 512 944
Акції	31 грудня 2020 р.	-	-	4 436	4 436
Форвардні контракти	31 грудня 2020 р.	-	9 492	-	9 492
Депозитні сертифікати НБУ	31 грудня 2020 р.	-	4 001 860	-	4 001 860
Основні засоби – будівлі	1 грудня 2020 р.	-	-	955 353	955 353
Предмети мистецтва	1 грудня 2019 р.	-	-	17 005	17 005
Інвестиційна власність	1 грудня 2020 р.	-	-	71 330	71 330
Активи, справедлива вартість яких розкривається					
Грошові кошти та їх еквіваленти	31 грудня 2020 р.	14 541 054	-	-	14 541 054
Заборгованість інших банків	31 грудня 2020 р.	-	1 581 736	-	1 581 736
Кредити клієнтам	31 грудня 2020 р.	-	-	37 644 030	37 644 030
Акції	31 грудня 2020 р.	-	-	7 057	7 057
Інші фінансові активи	31 грудня 2020 р.	-	-	761 115	761 115
Зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю					
Інші фінансові зобов'язання та страхові резерви	31 грудня 2020 р.	-	26 291	-	26 291
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається					
Заборгованість перед Національним банком України	31 грудня 2020 р.	-	4 200 554	-	4 200 554
Заборгованість перед іншими банками	31 грудня 2020 р.	-	1 356 654	-	1 356 654
Кошти клієнтів	31 грудня 2020 р.	-	-	57 511 381	57 511 381
Інші фінансові зобов'язання	31 грудня 2020 р.	-	-	1 877 097	1 877 097

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

26. Розкриття справедливої вартості (продовження)

Активи і зобов'язання, відображені за справедливою вартістю

31 грудня 2019 року	Дата оцінки	Оцінка справедливої вартості з використанням			Всього
		Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	
Активи, що оцінюються за справедливою вартістю					
Державні боргові цінні папери	31 грудня 2019 р.	-	7 781 085	-	7 781 085
Акції	31 грудня 2019 р.	-	-	14 921	14 921
Форвардні контракти	31 грудня 2019 р.	-	460	-	460
Депозитні сертифікати НБУ	31 грудня 2019 р.	-	1 206 240	-	1 206 240
Основні засоби – будівлі	1 грудня 2016 р.	-	-	928 335	928 335
Предмети мистецтва	1 грудня 2019 р.	-	-	17 005	17 005
Інвестиційна власність	1 грудня 2019 р.	-	-	94 309	94 309
Активи, справедлива вартість яких розкривається					
Грошові кошти та їх еквіваленти	31 грудня 2019 р.	9 678 862	-	-	9 678 862
Заборгованість інших банків	31 грудня 2019 р.	-	1 195 152	-	1 195 152
Кредити клієнтам	31 грудня 2019 р.	-	-	32 997 338	32 997 338
Акції	31 грудня 2019 р.	-	-	7 057	7 057
Інші фінансові активи	31 грудня 2019 р.	-	-	609 362	609 362
Зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю					
Похідні фінансові зобов'язання	31 грудня 2019 р.	-	17 042	-	17 042
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається					
Заборгованість перед іншими банками	31 грудня 2019 р.	-	934 276	-	934 276
Кошти клієнтів	31 грудня 2019 р.	-	-	42 871 297	42 871 297
Інші фінансові зобов'язання та страхові резерви	31 грудня 2019 р.	-	-	2 239 540	2 239 540

Далі представлений опис визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які відображаються за справедливою вартістю з використанням моделей оцінки. Цей опис включає оцінки та судження Банківської групи, які учасник ринку зробив би при оцінці інструментів.

Похідні фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти оцінені із застосуванням моделей оцінки, які базуються за ринкових спостереженнях, – це здебільшого валютні свопи та форвардні валютообмінні контракти. Моделі, які використовуються найчастіше, включають моделі оцінки форвардів та свопів з використанням розрахунків теперішньої вартості. Ці моделі використовують різні вхідні дані, включаючи кредитоспроможність контрагентів, форвардні та спотові курси валют та криві процентних ставок.

Цінні папери

Цінні папери, оцінені з використанням моделей оцінки, представлені перш за все борговими цінними паперами, які не обертаються на ринку. Ці цінні папери оцінюються з використанням моделей дисконтованих грошових потоків, які, в одному випадку, використовують тільки ринкові спостереження, наприклад, процентні ставки, а в іншому – ринкові спостереження та інформацію, яка не базується на ринкових спостереженнях. Інформація, яка не базується на ринкових спостереженнях, включає припущення щодо фінансового стану компанії – об'єкта інвестицій, її ризик, та економічні припущення щодо галузі, у якій веде свою діяльність компанія – об'єкт інвестицій.

Будівлі, предмети мистецтва та інвестиційна власність

Основою оцінки є метод ринкових аналогів, результати застосування методу ринкових аналогів підтверджуються доходним методом. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогів будівель, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні доходного методу.

Протягом 2020 та 2019 років Банківська група не переводила фінансові активи або фінансові зобов'язання між рівнями ієрархії справедливої вартості.

(у тисячах гривень)

27. Умовні та інші зобов'язання

Виконання вимог податкового законодавства та інших нормативних актів

Українське законодавство і нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування та інші аспекти діяльності, включаючи правила валютного й митного контролю, продовжують змінюватись. Положення законів і нормативних актів часто нечіткі, а їх тлумачення залежить від позиції місцевих, регіональних і центральних органів влади, а також інших державних органів. Випадки суперечливих тлумачень законодавства не поодинокі. Керівництво вважає, що його тлумачення положень законодавства, які регулюють діяльність Банківської групи, є обґрунтованими, і діяльність Банківської групи здійснюється в повній відповідності до законодавства, яке регулює його діяльність, і що Банківська група нарахувала та сплатила усі належні податки.

Капітальні зобов'язання

Станом на 31 грудня 2020 року Банківська група мала капітальні зобов'язання, передбачені контрактами на придбання обладнання на суму 37 811 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 15 485 тисяч гривень). Керівництво Банківської групи вже виділило необхідні ресурси для виконання цього зобов'язання. Керівництво Банківської групи вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для виконання цих та інших аналогічних зобов'язань.

Зобов'язання з кредитування

Гарантії та акредитиви «стенд-бай», які являють собою безвідкличні гарантії того, що Банківська група здійснить платіж на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, несуть ризик, пов'язаний із дефолтом клієнта або його неспроможністю виконати договір з третьою стороною. Для управління ризиком збитків Банківська група вимагає, щоб більшість гарантії забезпечувались депозитами в Банківській групі. Документальні та комерційні акредитиви, що являють собою письмові зобов'язання Банківської групи за дорученням своїх клієнтів, які надають право третім сторонам вимагати від Банківської групи оплати у встановлених сумах відповідно до конкретних умов, забезпечуються партіями товару, до яких вони відносяться, або грошовими депозитами, а отже мають менший рівень ризику, ніж кредити.

Кредитні зобов'язання являють собою невикористані зобов'язання щодо надання кредитів у формі позик. Банківська група наражається на ризик можливих збитків у зв'язку з ризиком по кредитних зобов'язаннях. Однак, враховуючи відкличний характер цих зобов'язань, Банківська група може відмовити клієнтам в кредитах при зниженні платоспроможності клієнта.

Загальна сума невикористаних кредитних ліній, акредитивів та гарантії за угодою необов'язково являє собою майбутні потреби у грошових коштах, оскільки строк дії таких фінансових інструментів може закінчитися без фінансування.

Акредитиви, видані Банківською групою, були такими:

	2020 рік	2019 рік
Підтверджені імпорتنі акредитиви	119 606	312 212
Непідтверджені імпорتنі акредитиви	73 052	69 316
Грошове забезпечення (Примітка 15)	(183 312)	(359 936)
Всього акредитивів за вирахуванням грошового забезпечення	9 346	21 592

Станом на 31 грудня 2020 року сума резерву під акредитиви становила 78 тисяч гривень (2019 рік – 99 тисяч гривень).

Гарантії надані були такими:

	2020 рік	2019 рік
Гарантії та авалування векселів	3 444 885	1 782 140
Грошове забезпечення (Примітка 15)	(683 949)	(326 263)
Всього гарантії та авалування векселів за вирахуванням грошового забезпечення	2 760 936	1 455 877

Станом на 31 грудня 2020 року сума резерву під гарантії та авалі становила 277 570 тисяч гривень (2019 рік – 128 636 тисяч гривень).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

27. Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Сума невиконаних відкличних зобов'язань з надання кредитів, наданих Банківською групою станом на 31 грудня 2020 року, склала 24 228 750 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року – 15 760 023 тисячі гривень). Керівництво вважає зобов'язання з надання кредитів відкличними, оскільки відповідні договори забезпечують широкий спектр подій-підстав, які дозволяють Банківській групі призупинити подальше фінансування клієнта або достроково анулювати ліміт кредитування. Такі події включають, у тому числі, погіршення фінансового стану клієнта, зменшення потоків надходжень грошових коштів на поточні рахунки клієнта, втрату забезпечення або значне зменшення його справедливої вартості, рішення регулятивних органів, які впливають на монетарний ринок України.

У сумі резерву під зобов'язання з кредитування, гарантії та акредитиви протягом 2020 відбулися такі зміни:

Зобов'язання, гарантії та акредитиви	Стадія 1	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2020 року	4 822	123 913	128 735
Нові зобов'язання, гарантії та акредитиви	7 527	–	7 527
Погашені зобов'язання, гарантії та акредитиви	(3 614)	(282)	(3 896)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(388)	96 988	96 600
Курсові різниці	468	48 214	48 682
На 31 грудня 2020 року (Примітка 17)	8 815	268 833	277 648

У сумі резерву під покриття інших збитків протягом 2020 відбулися такі зміни:

	2020 рік
Очікувані кредитні збитки під покриття інших збитків на 1 січня 2020 року	3 529
Вплив курсових різниць	193
На 31 грудня 2020 року (Примітка 17)	3 722

У сумі резерву під зобов'язання з кредитування, гарантії та акредитиви протягом 2019 відбулися такі зміни:

Зобов'язання, гарантії та акредитиви	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2019 року	12 690	–	–	12 690
Нові зобов'язання, гарантії та акредитиви	3 483	–	–	3 483
Погашені зобов'язання, гарантії та акредитиви	(4 622)	(710)	–	(5 332)
Переведення у стадію 2	(712)	712	–	–
Переведення у стадію 3	(5 384)	–	5 384	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(221)	–	124 920	124 699
Курсові різниці	(412)	(2)	(6 391)	(6 805)
На 31 грудня 2019 року (Примітка 17)	4 822	–	123 913	128 735

У сумі резерву під покриття інших збитків протягом 2019 відбулися такі зміни:

	2019 рік
Очікувані кредитні збитки під покриття інших збитків на 1 січня 2019 року	3 697
Вплив курсових різниць	(168)
На 31 грудня 2019 року (Примітка 17)	3 529

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

27. Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Нижче наведений аналіз зобов'язань з кредитування, гарантій та акредитивів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2020 року:

На 31 грудня 2020 року	Рейтинг	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Акредитиви, видані Банківською групою					
Корпоративні клієнти	Високий рейтинг	15 818	–	–	15 818
Корпоративні клієнти	Стандартний рейтинг	25 730	–	–	25 730
Корпоративні клієнти	Нижче стандартного рейтингу	151 110	–	–	151 110
Гарантії надані					
Корпоративні клієнти	Високий рейтинг	2 148 621	–	–	2 148 621
Корпоративні клієнти	Стандартний рейтинг	571 197	–	–	571 197
Корпоративні клієнти	Нижче стандартного рейтингу	88 904	–	–	88 904
Корпоративні клієнти	Знецінені	–	–	439 044	439 044
Банки	от А- до А+	310	–	–	310
Банки	без рейтингу	196 809	–	–	196 809

Нижче наведений аналіз зобов'язань з кредитування, гарантій та акредитивів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2019 року:

На 31 грудня 2019 року	Стадія	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Акредитиви, видані Банківською групою					
Корпоративні клієнти	Високий рейтинг	199 049	–	–	199 049
Корпоративні клієнти	Стандартний рейтинг	5 912	–	–	5 912
Корпоративні клієнти	Нижче стандартного рейтингу	176 534	–	–	176 534
Гарантії надані					
Корпоративні клієнти	Високий рейтинг	966 313	–	–	966 313
Корпоративні клієнти	Стандартний рейтинг	341 692	–	–	341 692
Корпоративні клієнти	Нижче стандартного рейтингу	38 239	–	–	38 239
Корпоративні клієнти	Знецінені	–	–	425 261	425 261
Банки	от А- до А+	7 168	–	–	7 168
Банки	без рейтингу	3 500	–	–	3 500

За корпоративними клієнтами рейтинг юридичної особи розраховується за допомогою внутрішньої рейтингової моделі (Примітка 9). Кредитний рейтинг за фінансовими установами базується на рейтингу агентств Fitch.

28. Фінансові активи, передані у забезпечення

Станом на 31 грудня 2020 Банківська група передала наступні активи у забезпечення під відповідні зобов'язання:

	2020 рік
Балансова вартість активів	
- Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	5 073 742
Всього	5 073 742
Балансова вартість відповідних зобов'язань	
- Заборгованість перед Національним банком України	4 200 554
Всього	4 200 554

Станом на 31 грудня 2020 року Банківська група передала цінні папери які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, балансовою вартістю 59 950 тисяч гривень у забезпечення під позабалансову операцію процентного свопу з Національним банком України розміром 500 000 тисяч гривень, а також цінні папери балансовою вартістю 1 972 077 тисяч гривень передані у забезпечення за господарським договором з Національним банком України. Станом на 31 грудня 2019 року Банківська група не передавала у забезпечення будь-які активи.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

29. Операції зі зв'язаними сторонами

Для цілей складання цієї фінансової звітності сторони вважаються зв'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна сторона контролює іншу або має можливість у значній мірі впливати на фінансові та операційні рішення іншої сторони у відповідності до МСБО 24 «Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін». При розгляді кожного можливого випадку відносин з зв'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма.

В ході звичайної діяльності проводяться банківські операції з основними акціонерами, компаніями під спільним контролем та іншими зв'язаними сторонами. Ці операції включають здійснення розрахунків, надання кредитів, залучення депозитів, фінансування комерційної діяльності та операції з іноземною валютою.

Нижче наводяться залишки станом на 31 грудня 2020 та 2019 років, а також доходи та витрати за 2020 та 2019 роки:

На 2020 рік та за рік, що закінчився даною датою	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Активи				
Кредити клієнтам	-	590 079	500	65
(гривня - процентна ставка, % річних)	-	(17,00)	(14,08)	(42,17)
(долар, євро - процентна ставка, % річних)	-	(7,14)	-	-
Резерв під зменшення корисності кредитів	-	(40 423)	(14)	(2)
Заборгованість інших банків	-	7 764	-	-
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	1 150	-	-
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	7 583	-	-
Інші активи	3	9 085	13	-
Зобов'язання				
Кошти клієнтів	(196)	(10 270 284)	(314 588)	(151 944)
(гривня - процентна ставка, % річних)	-	(5,37)	(6,03)	(8,87)
(долар, євро - процентна ставка, % річних)	-	(0,19)	(0,73)	(1,02)
Інші зобов'язання	-	(33 100)	(6)	(21)
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням				
Відкличні зобов'язання з надання кредитів	-	576	906	523
Гарантії та авалі	-	1 036 904	-	-
Акредитиви	-	168 647	-	-
Доходи/(витрати)				
Процентні доходи	-	44 206	56	3
Процентні витрати	-	(285 719)	(6 581)	(15 585)
Комісійні доходи	163	84 867	434	9 765
Комісійні витрати	-	(198)	-	-
Дохід від страхової діяльності	-	71 049	84	-
Інші доходи	-	173	5	17
Відрахування до резерву під зобов'язання, гарантії та акредитиви	-	(2 465)	-	-
Резерв під зменшення корисності кредитів	-	23 983	(1)	(1)
Операційні витрати та інші доходи/(витрати)	63	(107 702)	(687)	(4 455)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

29. Операції зі зв'язаними сторонами (продовження)

На 2019 рік та за рік, що закінчився даною датою	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Активи				
Кредити клієнтам	-	902 863	379	23
(гривня - процентна ставка, % річних)	-	(17,00)	(43,24)	(42,76)
(долар, євро - процентна ставка, % річних)	-	(7,32)	-	-
Резерв під зменшення корисності кредитів	-	(66 934)	(13)	1
Заборгованість інших банків	-	7 100	-	-
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	112	-	-
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	10 906	-	-
Інші активи	3	50 761	12	1
Зобов'язання				
Кошти клієнтів	(4 682)	(7 947 848)	(164 631)	(134 939)
(гривня - процентна ставка, % річних)	-	(10,89)	(14,03)	(16,75)
(долар, євро - процентна ставка, % річних)	-	(0,35)	(3,17)	(3,22)
Інші зобов'язання	-	(19 083)	(6)	(18)
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням				
Відкличчі зобов'язання з надання кредитів	-	82 219	955	574
Гарантії та авали	-	155 279	-	-
Акредитиви	-	352 926	-	-
Доходи/(витрати)				
Процентні доходи	-	103 662	62	4
Процентні витрати	-	(458 756)	(3 360)	(7 811)
Комісійні доходи	181	118 727	266	10 271
Комісійні витрати	-	(1 385)	-	-
Дохід від страхової діяльності	-	307 868	85	-
Інші доходи	-	944	5	19
Відрахування до резерву під зобов'язання, гарантії та акредитиви	-	21	-	-
Резерв під зменшення корисності кредитів	-	88 533	(7)	(1)
Операційні витрати	-	(63 656)	(889)	-

Процентна ставка за кредитами керівництву є процентною ставкою за кредитними картами та овердрафтами в розмірі 35,88% (2019 – 43,24%) після пільгового періоду та за товарними кредитами з номінальною 0,01% (ефективна – 49,27%).

Резерв під зменшення корисності кредитів стосовно кредитів зв'язаним сторонам був створений як на індивідуальній основі, так і за портфельним принципом.

Крім того, станом на 31 грудня 2019 року Банківською групою були надані кредити двом непов'язаним компаніям чистою балансовою вартістю на суму 1 833 027 тисяч гривень. Дані кредити не є простроченими. Станом на 31 грудня 2019 року забезпеченням по даним кредитам виступала застава від пов'язаних сторін. Також іншим джерелом погашення цих кредитів (окрім реалізації застави) були надходження від пов'язаних сторін. Валова балансова вартість цих кредитів на 31 грудня 2019 становить 1 848 508 тисяч гривень. Резерв під очікувані кредитні збитки для цих кредитів становить 15 481 тисяча гривень. Станом на 31 грудня 2020 року заборгованість відсутня.

Протягом 2020 року сума кредитів зв'язаним сторонам змінювалась таким чином:

	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Кредити, надані пов'язаним сторонам протягом року	-	118 857	305	46
Суми, повернені пов'язаними сторонами протягом року	-	(487 757)	(182)	(4)
Курсові різниці та інші зміни	-	56 075	(2)	-

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

29. Операції зі зв'язаними сторонами (продовження)

Протягом 2019 року сума кредитів зв'язаним сторонам змінювалась таким чином:

	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Кредити, надані пов'язаним сторонам протягом року	-	9 091	311	22
Суми, повернені пов'язаними сторонами протягом року	-	(644 182)	(189)	(4)
Курсові різниці та інші зміни	-	112 063	6	-

У 2020 році винагорода 10 членам Правління складалася із заробітної плати у сумі 83 711 тисяч гривень (у 2019 році – 81 618 тисяч гривень), обов'язкових внесків до державних фондів у сумі 1 876 тисяч гривень (у 2019 році – 1 634 тисячі гривень) та резерву під виплату додаткових винагород у сумі 98 945 тисяч гривень (у 2019 році – 126 051 тисяча гривень). За 12 місяців 2020 року виплати 5 членам Наглядової ради становили 19 368 тисяч гривень (за 12 місяців 2019 року – 18 719 тисяч гривень) та обов'язкових внесків до державних фондів у сумі 953 тисячі гривень (у 2019 році – 826 тисяч гривень).

У 2020 році винагорода вищому управлінському персоналу страхових компаній складала 8 841 тисяч гривень (2019 рік - 3 441 тисяча гривень).

30. Зміни в зобов'язаннях, що відносяться до фінансової діяльності

Нижче наведені зміни у грошових потоках від фінансової діяльності звіту про рух грошових коштів за 2020 та 2019 роки:

	Інші позикові кошти	Субординований борг	Зобов'язання за дивідендами	Зобов'язання з оренди
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	-	488 145	-	267 402
Надходження	7 500	-	-	-
Погашення	(7 500)	(482 300)	-	(163 947)
Курсові різниці	-	-	-	191 164
Інше	-	(5 845)	-	-
Балансова вартість на 31 грудня 2019 р.	-	-	-	294 619
Спрямування нерозподіленого прибутку на виплату дивідендів	-	-	2 000 043	-
Погашення	500	-	(2 000 043)	(143 085)
Інше	-	-	-	177 105
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	500	-	-	328 639

Стаття «Інше» включає модифікацію оренди, виплачені відсотки за орендою, які в Звіті про рух грошових коштів відносяться до Грошових потоків від операційної діяльності. Банк класифікує виплачені відсотки як грошові потоки від операційної діяльності.

(у тисячах гривень)

31. Інформація про дотримання вимог щодо достатності регулятивного капіталу та економічних нормативів Банківської групи

Станом на 31 грудня 2020 року Банківська група дотримується вимог щодо достатності регулятивного капіталу та економічних нормативів у відповідності до вимог «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп», затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року № 254. Станом на 31 грудня 2019 року Банківська група дотримувалась вимог щодо достатності регулятивного капіталу та економічних нормативів за винятком нормативів Н9к «Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаною особою», Н10к «Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаною особою» та Н10-1к «Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами, які не є фінансовими установами».

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року ПрАТ "УАСК АСКА" не дотримано нормативу платоспроможності та достатності капіталу: сума прийнятних активів, наявних у ПрАТ "УАСК АСКА", є меншою за нормативний обсяг активів, який визначається з метою дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу. Порушення вимог виникло в попередні періоди в зв'язку із зміною структури страхового портфелю та наслідками втрати активів на неконтрольованих територіях, що спричинило підвищення збитковості від здійснення страхової діяльності. У квітні 2021 року ПрАТ "УАСК АСКА" отримала лист від Національного Банку щодо порушення нормативу платоспроможності та достатності капіталу, відповідно до якого Національний Банк зобов'язав ПрАТ "УАСК АСКА" ужити заходів для усунення порушення у строк до 4 червня 2021 року.

Станом на дату цієї звітності норматив платоспроможності та достатності капіталу не приведено до нормативного значення. Наразі ПрАТ "УАСК АСКА" розробляє план дій щодо усунення порушень, який буде надано разом з проміжним балансом станом на 31.05.2021 на розгляд та узгодження НБУ. Станом на 31.03.2021 фіксується скорочення розриву невиконання нормативу за рахунок підвищення прибутковості та роботи, що націлена на досягнення більш оптимальної структури страхового портфелю. Законодавством України передбачено право регулятора страхового ринку видавати приписи страховикам про усунення виявлених порушень вимог законодавства про страхову діяльність, а у разі їх невиконання зупиняти чи обмежувати дію ліцензій цих страховиків до усунення виявлених порушень або приймати рішення про відкликання ліцензій та виключення з державного реєстру страховиків (перестраховиків). Керівництво вважає, що розроблений план дозволить ПрАТ "УАСК АСКА" досягти дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу протягом найближчих 3 років та уникнути застосування суттєвих заходів впливу НБУ.

Також законодавством України передбачено відповідальність Банку як відповідальної особи Банківської групи за порушення вимог законодавства учасниками банківської групи. Станом на дату цієї консолідованої звітності заходів впливу до Банку застосовано не було.

Банк підтримує і активно управляє капіталом для покриття ризиків, притаманних банківській діяльності. Достатність капіталу Банку контролюється з використанням, серед іншого, нормативів, встановлених Базельською угодою 1988 року та нормативів, встановлених Національним банком України. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Банк, дорівнює загальній сумі регулятивного капіталу.

Першочерговими цілями управління капіталом Банку є забезпечення дотримання Банком зовнішніх вимог до капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних показників капіталу з метою підтримки свого бізнесу та максимального збільшення біржової вартості акцій.

Банк управляє структурою капіталу та відповідно змінює її з огляду на зміни в економічних умовах та показниках ризику його діяльності. З метою підтримання або коригування структури капіталу Банк може коригувати суми виплат дивідендів акціонерам, повернути капітал акціонерам або випустити капітальні цінні папери. Жодних змін у цілях, політиці та процесах у порівнянні з попередніми роками не відбулося.

Норматив адекватності капіталу Національного банку України

Національний банк України вимагає від банків підтримувати показник адекватності капіталу на рівні 10% від активів, зважених за рівнем ризику, визначений з урахуванням ризиків, розрахований згідно з правилами бухгалтерського обліку в Україні. Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року Банк дотримувався показника адекватності капіталу та вимог до регулятивного капіталу.

Регулятивний капітал складається з основного капіталу, що включає сплачений зареєстрований акціонерний капітал, емісійний дохід, резерви, створені згідно з українським законодавством, за вирахуванням чистої залишкової вартості нематеріальних активів та збитків поточного і попереднього років, зменшених на суму нарахованих та не отриманих понад 30 днів доходів, прострочених нарахованих доходів, за вирахуванням сформованого за цими доходами резервів. Додатково основний капітал зменшується на суму перевищення непокритого кредитного ризику над прибутками минулих і поточного років. Другим компонентом регулятивного капіталу є додатковий капітал, який включає резерви під заборгованість за міжбанківськими кредитами та кредитами клієнтам, результат переоцінки основних засобів, прибуток поточного року, зменшений на суму нарахованих та не отриманих понад 30 днів доходів, прострочених нарахованих доходів, за вирахуванням сформованого за цими доходами резервів, субординованого довгострокового боргу, нерозподіленого прибутку попередніх років, зменшеного на суму непокритого кредитного ризику.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2020 рік

(у тисячах гривень)

31. Інформація про дотримання вимог щодо достатності регулятивного капіталу та економічних нормативів Банківської групи (продовження)

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років Банк дотримувався регулятивних вимог до капіталу.

НБУ проводить регулярне стрес тестування банків із використанням певних припущень стрес тесту для перевірки виконання регуляторних вимог. У разі якщо результати стрес тестування свідчать, що адекватність капіталу може впасти нижче регуляторного рівня у майбутньому, НБУ може вимагати збільшення розміру регулятивного капіталу понад мінімальний розмір.

Далі подано звіт про адекватність капіталу за методикою Базель I станом на 31 грудня 2020 та 2019 років:

	2020 рік	2019 рік
Капітал 1-го рівня		
Акціонерний капітал	4 780 595	3 294 492
Емісійний дохід	101 660	101 660
Резервний фонд	1 605 862	1 475 430
Нерозподілений прибуток	2 616 939	3 616 578
Всього капіталу 1-го рівня	9 105 056	8 488 160
Капітал 2-го рівня		
Резерви переоцінки активів	578 955	579 217
Всього капіталу 2-го рівня	578 955	579 217
Всього капіталу	9 684 011	9 067 377
Рівень адекватності капіталу на звітну дату		
Активи, зважені на ризик	50 139 651	40 330 966
Всього капіталу	9 684 011	9 067 377
Рівень адекватності капіталу (%)	19,31%	22,48%

32. Події після дати балансу

22 березня 2021 року Загальні збори акціонерів затвердили рішення про спрямування частини прибутку в сумі 1 304 046 тисяч гривень на виплату дивідендів акціонерам власникам простих іменних акцій Банку, з розрахунку 91,04 гривень на акцію, а також про спрямування 1 304 047 тисяч гривень до резервного фонду Банку.

Станом на дату підписання звітності відсутні інші події після звітної дати, що потребують розкриття згідно МСБО 10 «Події після звітного періоду».

Підписано від імені Правління 21 травня 2021 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

К.О. Школяренко (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)